

ZAKON O SANACIJI KREDITNIH INSTITUCIJA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom se uređuje sanacija, postupci i mjere za sanaciju kreditnih institucija, organi za sanaciju, osnivanje, finansiranje, upravljanje i korišćenje sredstava Sanacionog fonda, kao i druga pitanja od značaja za sanaciju kreditnih institucija.

Sanacija kreditne institucije

Član 2

Sanacija kreditne institucije je primjena instrumenata sanacije i drugih mjera sanacije prema kreditnoj instituciji radi ostvarivanja jednog ili više ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona.

Primjena zakona

Član 3

Ovaj zakon se primjenjuje na:

- 1) kreditnu instituciju;
- 2) finansijsku instituciju sa sjedištem u Crnoj Gori koja je zavisno lice kreditne institucije ili subjekta iz tač. 3 ili 4 ovog člana i koja je obuhvaćena kontrolom na konsolidovanoj osnovi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;
- 3) finansijski holding i mješoviti holding sa sjedištem u Crnoj Gori;
- 4) matični finansijski holding u Crnoj Gori, matični finansijski holding u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori, matični mješoviti finansijski holding u Crnoj Gori i matični mješoviti finansijski holding u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori, i
- 5) filijalu kreditne institucije iz treće zemlje sa sjedištem u Crnoj Gori.

Principi na kojima se zasnivaju mjere sanacije

Član 4

(1) Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) odlučuje o preduzimanju i izboru mjera u sprovođenju ovog zakona, na osnovu prethodno utvrđenog finansijskog stanja, vrste, obima i složenosti poslova koje subjekat iz člana 3 ovog zakona obavlja, vlasničke strukture, oblika organizovanja, rizičnog profila, veličine i pravnog statusa, kao i povezanosti kreditne institucije i drugog subjekta iz člana 3 ovog zakona sa drugim subjektima i finansijskim sistemom u cjelini.

(2) Na kreditne institucije u sanaciji primjenjuju se propisi kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija i oblici obavljanja privrednih djelatnosti, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **kreditna institucija** je privredno društvo čija je djelatnost primanje depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita za svoj račun;
- 2) **investiciono društvo** je pravno lice čija je redovna djelatnost ili poslovanje pružanje jedne ili više investicionih usluga trećim stranama i/ili obavljanje jedne ili više investicionih aktivnosti na profesionalnoj osnovi, na koje se primjenjuje zahtjev za inicijalnim kapitalom iz zakona kojim se uređuje tržište kapitala, isključujući:
  - kreditne institucije;
  - privredna društva koja trguju za sopstveni račun na tržištima finansijskih fjučersa ili opcija ili drugih derivata i na novčanim tržištima, isključivo radi zaštite pozicija na tržištima derivata, ili koja trguju za račun drugih članova tih tržišta i za koje garantuju klirinški članovi istih tržišta, ako odgovornost za obezbjeđenje sprovođenja ugovora koje zaključuje takvo društvo preuzimaju klirinški članovi istih tržišta;
  - društva koja nemaju odobrenje za pružanje pomoćnih usluga, a koja pružaju samo jednu ili više investicionih usluga ili aktivnosti utvrđenih zakonom kojim se uređuje tržište kapitala i kojima nije dozvoljeno da drže novac ili hartije od vrijednosti koji pripadaju njihovim klijentima i koja zbog toga ni u jednom trenutku ne smiju stupiti u dužnički odnos prema tim klijentima;
- 3) **finansijska institucija** je pravno lice, koje nije institucija, a čija je je isključiva ili pretežna djelatnost sticanje učešća u kapitalu ili obavljanje jedne ili više osnovnih finansijskih usluga utvrđenih ovim zakonom, uključujući finansijski holding, mješoviti finansijski holding, platnu instituciju, društvo za upravljanje imovinom, a isključujući holdinge osiguravača i mješovite holdinge osiguravača;
- 4) **finansijski holding** je finansijska institucija, čija su zavisna društva isključivo ili pretežno institucije ili finansijske institucije, pri čemu je najmanje jedno od tih društava institucija, i koja nije mješoviti finansijski holding;
- 5) **mješoviti finansijski holding** je matično društvo u finansijskom konglomeratu koje nije kreditna institucija, društvo za osiguranje ili investiciono društvo, a koje zajedno sa svojim zavisnim društvima, od kojih je najmanje jedno kreditna institucija, društvo za osiguranje ili investiciono društvo i sa drugim subjektima čini finansijski konglomerat;
- 6) **mješoviti holding** je matično društvo, koje nije finansijski holding, institucija ili mješoviti finansijski holding, ako je najmanje jedno njegovo zavisno društvo institucija;
- 7) **matični finansijski holding** je finansijski holding sa sjedištem u određenoj državi koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u istoj državi ili finansijskom holdingu ili mješovitom finansijskom holdingu koji je osnovan u toj državi;
- 8) **matični finansijski holding iz EU** je matični finansijski holding u državi članici koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili drugog finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici, a ne uključuje matični finansijski holding u Crnoj Gori;
- 9) **matični mješoviti finansijski holding** je mješoviti finansijski holding sa sjedištem u određenoj državi koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u istoj državi ili finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u toj istoj državi;

- 10) **matični mješoviti finansijski holding iz EU** je matični mješoviti finansijski holding u državi članici koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili drugog finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici, a ne uključuje matični mješoviti finansijski holding u Crnoj Gori;
- 11) **država članica** je država članica Evropske unije i država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru;
- 12) **treća zemlja** je strana država koja nije država članica;
- 13) **filijala** je organizacioni dio kreditne institucije, koje nema svojstvo pravnog lica i koje obavlja sve ili samo dio poslova iz djelatnosti kreditne institucije;
- 14) **značajna filijala** je filijala kreditne institucije u drugoj državi članici, koja je u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija utvrđena kao značajna za državu članicu u kojoj je sjedište te filijale;
- 15) **nadležni organ** je državni ili drugi organ koje je u skladu sa propisima određene države službeno priznat i ovlašten za superviziju kreditnih institucija u okviru sistema supervizije koji je na snazi u toj državi, a u Crnoj Gori nadležni organ je Centralna banka;
- 16) **nadležno ministarstvo** je ministarstvo države članice nadležno za poslove finansija ili drugo ministarstvo koje je na državnom nivou odgovorno za odluke iz oblasti ekonomije, finansija i budžeta, a koje je imenovano za izvršavanje funkcije nadležnog ministarstva u skladu sa propisima kojima se uređuje sanacija kreditnih institucija;
- 17) **institucija** je kreditna institucija ili investiciono društvo;
- 18) **upravlačko tijelo** je organ, ili više organa pravnog lica, koji su u skladu sa propisima ovlašćeni da utvrđuju strategiju, ciljeve i opšte usmjerenje tog pravnog lica, a koji vrše nadzor i prate odlučivanje u vezi sa upravljanjem i uključuje lica koja stvarno upravljaju poslovanjem tog pravnog lica;
- 19) **više rukovodstvo** su fizička lica koja obavljaju izvršne funkcije u kreditnoj instituciji i koja su odgovorna upravljačkom tijelu za dnevno upravljanje kreditnom institucijom;
- 20) **grupa** je matično društvo i njegova zavisna društva;
- 21) **član grupe** je pravno lice koje je dio grupe;
- 22) **prekogranična grupa** je grupa koja ima članove grupe u više od jedne države;
- 23) **hitna podrška za likvidnost** je obezbjeđivanje likvidnosti od strane Centralne banke, ili bilo koja druga pomoć koja može rezultirati povećanjem likvidnosne podrške Centralne banke, solventnoj kreditnoj instituciji ili grupi solventnih kreditnih institucija koja ima privremene probleme sa likvidnošću, ako takva mjera nije dio monetarne politike;
- 24) **organ nadležan za konsolidaciju** je nadležni organ odgovoran za sprovođenje supervizije na konsolidovanoj osnovi matičnih kreditnih institucija i kreditnih institucija koje kontrolišu matični finansijski holdinzi ili matični mješoviti finansijski holdinzi;
- 25) **konsolidovana osnova** znači: na osnovu konsolidovanog položaja;
- 26) **potkonsolidovani položaj** znači: na osnovu konsolidovanog položaja matične kreditne institucije, finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga, isključujući podgrupu subjekata, ili na osnovu konsolidovanog položaja matične kreditne institucije, finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji nije konačna matična institucija, finansijski holding ili mješoviti finansijski holding;
- 27) **organ za sanaciju** grupe je organ za sanaciju u državi članici u kojoj se nalazi nadležni organ za konsolidaciju;
- 28) **sanacija grupe** je preduzimanje mjera sanacije na nivou matičnog društva ili kreditne institucije koja podliježe kontroli na konsolidovoj osnovi, ili koordinacijom primjene instrumenata sanacije i sprovođenje sanacionih ovlašćenja organa za sanaciju u odnosu na članove grupe koji ispunjavaju uslove za sanaciju;
- 29) **stečajni postupak** je svaki postupak u slučaju insolventnosti koji dovodi do djelimičnog ili potpunog oduzimanja imovine stečajnog dužnika i imenovanja stečajnog upravnika;

- 30) **likvidacija** je unovčenje i podjela imovine kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona;
- 31) **matična kreditna institucija** je kreditna institucija sa sjedištem u određenoj državi koja ima kao zavisno društvo kreditnu instituciju ili finansijsku instituciju, odnosno koja ima značajno učešće u takvoj kreditnoj ili finansijskoj instituciji, a koja sama nije zavisno društvo druge kreditne institucije koja je dobila odobrenje za rad u istoj državi, odnosno finansijskom holdingu ili mješovitom finansijskom holdingu koji je osnovan u toj državi;
- 32) **matična kreditna institucija iz EU** je matična kreditna institucija u državi članici koja nije zavisno društvo druge kreditne institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici;
- 33) **kolegijum supervizora** je tijelo koje osniva supervizor nadležan za konsolidaciju, u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija;
- 34) **vlasnički instrumenti** su akcije, drugi instrumenti koji daju pravo na vlasništvo, instrumenti koji se mogu konvertovati u akcije ili koji daju pravo sticanja akcija ili drugog vlasničkog instrumenta i instrumenti koji predstavljaju vlasništvo akcije ili drugog vlasničkog instrumenta;
- 35) **akcionar** je vlasnik akcija ili imalac drugog vlasničkog instrumenta;
- 36) **instrumenti regulatornog kapitala** su instrumenti kapitala koje emituje kreditna institucija i koji ispunjavaju uslove za instrumente redovnog osnovnog kapitala, instrumente dodatnog osnovnog kapitala ili instrumente dopunskog kapitala;
- 37) **instrumenti dodatnog osnovnog kapitala** su instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove da budu priznati kao element dodatnog osnovnog kapitala kreditne institucije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;
- 38) **instrumenti dopunskog kapitala** su instrumenti kapitala ili subordinisane obaveze koji ispunjavaju uslove da budu priznati kao element dopunskog kapitala kreditne institucije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;
- 39) **oštećeni povjerilac** je povjerilac čije je potraživanje povezano sa obavezom koja je smanjena ili konvertovana u akciju ili drugi vlasnički instrument sprovođenjem ovlašćenja za smanjenje vrijednosti ili konvertovanje primjenom instrumenta interne sanacije;
- 40) **primalac** je pravno lice na koje se sa kreditne institucije u sanaciji prenose akcije ili drugi vlasnički instrument, dužnički instrument i/ili imovina, prava, obaveze;
- 41) **pravo otkaza** je pravo na otkaz ugovora, pravo na prijevremeno ispunjenje, otkaz ili prebijanje obaveze ili drugo pravo kojim se odlaže, mijenja ili gasi neka obaveza ugovorne strane ili sprječava nastanak obaveze iz ugovora;
- 42) **radni dan** je svaki dan osim subote, nedjelje ili državnog praznika u državi članici;
- 43) **zavisno društvo u Evropskoj uniji** je kreditna institucija sa sjedištem u državi članici koja je zavisno društvo kreditne institucije ili matičnog društva iz treće zemlje;
- 44) **matično društvo u Evropskoj uniji** je matična kreditna institucija u Evropskoj uniji, matični finansijski holding u Evropskoj uniji ili matični mješoviti finansijski holding u Evropskoj uniji;
- 45) **kreditna institucija iz treće zemlje** je pravno lice sa sjedištem je u trećoj zemlji koje bi, da ima sjedište u Evropskoj uniji, imalo tretman kreditne institucije;
- 46) **matično društvo iz treće zemlje** je matično društvo, matični finansijski holding ili matični mješoviti finansijski holding, koji ima sjedište u trećoj zemlji;
- 47) **filijala u Evropskoj uniji** je filijala kreditne institucije iz treće zemlje u državi članici;
- 48) **relevantni organ treće zemlje** je organ iz treće zemlje koji je odgovoran za sprovođenje ovlašćenja koja su uporediva sa ovlašćenjima organa za sanaciju ili nadležnih organa iz ovog zakona;
- 49) **aranžman finansiranja grupe** je jedan ili više aranžmana finansiranja koji je dostupan u državi članici u kojoj se nalazi organ za sanaciju za grupu;

- 50) **naizmjenična transakcija** (back-to-back) je transakcija izvršena između dva člana grupe za potrebe potpunog ili djelimičnog prenosa rizika nastalog iz druge transakcije između jednog od članova grupe i treće strane;
- 51) **garantovani depozit** je dio zaštićenog depozita koji ne prelazi nivo pokrića, a u Crnoj Gori ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje zaštita depozita;
- 52) **zaštićeni depozit** je svaki depozit u kreditnoj instituciji koji je uključen u sistem zaštite depozita u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita;
- 53) **pokrivene obveznice** su obveznice koje zadovoljavaju propisane uslove za pokrivene obveznice, a koje emituje kreditna institucija koja ima sjedište u državi članici i koja je predmet posebnog javnog nadzora čija je svrha zaštita imaoaca tih obveznica;
- 54) **sporazum o netiranju** je sporazum u okviru kojeg se niz potraživanja ili obaveza može konvertovati u jedno neto potraživanje, uključujući sporazume o netiranju putem zatvaranja transakcije prema kojima se prilikom nastanka događaja izvršenja (bez obzira na to kako i kojim propisom je taj događaj definisan) obaveze strana ubrzavaju tako da odmah postaju dospjele ili prestaju i u svakom slučaju su pretvorene ili zamijenjene jednim neto potraživanjem, uključujući odredbe o konačnom netiranju i netiranje;
- 55) **odredbe o konačnom netiranju** su odredbe ugovora o finansijskom obezbjeđenju, ili ugovora koji uključuje finansijski kolateral, ili, u nedostatku takve odredbe, svaka zakonska odredba kojom se, u slučaju nekog događaja izvršenja izazvanog operacijom netiranja, usklađivanja ili na neki drugi način:
- obaveze strana ubrzavaju kako bi odmah dospjele i kako bi se izrazile kao obaveza plaćanja iznosa koji predstavlja njihovu procijenjenu trenutnu vrijednost, ili se ukidaju i zamjenjuju obavezom plaćanja tog iznosa, i/ili
  - vrši obračun dospjelih iznosa jedne strane prema drugoj u smislu ovih obaveza, pa je strana koja drugoj strani duguje veći iznos dužna platiti neto iznos koji odgovara saldu tog računa;
- 56) **netiranje** je pretvaranje u jedno neto potraživanje ili jednu neto obavezu potraživanja i dugovanja koja proizilaze iz naloga za prenos koje učesnik ili učesnici izdaju ili primaju od jednog ili više drugih učesnika što dovodi do toga da se može imati samo neto potraživanje ili imati samo neto dugovanje;
- 57) **sporazum o poravnanju** je sporazum kojim se vrši poravnanje dva ili više potraživanja odnosno obaveza između kreditne institucije u sanaciji i druge ugovorne strane;
- 58) **mjera za sprječavanje krize** je izvršavanje ovlašćenja za direktno otklanjanje nedostataka ili smetnji za oporavak u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, izvršavanje ovlašćenja za rješavanje ili otklanjanje smetnji mogućnosti sanacije u skladu sa ovim zakonom, primjena supervizorskih mjera u fazi rane intervencije uključujući mjeru uvođenja privremene uprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija ili izvršavanje ovlašćenja smanjenja vrijednosti i konverzije relevantnih instrumenata kapitala u skladu sa ovim zakonom;
- 59) **mjera za upravljanje krizom** je mjera sanacije ili imenovanje sanacione uprave, kao i imenovanje lica zaduženih za izradu plana reorganizacije u skladu sa ovim zakonom;
- 60) **deponent** je imalac ili, u slučaju zajedničkog računa, svaki od imalaca depozita u kreditnoj instituciji;
- 61) **regulisano tržište** je multilateralni sistem kojim upravlja i/ili koje vodi tržišni operater i koji spaja ili olakšava spajanje višestrukih interesa trećih strana za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata u okviru sistema a u skladu sa njegovim obavezujućim pravilima i na način koji dovodi do zaključivanja ugovora u vezi sa finansijskim instrumentima uključenim u trgovanje, po njegovim pravilima i/ili sistemima i koji posjeduje odobrenje za rad i redovno funkcionise;
- 62) **matično društvo** ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;

63) **zavisno društvo** ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

II. ORGAN ZA SANACIJU I NADLEŽNO MINISTARSTVO

Organ za sanaciju

Član 7

(1) Centralna banka je organ za sanaciju, ovlašten da primjenjuje instrumente sanacije i izvršava sanaciona ovlaštenja utvrđena ovim zakonom.

(2) Centralna banka je dužna da obezbijedi operativnu nezavisnost kojom se izbjegava sukob interesa pri izvršavanju ovlaštenja koje Centralna banka ima kao organ za sanaciju u skladu sa ovim zakonom i ovlaštenja koja ima kao nadležni organ za superviziju kreditnih institucija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(3) Operativna nezavisnost iz stava 2 ovog člana se obezbijeduje uspostavljanjem odvojenog izvještavanja i pripremanja predloga odluka i drugih akata u okviru funkcionalne cjeline za sanaciju i odluka i drugih akata u okviru funkcionalne cjeline za superviziju.

(4) Funkcionalnu cjelinu za sanaciju, odnosno superviziju, iz stava 3 ovog člana, čine zaposleni u Centralnoj banci, koji u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji Centralne banke obavljaju poslove pripremanja odluka, mišljenja i drugih akata koje donose organi Centralne banke u ostvarivanju funkcije supervizije, odnosno sanacije kreditnih institucija, uključujući i lica koja su zakonom, odnosno Statutom Centralne banke ovlaštena da predlažu akte koji donose organi Centralne banke.

(5) Centralna banka može, za obavljanje određenih poslova koji se odnose na sanaciju, da ovlasti revizora ili drugo profesionalno kvalifikovano lice koje nije zaposleno u Centralnoj banci, ako su ispunjeni uslovi koji se odnose na zaštitu poverljivih informacija.

(6) Centralna banka je dužna da aktom o unutrašnjoj organizaciji i drugim internim aktima obezbijedi da zaposleni koji obavljaju poslove iz oblasti sanacije kreditnih institucija u skladu sa odredbama ovog zakona, budu strukturno i funkcionalno odvojeni od zaposlenih koji obavljaju poslove iz oblasti supervizije kreditnih institucija i da podliježu posebnim linijama izvještavanja.

(7) Centralna banka je dužna da na svojoj internet stranici objavljuje sažete informacije o sadržini internih akata Centralne banke kojima se uređuje organizacija poslova iz oblasti sanacije kreditnih institucija, uključujući pravila o poslovnoj tajni i razmjeni informacija između funkcionalnih oblasti sanacije i supervizije banaka.

(8) Centralna banka može da utvrđuje i objavljuje u „Službenom listu Crne Gore“ standarde i smjernice za primjenu ovog zakona, u skladu sa standardima, smjernicama i drugim aktima Evropske komisije, Evropskog bankarskog regulatora i drugih tijela koja uređuju pitanja iz oblasti sanacije kreditnih institucija.

Obavljanje poslova iz oblasti sanacije

Član 8

(1) Funkcionalna jedinica za sanaciju i funkcionalna jedinica za superviziju iz člana 7 stav 4 ovog zakona dužne su da u pripremi akata, planiranju i obavljanju drugih poslova u skladu sa ovim zakonom međusobno blisko sarađuju.

(2) U izvršavanju poslova i ostvarivanju saradnje iz stava 1 ovog člana:

- 1) u okviru funkcionalne cjeline za sanaciju pripremaju se predlozi za odlučivanje o oduzimanju dozvole za rad kreditne institucije u sanaciji, u slučaju iz člana 68 stav 6 ovog zakona;
- 2) u okviru funkcionalne cjeline za superviziju u pripremaju se predlozi za odlučivanje o pokretanju postupka sanacije kreditne institucije i finansijskih institucija i holdinga iz člana 43 ovog zakona;
- 3) funkcionalna cjelina za sanaciju i funkcionalna cjelina za superviziju zajednički:
  - vrše procjenu plana reorganizacije iz člana 106 stav 1 ovog zakona i izmijenjenog plana reorganizacije iz člana 106 stav 3 ovog zakona;
  - vrše procjenu i pripremaju predlog za odlučivanje o prihvatanju plana reorganizacije iz člana 105 stav 1, kao i predlog za nalaganje izmjene odobrenog plana u smislu člana 106 stav 6 ovog zakona
  - pripremaju predloge stavova Centralne banke vezane za ocjenu ispunjenosti uslova iz člana 109 stav 4 tač. 1 i 3 ovog zakona;
- 4) funkcionalna cjelina za sanaciju, nakon konsultacija sa funkcionalnom cjelinom za superviziju, priprema predlog za odlučivanje o:
  - planu sanacije iz člana 18 ovog zakona;
  - mjerama za rješavanje ili otklanjanje prepreka za sanaciju iz člana 25 ovog zakona;
  - minimalnom zahtjevu za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama iz člana 30 ovog zakona;
  - oduzimanju dozvole za rad prelazne kreditne institucije u smislu člana 88 stav 5 ovog zakona,
  - okončanju postupka sanacije iz člana 71 stav 2 ovog zakona;
- 5) funkcionalna cjelina za sanaciju dostavlja funkcionalnoj cjelini za superviziju:
  - obavještenje kreditne institucije iz člana 18 stav 8 ovog zakona;
  - obavještenje iz člana 36 stav 5 ovog zakona o pokretanju postupka sanacije kreditne institucije,
  - u slučaju neprihvatanja predloga za pokretanje sanacije iz člana 35 stav 1 ovog zakona, obavještenje o neprihvatanju predloga, radi daljeg postupanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;
  - odluku iz člana 79 st. 2 ili 3 ovog zakona;
  - akt kreditne institucije u sanaciji iz člana 82 stav 2 ovog zakona kojim se utvrđuje strategija i rizični profil prelazne kreditne institucije;
  - obavještenje iz člana 106 stav 3 ovog zakona;
  - tromjesečne izvještaje sanacione uprave iz člana 106 stav 5 ovog zakona o sprovođenju plana reorganizacije;
  - rješenja iz čl. 120, 121 i 122 ovog zakona;
- 6) funkcionalna cjelina za superviziju dostavlja funkcionalnoj cjelini za sanaciju:
  - obavještenje iz člana 35 stav 4 ovog zakona o ispunjenosti uslova iz stava 1 tog člana,
  - akt donesen u skladu sa članom 48 stav 4 kojim je utvrđeno postojanje okolnosti iz člana 48 stav 2 tač. 1 i 2;

- rješenje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća iz člana 75 stav 6 ovog zakona.

Odgovornost za štetu

Član 9

Centralna banka, zaposleni u Centralnoj banci, članovi sanacione uprave, asistenti sanacione uprave, revizori ili bilo koje drugo lice koje Centralna banka ovlasti, ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru ovog zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili ili propustili da učine namjerno ili s krajnjom nepažnjom.

Nadležno ministarstvo

Član 10

(1) Za primjenu državnih instrumenata finansijske stabilizacije iz ovog zakona, nadležan je organ državne uprave koji je nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(2) Centralna banka je dužna da obavještava Ministarstvo o odlukama i rješenjima donesenim u skladu sa odredbama ovog zakona.

Saradnja sa organom za sanaciju investicionih društava

Član 11

(1) Centralna banka ostvaruje saradnju sa organom nadležnim za sanaciju investicionih društava u Crnoj Gori u izvršavanju zadataka i ovlašćenja koja se odnose na sanaciju grupa i zalaže se za efikasno planiranje rješenja i primjenu mjera za sanaciju institucija.

(2) Centralna banka i organ za sanaciju investicionih firmi, u najvećoj mogućoj mjeri, uspostavljanju jedinstvene prakse u vezi sa planiranjem sanacije i mjerama sanacije prema institucijama i usklađuju metodološke pristupe sanaciji.

(3) Centralna banka i organ za sanaciju investicionih društava međusobno razmjenjuju drugima sve informacije koje su im potrebne za obavljanje njihovih zadataka i ovlašćenja koja se odnose na sanaciju ili prestanak rada institucija

III. PLANIRANJE SANACIJE

Ciljevi sanacije

Član 12

(1) Pri primjeni instrumenata sanacije ili izvršavanju sanacionih ovlašćenja, Centralna banka polazi od ciljeva sanacije iz stava 2 ovog člana i koristi instrumente i ovlašćenja kojima se najbolje ostvaruju ciljevi sanacije u odnosu na svaki pojedinačni slučaj.

(2) Ciljevi sanacije kreditne institucije su:

- 1) obezbjeđivanje kontinuiteta u obavljanju ključnih funkcija kreditne institucije;
- 2) izbjegavanje znatnog negativnog uticaja na stabilnost finansijskog sistema, naročito sprječavanjem širenja negativnih uticaja na finansijski sistem, uključujući i njihovo širenje na tržišnu infrastrukturu i održavanje tržišne discipline;

- 3) zaštita budžetskih i drugih javnih sredstava, svođenjem na najmanju moguću mjeru korišćenje vanredne javne finansijske pomoći pri sanaciji kreditnih institucija;
- 4) zaštita deponenata koji imaju garantovane depozite položene u kreditnoj instituciji; i
- 5) zaštita novčanih sredstava i druge imovine klijenata.

(3) Ključne funkcije iz stava 2 tačka 1 ovog člana su aktivnosti, usluge ili djelatnosti čiji bi prestanak pružanja u jednoj ili više država mogao da dovede do prekida usluga značajnih za realnu ekonomiju ili do poremećaja finansijske stabilnosti zbog veličine, tržišnog učešća, spoljne i unutrašnje međusobne povezanosti, složenosti ili prekograničnih aktivnosti kreditne institucije ili grupe, sa stanovišta mogućnosti njihovog prenošenja na drugo lice.

(4) Ciljevi iz stava 2 ovog člana jednakog su značaja i međusobno se usklađuju u postupku sanacije kreditne institucije primjereno svakom pojedinačnom slučaju.

(5) Centralna banka, pri ostvarivanju ciljeva sanacije iz stava 2 ovog člana, dužna je da vodi računa o smanjenju troškova sanacije na najmanju moguću mjeru i izbjegavanju smanjenja vrijednosti imovine kreditne institucije, osim ako je to neophodno za ostvarivanje ciljeva sanacije.

Principi za sprovođenje sanacije

Član 13

(1) Centralna banka, pri primjeni instrumenata sanacije i izvršavanja sanacionih ovlašćenja, preduzima sve potrebne mjere kojima se obezbjeđuje da se sanacija sprovodi u skladu sa sljedećim principima:

- 1) teret sanacije prvo snose akcionari kreditne institucije u sanaciji, a ostali povjerioci kreditne institucije teret sanacije snose prema obrnutom redosljedu prioriteta, u odnosu na redosljed prioriteta za naplatu potraživanja utvrđen zakonom kojim se uređuje stečajni postupak nad kreditnim institucijama;
- 2) članovi nadzornog odbora, upravnog odbora i više rukovodstvo kreditne institucije u sanaciji, razrješavaju se od dužnosti, osim u slučaju kada je zadržavanje jednog ili više tih lica neophodno za ostvarivanje ciljeva sanacije;
- 3) nadzorni i upravni odbor i više rukovodstvo kreditne institucije dužni su da pruže svu potrebnu pomoć za postizanje ciljeva sanacije;
- 4) fizička i pravna lica koja su odgovorna za propadanje kreditne institucije, snose odgovornost u skladu sa propisima o naknadi štete ili krivičnoj odgovornosti;
- 5) prema povjeriocima koji po zakonu kojim se uređuje stečajni postupak pripadaju istom redosljedu prioriteta pri naplati potraživanja, postupa se na isti način, ako ovim zakonom nije drugačije propisano;
- 6) povjerioci ne smiju pretrpjeti gubitke veće od gubitaka koji bi nastali da je nad kreditnom institucijom otvoren stečajni postupak, u skladu sa zaštitnim mjerama utvrđenim ovim zakonom;
- 7) garantovani depoziti su u potpunosti zaštićeni od primjene instrumenata sanacije i izvršavanja sanacionih ovlašćenja;
- 8) mjere sanacije preduzimaju se u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuju zaštitne mjere.

(2) Mjerama sanacije iz stava 1 ovog člana smatra se donošenje rješenja o otvaranju postupka sanacije kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, primjena

instrumenata sanacije ili izvršavanje jednog ili više sanacionih ovlaštenja u skladu sa ovim zakonom.

(3) Na kreditnu instituciju koja je član grupe, Centralna banka, u skladu sa ciljevima sanacije, primjenjuje instrumente sanacije i izvršava sanaciona ovlaštenja na način kojim se negativni efekti na članove grupe, grupu u cjelini i finansijsku stabilnost u Evropskoj uniji, njenim državama članicama, a naročito i državama u kojima grupa posluje, svode na najmanju moguću mjeru.

(4) Pri primjeni instrumenata sanacije i izvršavanju sanacionih ovlaštenja, ako je potrebno, postupa se u skladu sa propisima Evropske unije kojima se uređuje državna pomoć.

(5) Ako se instrument prodaje, instrument prenosa na prelaznu kreditnu instituciju ili instrument odvajanja imovine, primjenjuje na kreditnu instituciju ili subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, prava zaposlenih koja se prenose na novog poslodavca mogu se umanjiti.

(6) Centralna banka prilikom primjene mjera sanacije i sprovođenja postupka sanacije, po potrebi, obavještava predstavnike zaposlenih u kreditnoj instituciji u sanaciji.

Procjena mogućnosti sanacije kreditne institucije koja nije dio grupe

Član 14

(1) Centralna banka pri izradi i ažuriranju plana sanacije za kreditnu instituciju koja nije član grupe, procjenjuje mogućnost stečajnog postupka ili sanacije i identifikuje i analizira prepreke za sanaciju, odnosno utvrđuje mjere koje se mogu preduzeti za otklanjanje tih prepreka.

(2) Smatraće se da je kreditnu instituciju moguće sanirati, ako je nad njom moguće sprovesti stečajni postupak ili postupak sanacije, pod uslovom da sprovođenje tih postupaka, u mjeri u kojoj je to moguće, ne dovodi do štetnih posljedica na finansijski sistem i da se njihovim sprovođenjem obezbjeđuje kontinuitet obavljanja ključnih funkcija članova grupe.

(3) Procjena mogućnosti sanacije kreditne institucije ne smije se zasnivati na pretpostavci obezbjeđenja vanredne javne finansijske podrške iz budžeta države i drugih javnih prihoda, osim iz sredstava sanacionog fonda, niti na hitnoj podršci za likvidnost ili podrške za održavanje likvidnosti koja se obezbjeđuje sa sredstvima obezbjeđenja, rokom otplate i kamatnim stopama koje odstupaju od uobičajenih.

(4) Vanredna javna finansijska pomoć iz stava 3 ovog člana je državna pomoć koja se odobrava u skladu sa zakonom kojim se uređuje kontrola državne pomoći, sa ciljem očuvanja ili obnavljanja održivosti, likvidnosti ili solventnosti kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona ili grupe u čijem su sastavu ta institucija ili subjekt.

(5) Ako kreditna institucija ima značajnu filijalu u državi članici, Centralna banka u odnosu na tu filijalu, prije sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana, ostvaruje saradnju sa organom nadležnim za sanaciju kreditnih institucija te države.

(6) Pri procjeni mogućnosti sanacije kreditne institucije koja nije dio grupe Centralna banka je dužna da procijeni:

- 1) mogućnost raspoređivanja osnovnih linija poslovanja i ključnih funkcija kreditne institucije na druga pravna lica;
- 2) osposobljenost organizacione i korporativne strukture kreditne institucije da prati osnovne linije poslovanja i ključne funkcije;

- 3) organizacione, kadrovske, finansijske i infrastrukturne kapacitete i nivo likvidnosti i kapitala za podršku osnovnim linijama poslovanja i ključnim funkcijama kreditne institucije i njihovo održavanje;
- 4) održivost zaključenih ugovora o pružanju usluga i njihovu primjenljivost u slučaju sanacije kreditne institucije;
- 5) adekvatnost upravljačke strukture kreditne institucije za upravljanje i obezbjeđenje usklađenosti ugovora o pružanju usluga sa politikom kreditne institucije;
- 6) sposobnosti kreditne institucije da u slučaju odvajanja ključnih funkcija ili osnovnih linija poslovanja obezbjedi postupak prenosa usluga koje su predmet ugovora o pružanju usluga trećim licima;
- 7) posjedovanje i adekvatnost planova za obezbjeđivanje kontinuiteta poslovanja i mjera za postupanje u kriznim situacijama, kojima se obezbjeđuje kontinuitet pristupa platnim sistemima i sistemima za poravnanje finansijskih instrumenata;
- 8) kapacitete informacionog sistema kreditne institucije za pružanje pristupa tačnim i potpunim informacijama u vezi sa osnovnim linijama poslovanja i ključnim funkcijama, radi podrške blagovremenog odlučivanja u vezi sanacije;
- 9) osposobljenost upravljačkih informacionih sistema za kontinuirano pružanje informacija neophodnih za efikasnu sanaciju kreditne institucije, uključujući i brze promjene uslova od značaja za sanaciju kreditne institucije;
- 10) rezultate testiranja upravljačkih informacionih sistema kreditne institucije korišćenjem stres scenarija;
- 11) sposobnost kreditne institucije da obezbijedi kontinuitet upravljačkih informacionih sistema u samoj kreditnoj instituciji ili u novom pravnom licu, u slučaju da se ključne funkcije i osnovne linije poslovanja izdvoje iz ostalih funkcija i linija poslovanja kreditne institucije;
- 12) posjedovanje odgovarajućeg postupka radi pružanja ažurnih i potpunih informacija potrebnih za utvrđivanje povjerilaca kreditne institucije, kao i deponenata sa garantovanim depozitima i iznosima garantovanih depozita;
- 13) uslove pod kojima su u okviru grupe date garancije, i da li su pružene po tržišnim uslovima kao i otpornost sistema upravljanja rizikom u vezi sa tim garancijama;
- 14) usklađenost i obim naizmjeničnih transakcija u okviru grupe, stepen usklađenosti tih transakcija sa tržišnim uslovima i otpornost sistema upravljanja rizikom u vezi s tim transakcijama;
- 15) uticaj korišćenja garancija u okviru grupe ili naizmjeničnih transakcija knjiženja na mogućnost širenja negativnog uticaja na funkcije u okviru grupe;
- 16) uticaj organizacione strukture grupe na primjenu instrumenata sanacije zbog brojnosti pravnih lica, složenosti strukture grupe ili prepreka za usklađivanje poslovanja po članovima grupe;
iznos i vrstu kvalifikovanih obaveza kreditne institucije;
- 17) postojanje i održivost sporazuma o uslugama;
- 18) da li u državi u kojoj posluje zavisni član grupe postoji organ ovlašćen za primjenu mjera sanacije ekvivalentnih mjerama utvrđenim ovim zakonom i mogućnost koordinacije aktivnosti Centralne banke i tog organa;
- 19) sprovodivost mjera sanacije kojima se postižu ciljevi sanacije iz člana 12 ovog zakona, u odnosu na mogućnosti njihove primjene i strukturu kreditne institucije;
- 20) da li struktura grupe dozvoljava Centralnoj banci da sanira cijelu grupu ili jednog ili više njenih članova, bez ostvarivanja značajnog direktnog ili indirektnog nepovoljnog uticaja na finansijski sistem, povjerenje u tržište ili ekonomiju i radi maksimalnog povećanja vrijednosti grupe kao cjeline;
- 21) programe i postupke za sprovođenje neometane sanacije, ako grupa ima zavisna društva koja posluju u različitim pravnim sistemima;

- 22) opravdanost korišćenja mjera sanacije kojima se izvršavaju ciljevi sanacije, obzirom na moguće efekte primjena tih instrumenata na povjerioce, ugovorne strane, klijente i zaposlene i moguće mjere organa strane države nadležnog za sanaciju;
- 23) adekvatnost načina procjene uticaja sanacije kreditne institucije na stabilnost finansijskog sistema i povjerenje u finansijsko tržište;
- 24) efekat sanacije (pozitivan ili negativan) na stabilnost finansijskog sistema i povjerenje u finansijsko tržište i mogućnost vrednovanja efekata;
- 25) primjenu mjera i sanacionih ovlašćenja radi sprečavanja širenja negativnih efekata na druge kreditne institucije ili na finansijska tržišta; i
- 26) uticaj sanacije kreditne institucije na funkcionisanje platnih sistema i sistema za poravnanje finansijskih instrumenata.

(7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, ako sprovođenje stečajnog postupka odnosno sanacije kreditne institucije, odnosno grupe, zbog prirode, obima i složenosti posla koji ta kreditna institucija obavlja, njene akcionarske strukture, rizičnog profila, veličine, pravnog oblika i statusa, međusobne povezanosti sa ostalim kreditnim institucijama ili uopšte sa finansijskim sistemom, neće imati negativan efekat na finansijska tržišta, druge kreditne institucije ili na uslove finansiranja, Centralna banka može da pojednostavi procjenu mogućnosti sprovođenja stečajnog postupka odnosno mogućnosti za sanaciju na način što neće procjenjivati sve elemente iz stava 6 ovog člana.

Procjena mogućnosti sanacije za grupu iz Crne Gore

Član 15

(1) Procjena mogućnosti sanacije grupe čiji članovi imaju sjedište u Crnoj Gori, vrši se shodnom primjenom člana 14 ovog zakona.

(2) Pri procjeni mogućnosti sanacije grupe iz stava 1 ovog člana, Centralna banka je dužna da pored elemenata procjene iz člana 14 stav 6 ovog zakona, procijeni i sljedeće elemente:

- 1) ako grupa koristi jemstva u okviru grupe, da li su ta jemstva data po tržišnim uslovima i da li je sistem upravljanja rizicima povezan sa tim jemstvima efikasan i pouzdan;
- 2) ako grupa ima zaključene ugovore o naizmjeničnim transakcijama, da li su te transakcije ugovorene po tržišnim uslovima i da li je sistem upravljanja rizicima povezan sa tim transakcijama efikasan i pouzdan;
- 3) mjeru u kojoj jemstva ili transakcije iz tač. 1 i 2 ovog stava mogu povećati rizik širenja negativnih efekata na ostale članove grupe;
- 4) mjeru u kojoj pravna struktura grupe onemogućava primjenu instrumenata sanacije zbog broja pravnih lica, složenosti strukture grupe ili nemogućnosti raspoređivanja linija poslovanja po pravnim licima;
- 5) mjeru u kojoj bi sanacija člana grupe koji je institucija ili finansijska institucija mogla imati negativan efekat na nefinansijski dio grupe, ako procjena obuhvata mješovite holdinge;
- 6) postupke i načine koji omogućavaju provođenje sanacije grupe koja ima društva na teritorijama na kojima se primjenjuju različiti propisi; i
- 7) mjeru u kojoj struktura grupe omogućava sanaciju cijele grupe ili jednog ili više članova grupe, a da se pri tome ne ostvaruje značajni nepovoljni efekat na finansijski sistem, povjerenje u tržište ili ekonomiju, a u cilju maksimalnog održavanja vrijednosti grupe kao cjeline.

(3) Jemstvom u okviru grupe iz stava 2 tačka 1 ovog člana smatra se ugovor prema kojem jedan član grupe jemči trećoj strani za obaveze drugog člana grupe.

Procjena mogućnosti sanacije grupe u EU kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 16

(1) Kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe iz Evropske unije, za potrebe izrade i ažuriranja plana sanacije iz člana 19 ovog zakona, procjenjuje mogućnost sprovođenja stečajnog postupka odnosno sanacije grupe zajedno sa organima za sanaciju zavisnih društava iz te grupe.

(2) Smatraće se da je grupu moguće sanirati ako je nad njom moguće sprovesti stečajni postupak ili postupak sanacije, pod uslovom da sprovođenje tih postupaka, u mjeri u kojoj je to moguće, ne dovodi do štetnih posljedica na finansijski sistem Crne Gore, druge države članice, odnosno Evropske unije u cjelini i da se njihovim sprovođenjem obezbjeđuje kontinuitet obavljanja ključnih funkcija članova grupe.

(3) Procjena mogućnosti sanacije grupe ne smije se zasnivati na pretpostavci obezbjeđenja vanredne finansijske podrške iz budžeta države i drugih javnih prihoda, osim iz sredstava sanacionog fonda, niti na hitnoj podršci za likvidnost ili podršci Centralne banke za održavanje likvidnosti koja se obezbjeđuje sa sredstvima obezbjeđenja, rokom otplate i kamatnim stopama koje odstupaju od uobičajenih.

(4) Procjena mogućnosti sanacije za prekograničnu grupu vrši se u postupku koji je članom 22 ovog zakona propisan za donošenje plana sanacije za grupu.

(5) Pri procjeni iz stava 1 ovog člana, Centralna banka je dužna da se savjetuje sa nadležnim organima za zavisna društva i organima za sanaciju u drugim državama u kojima članovi grupe imaju značajne filijale u mjeri u kojoj je to značajno za te filijale.

(6) Procjena iz stava 1 ovog člana za prekograničnu grupu razmatra se na sanacionom kolegijumu iz člana 125 ovog zakona.

(7) Pri procjeni iz stava 1 ovog člana procjenjuju se naročito elementi iz člana 19 stav 2 ovog zakona

(8) Izuzetno od stava 7 ovog člana organi za sanaciju iz stava 1 ovog člana mogu da pojednostave procjenu mogućnosti sprovođenja stečajnog postupka odnosno sanacije kreditne institucije ili grupe u Evropskoj uniji na način da se ne procjenjuju svi elementi iz stava 7 ovog člana, ako stečajni postupak odnosno sanacija te grupe, zbog prirode, obima i složenosti posla koje obavlja, njene vlasničke strukture, rizičnog profila, veličine, forme organizovanja i statusa, međusobne povezanosti sa ostalim institucijama ili uopšte sa finansijskim sistemom, neće imati negativan efekat na finansijska tržišta, druge kreditne institucije ili na uslove finansiranja.

Procjena mogućnosti sanacije grupe u EU kada Centralna banka nije organ za sanaciju grupe

Član 17

(1) Centralna banka procjenjuje mogućnost sprovođenja stečajnog postupka odnosno sanacije svake kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, odnosno grupe u Crnoj Gori koja je dio grupe u Evropskoj uniji za koju Centralna banka nije organ za sanaciju.

(2) Za potrebe izrade i ažuriranja plana sanacije iz člana 24 ovog zakona, Centralna banka zajedno sa organom za sanaciju grupe i organima za sanaciju drugih zavisnih društva u grupi učestvuje u procjeni mogućnosti sanacije grupe u EU.

(3) Procjena mogućnosti sanacije za prekograničnu grupu vrši se u postupku koji je članom 22 ovog zakona propisan za donošenje plana sanacije za grupu

(4) Pri procjeni iz stava 2 ovog člana, Centralna banka se savjetuje sa nadležnim organima za zavisna društva i organima za sanaciju iz drugih država u kojima članovi grupe imaju značajnu filijalu, u mjeri u kojoj je to važno za tu filijalu.

(5) Procjena iz stava 2 ovog člana razmatra se na sanacionom kolegijumu iz člana 127 ovog zakona.

(6) Pri procjeni iz stava 1 ovog člana procjenjuju se naročito elementi iz člana 19 stav 2 ovog zakona.

Plan sanacije za pojedinačnu kreditnu instituciju i grupu u Crnoj Gori

Član 18

(1) Centralna banka izrađuje nacrt plana sanacije za:

- 1) svaku kreditnu instituciju sa sjedištem u Crnoj Gori koja nije dio grupe, i
- 2) grupu čija matična kreditna institucija i članovi grupe imaju sjedište u Crnoj Gori.

(2) Planom sanacije obezbjeđuju se mjere sanacije koje Centralna banka može preduzeti ako kreditna institucija ispunjava uslove za sanaciju.

(3) Prilikom izrade plana sanacije, Centralna banka određuje sve bitne prepreke za sanaciju i ako je potrebno, utvrđuje relevantne mjere za otklanjanje tih prepreka, u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje otklanjanje prepreka sanaciji.

(4) Prilikom izrade plana sanacije, uzimaju se u obzir različiti scenariji po kojima može doći do nastupanja ili širenja ozbiljnih makroekonomskih i finansijskih poremećaja od značajnog uticaja na finansijski sistem u cjelini.

(5) Plan iz stava 1 ovog člana ne smije se zasnivati na bilo kakvoj:

- 1) vanrednoj javnoj finansijskoj pomoći iz budžeta države ili iz javnih prihoda, osim iz sredstava sanacionog fonda obrazovanog u skladu sa ovim zakonom;
- 2) hitnoj podršci za likvidnost; ili
- 3) podršci Centralne banke za održavanje likvidnosti koja nije obezbijeđena uobičajenim sredstvima obezbjeđenja, nema uobičajeni rok dospjeća ili uobičajene kamatne uslove.

(6) Centralna banka preispituje i ažurira planove sanacije najmanje jednom godišnje, kao i u slučaju promjene organizacione strukture kreditne institucije, promjena u njenom poslovanju ili finansijskom položaju, kada te promjene imaju značajan uticaj na primjenu plana sanacije, kao i u slučajevima drugih promjena koje su od značaja za mogućnost primjene tog plana.

(7) Centralna banka dostavlja kreditnoj instituciji rezime ključnih elemenata plana sanacije iz člana 19 stav 2 tačka 1 ovog zakona.

(8) Kreditna institucija je dužna da obavijesti Centralnu banku o svakoj promjeni zbog koje je potrebno preispitati ili ažurirati plan sanacije.

Sadržaj plana sanacije kreditne institucije

Član 19

- (1) Planom sanacije kreditne institucije predviđa se primjena odgovarajućih instrumenata sanacije i ovlaštenja Centralne banke nakon donošenja rješenja o otvaranju postupka sanacije.
- (2) Plan sanacije kreditne institucije naročito sadrži:
  - 1) rezime ključnih elemenata plana sanacije;
  - 2) kratak pregled bitnih promjena koje su nastupile u kreditnoj instituciji nakon posljednje izmjene plana sanacije;
  - 3) prikaz načina na koji bi, u mjeri u kojoj je to neophodno, kreditna institucija mogla da odvoji ključne funkcije i osnovne linije poslovanja od ostalih poslova, radi obezbjeđenja kontinuiteta poslovanja u slučaju pokretanja postupka sanacije kreditne institucije;
  - 4) rokove za sprovođenje bitnih elemenata plana sanacije;
  - 5) detaljan opis procjene mogućnosti sanacije u skladu sa članom 14 ovog zakona;
  - 6) opis mjera iz člana 25 ovog zakona potrebnih za otklanjanje prepreka za sprovođenje sanacije;
  - 7) opis procedura za utvrđivanje tržišne vrijednosti ključnih funkcija, osnovnih linija poslovanja i imovine kreditne institucije;
  - 8) detaljan opis načina na koji se obezbjeđuje kontinuirano pribavljanje ažuriranih informacija i podataka od kreditne institucije;
  - 9) opis mogućih načina finansiranja različitih sanacionih strategija, uzimajući u obzir ograničenja iz člana 18 stav 5 ovog zakona;
  - 10) detaljan opis različitih sanacionih strategija koje bi mogle da se primijene sa rokovima za njihovo sprovođenje, a na osnovu razmatranja različitih situacija u kojima mogu nastupiti ozbiljni makroekonomski i finansijski poremećaji od značaja za poslovanje kreditne institucije;
  - 11) opis mogućih sistemskih posljedica sanacije kreditne institucije;
  - 12) opis različitih opcija za očuvanje pristupa platnim uslugama i sistemima i ocjenu prenosivosti sredstava klijenata;
  - 13) analizu posljedica sprovođenja plana sanacije na zaposlene, uključujući i analizu troškova koji s tim u vezi mogu nastati, kao i opis predviđenih postupaka za konsultovanje sa zaposlenima za vrijeme postupka sanacije, uključujući i dijalog sa socijalnim partnerima, ako je primjenljivo;
  - 14) plan pružanja informacija sredstvima javnog informisanja i javnosti u vezi sa sanacijom kreditne institucije;
  - 15) minimalne zahtjeve za regulatornim kapitalom kreditne institucije u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i minimalne zahtjeve za obezbjeđenje nivoa kvalifikovanih obaveza iz člana 29 ovog zakona sa rokom u kojem je kreditna institucija dužna da dostigne propisani nivo tih zahtjeva, ako je potrebno;
  - 16) minimalni zahtjev za regulatornim kapitalom i ugovornim instrumentima interne sanacije iz člana 31 stav 5 ovog zakona sa rokom u kojem je kreditna institucija dužna da dostigne propisani nivo tih zahtjeva, ako je primjenljivo;
  - 17) opis aktivnosti i sistema u kreditnoj instituciji koji su neophodni za kontinuirano obavljanje operativnih poslova kreditne institucije;
  - 18) opis bitnih postupaka i sistema za održavanje kontinuiteta operativnih procesa kreditne institucije;
  - 19) po potrebi, mišljenje kreditne institucije u vezi sa planom sanacije.
  - 20) analizu kako i kada kreditna institucija može, pod uslovima koji su utvrđeni planom, da se prijavi za korišćenje sredstava Centralne banke i identifikovanje imovine koja bi se mogla smatrati kolateralom.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, Centralna banka može da pojednostavi sadržaj plana sanacije ako sprovođenje stečajnog postupka odnosno sanacija određene kreditne institucije, zbog prirode, obima i složenosti posla koji obavlja ta kreditna institucija ili grupa kojoj pripada, akcionarske strukture, rizičnog profila, veličine, pravnog oblika i statusa, međusobne povezanosti sa ostalim kreditna institucijama ili uopšte sa finansijskim sistemom, neće imati negativan efekat na finansijska tržišta, druge kreditne institucije ili na uslove finansiranja.

Informacije potrebne za izradu planova sanacije

Član 20

(1) Kreditna institucija je dužna da na zahtjev Centralne banke pruži svu potrebnu pomoć i informacije potrebne za izradu, izmjenu i sprovođenje plana sanacije.

(2) Centralna banka može, za potrebe izrade i održavanja planova sanacije da zahtijeva od kreditnih institucija informacije koje odnose na:

- 1) detaljan opis organizacione strukture kreditne institucije, uključujući listu svih pravnih lica;
- 2) identifikovanje direktnih vlasnika i procenat akcija sa pravom glasa i bez prava glasa za svako pravno lice;
- 3) sjedište, nadležnost prema osnivanju društva, dozvole za rad i podaci o ključnim članovima upravljačkih tijela za svako pravno lice;
- 4) raspored ključnih aktivnosti kreditne institucije i osnovnih linija poslovanja, uključujući značajnu aktivnu i pasivnu povezanu sa takvim aktivnostima i poslovanjem uz navođenje pravnih lica;
- 5) detaljan opis sastavnih djelova kreditne institucije i obaveza svih njenih pravnih lica, sa posebnim iskazivanjem, minimalno po vrsti i iznosu, kratkoročnog i dugoročnog duga, obezbijedenim, neobezbijeđenim i podređenim obavezama;
- 6) pojedinosti o obavezama institucije koje predstavljaju kvalifikovane obaveze;
- 7) identifikovanje potrebnih postupaka kako bi se utvrdilo kome je kreditna institucija založila kolateral, lice koje drži kolateral i jurisdikcija u kojoj se kolateral nalazi;
- 8) opis vanbilansnih izloženosti riziku kreditne institucije i njenih pravnih lica, uključujući raspored njenih ključnih aktivnosti i osnovnih linija poslovanja;
- 9) važne zaštite kreditne institucije od rizika, uključujući raspored po pravnim licima;
- 10) identifikovanje glavnih ili ključnih ugovornih strana kreditne institucije i analiza uticaja propadanja glavnih ugovornih strana na finansijsko stanje kreditne institucije;
- 11) svaki sistem u okviru kojeg institucija sprovodi značajan broj privrednih aktivnosti ili privredne aktivnosti velike vrijednosti, uključujući raspored po pravnim licima, ključnim aktivnostima i osnovnim linijama poslovanja kreditne institucije;
- 12) svaki platni sistem, klirinški sistem ili sistem saldiranja čiji je kreditna institucija član, direktno ili indirektno, uključujući raspored po pravnim licima, ključnim aktivnostima i osnovnim linijama poslovanja kreditne institucije;
- 13) detaljan popis i opis ključnih upravljačkih informacionih sistema, uključujući sisteme za upravljanje rizikom, računovodstvo i finansijsko i regulatorno izvještavanje koje kreditna institucija koristi, uključujući raspored po pravnim licima, ključnim aktivnostima i osnovnim linijama poslovanja institucije;
- 14) utvrđivanje vlasnika sistema iz tačke 13 ovog stava, pratećih sporazuma o nivou usluga i svih softvera i sistema ili dozvola, uključujući raspored po pravnim licima, ključnim aktivnostima i osnovnim linijama poslovanja institucije;

- 15) identifikovanje i raspored pravnih lica i međusobne veze i odnosi zavisnosti između različitih pravnih lica, kao što su:
- zajedničko ili podijeljeno osoblje, prostori i sistemi,
  - aranžmani u vezi sa kapitalom, finansiranjem ili likvidnošću,
  - postojeća ili potencijalna kreditna izloženost,
  - sporazumi o unakrsnoj garanciji, dogovori o unakrsnoj garanciji kolateralom, odredbe o unakrsnoj odgovornosti kod neplaćanja i sporazumi o unakrsnom netiranju između povezanih društava;
  - prenosi rizika i dogovori o naizmjeničnom trgovanju, sporazumi o nivou usluga;
- 16) nadležni organ i organ nadležan za sanaciju za svako pravno lice;
- 17) člana organa upravljanja odgovornog za pružanje informacija potrebnih za pripremu plana sanacije kreditne institucije i, ako se ne radi o istom licu, odgovorna lica za različita pravna lica, ključne aktivnosti i osnovne linije poslovanja institucije;
- 18) opis programa kojim kreditna institucija raspolaže kako bi obezbijedila da u slučaju sanacije Centralna banka ima sve potrebne informacije za odlučivanje i za primjenu instrumenata sanacije i ovlašćenja za sanaciju;
- 19) sve sporazume koje su kreditna institucija i njena pravna lica zaključili sa trećim stranama do čijeg bi raskidanja moglo doći zbog primjene nekog instrumenta sanacije i da li bi posljedice raskida mogle uticati na primjenu tog instrumenta sanacije;
- 20) opis mogućih izvora likvidnosti za pomoć pri sanaciji;
- 21) informacije o imovini sa teretom, likvidnoj imovini, vanbilansnim aktivnostima, strategijama zaštite od rizika i praksama knjiženja.

(3) Kreditna institucija je dužna da obavijesti Centralnu banku o svakoj promjeni pravne ili organizacione strukture, poslovanja ili finansijskog položaja, kao i o svakoj drugoj promjeni iz koje proizilazi potreba izmjene plana sanacije, a naročito ako ta promjena značajno utiče na efektivnost tog plana, i to najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka te promjene.

(4) Kreditna institucija, odnosno subjekti iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, dužni su da uspostave i redovno ažuriraju evidenciju svih finansijskih ugovora u kojima su ugovorna strana.

(5) Finansijskim ugovorima iz stava 4 ovog člana smatraju se:

1) ugovori o hartijama od vrijednosti, i to:

- ugovor o kupovini, prodaji ili pozajmljivanju hartija od vrijednosti, grupe, ili indeksa hartija od vrijednosti,
- ugovor o opciji na hartiju od vrijednosti, grupi ili indeksu hartija od vrijednosti, i
- ugovor o repo transakciji ili obrnutoj repo transakciji bilo koje od tih hartija od vrijednosti, grupe ili indeksa hartija od vrijednosti;

2) ugovori o robi, i to:

- ugovor o kupovini, prodaji ili pozajmljivanju robe, grupe, ili indeksa robe,
- ugovor o opciji na robu, grupi ili indeksu robe, i
- ugovor o repo transakciji ili obrnutoj repo transakciji za bilo koju od tih roba, grupe ili indeksa robe);

3) fjučers ugovor i nestandardizovani terminski ugovor (forward), uključujući ugovor (koji nije ugovor o robi) o kupovini, prodaji ili prenosu robe ili imovine bilo koje druge vrste, usluge, prava ili udjela po dogovorenoj cijeni na budući datum,

- sporazum o svopu, koji uključuje:

- svopove i opcije u vezi sa kamatnim stopama, sporazum o spot ili drugom trgovanju devizama; valutu; indeks vlasničkog kapitala ili vlasnički kapital, dužnički indeks ili dug, indekse robe ili robu; vrijeme; emisije ili inflaciju,
  - ukupni povraćaj (total return swap), kreditnu maržu (eng. credit spread) ili kreditne svopove,
  - bilo koji sporazum ili transakcija koji su slični sporazumu iz al. 1 ili 2 ove tačke kojima se periodično trguje na tržištima svopova ili derivata;
- 4) međubankarski sporazum o pozajmljivanju, ako je rok zajma tri mjeseca ili manje, i
- 5) okvirni sporazum za bilo koji ugovor ili sporazum iz tač. 1 do 5 ovog stava;

(6) Obaveze iz st. 1 i 4 ovog člana za članove grupe dužna je da izvršava matična kreditna institucija u toj grupi.

Sadržaj plana sanacije za grupu iz EU

Član 21

(1) Plan sanacije za grupu iz čl. 22 i 24 ovog zakona obuhvata plan sanacije cijele grupe čija je matična kreditna institucija u Evropskoj uniji i koja se sprovodi sanacijom matične kreditne institucije u Evropskoj uniji ili sanacijom dijelova grupe, odnosno pojedinog člana grupe.

(2) Plan sanacije za grupu sadrži mjere za sanaciju:

- 1) matičnog društva u Evropskoj uniji;
- 2) zavisnih društava sa sjedištem u Evropskoj uniji koja su dio grupe;
- 3) subjekata iz člana 3 tač. 3 i 4 ovog zakona; i
- 4) zavisnih društava sa sjedištem van Evropske unije koja su dio grupe, u skladu sa poglavljem X ovog zakona.

(3) Plan sanacije za grupu sadrži:

- 1) mjere sanacije koje treba preduzeti prema grupi, koji obuhvata mjere sanacije koje se preduzimaju prema subjektima iz člana 3 tač. 3 i 4 ovog zakona, prema matičnom društvu i zavisnim kreditnim institucijama i koordinisane mjere prema zavisnim institucijama, uzimajući u obzir scenarije iz člana 18 stav 4 ovog zakona;
- 2) procjenu mogućnosti preduzimanja međusobno usklađenih aktivnosti i mjera organa za sanaciju za sanaciju članova grupe u Evropskoj uniji, uključujući mjere kojima se olakšava prodaja trećim licima grupe u cjelini ili pojedinih linija poslovanja ili poslova koje obavlja jedan ili više članova grupe i potencijalne prepreke za usklađene aktivnosti organa za sanaciju članova grupe;
- 3) odgovarajuće mehanizme za saradnju i koordinaciju sa relevantnim organima trećih zemalja u kojoj članovi grupe imaju sjedište i njihov efekat na sanaciju grupe;
- 4) opis mjera, uključujući pravno i ekonomsko odvajanje pojedinih funkcija ili linija poslovanja, ako je to potrebno za provođenje sanacije grupe, nakon ispunjavanja uslova za sanaciju;
- 5) moguće načine finansiranja mjera sanacije za grupu, a ako je predviđeno korišćenje aranžmana finansiranja grupe, osnovne principe raspodjele tereta finansiranja između država članica, s tim da se kao način finansiranja ne može planirati korišćenje vanredne finansijske pomoći, pomoći centralnih banaka za održavanje likvidnosti u vanrednim situacijama ili kredita centralnih banaka za likvidnost sa sredstvima obezbeđenja, rokom otplate i kamatnim stopama koji odstupaju od uobičajenih;
- 6) opis drugih mjera i aktivnosti koje će se preduzeti radi sanacije grupe, a koje nijesu izričito utvrđene ovim zakonom.

(4) Plan sanacije za grupu sadrži rezultate procjene iz čl. 16 ili 17 ovog zakona i njihovo detaljno obrazloženje.

(5) Načini finansiranja mjera sanacije za grupu iz stava 3 tačka 5 ovog člana treba da se zasnivaju na jednakim i uravnoteženim kriterijumima, a pri njihovom utvrđivanju uzima se u obzir efekat na finansijsku stabilnost u svim državama članicama u kojima je sjedište članova grupe.

(6) Plan sanacije za grupu ne smije da ima nesrazmjeran uticaj na bilo koju državu članicu.

Plan sanacije za prekograničnu grupu u EU kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 22

(1) Ako je Centralna banka organ za sanaciju grupe u EU, plan sanacije za tu grupu izrađuje zajedno sa organima za sanaciju zavisnih društava u grupi.

(2) Plan sanacije za grupu kreditnih institucija u Evropskoj uniji izrađuje se na osnovu svih raspoloživih informacija, a naročito informacija koje pribavi u skladu sa članom 20 ovog zakona.

(3) Informacije potrebne za izradu plana sanacije grupe, Centralna banka, ako su ispunjeni uslovi za razmjenu povjerljivih informacija iz člana 129 ovog zakona, dostavlja:

- 1) Evropskom bankarskom regulatoru;
- 2) organima nadležnim za sanaciju zavisnih društava;
- 3) organima za sanaciju u državama u kojima je sjedište značajne filijale, ako je to važno za te filijale;
- 4) nadležnim organima koji učestvuju u kolegijumu supervizora za tu grupu; i
- 5) organima za sanaciju u državama članicama u kojima se nalaze sjedišta subjekata iz člana 3 tač. 3 i 4 ovog zakona.

(4) Informacije iz stava 3 ovog člana obuhvataju naročito informacije relevantne za zavisna društva ili značajne filijale.

(5) Evropskom bankarskom regulatoru dostavljaju se informacije koje su od značaja za ostvarivanje njegove uloge u izradi i donošenju planova sanacije grupe.

(6) Informacije koje se odnose na zavisna društva sa sjedištem u trećoj zemlji, Centralna banka nije dužna da dostavi bez prethodne saglasnosti relevantnog nadležnog organa ili organa za sanaciju te zemlje.

(7) Centralna banka, zajedno sa organima za sanaciju iz stava 1 ovog člana, na sanacionim kolegijumima iz člana 125 ovog zakona i nakon savjetovanja sa relevantnim nadležnim organima, uključujući nadležne organe država članica u kojima je sjedište značajne filijale, donosi i vrše izmjene plana sanacije za grupu.

(8) Centralna banka može, ako je to potrebno i ako su ispunjeni uslovi za razmjenu povjerljivih informacija iz člana 129 ovog zakona, da uključi u postupak izrade i izmjene plana sanacije za prekograničnu grupu organ za sanaciju treće zemlje u kojoj je sjedište zavisnog društva, finansijskog holdinga ili značajne filijale u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(9) Plan sanacije za grupu preispituje se i po potrebi mijenja najmanje jednom godišnje, kao i nakon svake značajne promjene pravne ili organizacione strukture grupe ili pojedinog člana

grupe, njihovog poslovanja ili finansijskog položaja koja bi mogla da značajno utiče na efektivnost plana i potrebu njegove izmjene.

(10) Izmjene plana sanacije vrše se u postupku koji je ovim zakonom propisan za njegovo donošenje.

Postupak donošenja plana za grupu u EU ako Centralna banka nije organ za sanaciju grupe

Član 23

(1) Pri izradi plana sanacije za grupu iz Evropske unije za koju nije organ za sanaciju, Centralna banka sarađuje sa organom za sanaciju grupe i organima za sanaciju članova grupe

(2) Prije izrade plana sanacije za grupu, organi za sanaciju savjetuju se sa organima za sanaciju u državama u kojima posluju značajne podružnice kreditnih institucija članova te grupe, u mjeri u kojoj je to važno za tu filijalu.

(3) Centralna banka i organi za sanaciju nadležni za zavisna društva donose zajedničku odluku o usvajanju plana sanacije za grupu.

(4) Zajednička odluka iz stava 3 ovog člana, kojom mogu biti obuhvaćeni svi ili pojedini članovi grupe, donosi se u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja informacija iz člana 22 stav 3 ovog zakona i mora biti detaljno obrazložena.

(5) U postupku donošenja zajedničke odluke o planu sanacije za grupu Centralna banka može da traži pomoć Evropskog bankarskog regulatora na osnovu člana 31 tačka c Regulative (EU) br. 1093/2010.

(6) Ako zajednička odluka nije donesena u roku iz stava 4 ovog člana, Centralna banka samostalno donosi plan sanacije za grupu, vodeći računa o stavovima i izdvojenim mišljenjima drugih organa za sanaciju i rezime ključnih elemenata donesenog plana za grupu dostavlja matičnoj kreditnoj instituciji.

(7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, ako je u roku iz stava 4 ovog člana, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili organ za sanaciju iz druge države članice u kojoj je sjedište člana grupe, tražila posredovanje Evropskog bankarskog regulatora, Centralna banka odlaže donošenje plana sanacije za grupu.

(8) U slučaju iz stava 7 ovog člana, ako je Evropski bankarski regulator donio odluku u roku od mjesec dana, Centralna banka donosi plan sanacije grupe u skladu sa tom odlukom, a ako nije, Centralna banka samostalno donosi plan sanacije za grupu.

(9) U slučaju iz stava 5 ovog člana, Evropski bankarski regulator, na zahtjev organa za sanaciju može da pruži pomoć organima za sanaciju da postignu zajedničku odluku u skladu sa članom 19 stav 3 Uredbe br. (EU) br. 1093/2010, osim ako neki od organa za sanaciju smatra da odluka sa kojom se ne slaže može na bilo koji način da negativno utiče na fiskalnu odgovornost te države članice.

(10) U slučaju donošenja zajedničke odluke iz stava 1 ovog člana i u slučaju iz stava 8 ovog člana, kada pojedini organ za sanaciju smatra da je razlog njihovog neslaganja sa planom sanacije za grupu negativan uticaj na fiskalnu odgovornost te države članice, Centralna banka ponovo procjenjuje plan sanacije grupe, uključujući minimalne zahtjeve za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama.

Donošenje plana sanacije za prekograničnu grupu u EU kada

Centralna banka nije organ za sanaciju grupe

Član 24

(1) Kada nije organ za sanaciju grupe, Centralna banka, zajedno sa organom za sanaciju grupe i organima za sanaciju članova grupe, na sanacionim kolegijumima iz člana 127 ovog zakona, a nakon savjetovanja sa relevantnim nadležnim tijelima, uključujući nadležna tijela država članica u kojima je sjedište značajne filijale, učestvuje u donošenju zajedničke odluke o planu sanacije grupe i njegovim izmjenama.

(2) Centralna banka može da traži pomoć Evropskog bankarskog regulatora za donošenje zajedničke odluke o usvajanju plana sanacije za grupu u skladu sa članom 31 tačka c. Regulative (EU) br. 1093/2010.

(3) Ako zajednička odluka iz stava 1 ovog člana nije donesena u roku od četiri mjeseca od dana kada je od organa za sanaciju grupe primila informacije iz člana 22 stav 3 ovog zakona, Centralna banka, uzimajući u obzir stavove i izdvojena mišljenja tih organa za sanaciju, samostalno donosi plan sanacije za člana grupe za kojeg je nadležna i o toj odluci obavještava sve članove kolegijuma za sanaciju.

(4) Odluka iz stava 3 ovog člana mora biti detaljno obrazložena, uz navođenje razloga neslaganja sa predloženim planom sanacije grupe.

(5) Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako prije isteka roka od četiri mjeseca od dana kada je od organa za sanaciju grupe primila informacije iz člana 22 stav 3 ovog zakona, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili organ za sanaciju iz druge države članice u kojoj je sjedište drugog člana grupe, zatraže posredovanje Evropskog bankarskog regulatora, Centralna banka će odložiti donošenje plana za člana grupe za koga je nadležna.

(6) U slučaju iz stava 5 ovog člana, ako je Evropski bankarski regulator donio odluku u roku od mjesec dana od dobijanja zahtjeva za posredovanje, Centralna banka donosi odluku u skladu sa tom odlukom, a ako nije, Centralna banka samostalno donosi plan sanacije za člana grupe za koga je nadležna.

(7) Evropski bankarski regulator, na zahtjev organa za sanaciju, može da pruži pomoć organima za sanaciju da donesu zajedničku odluku u skladu sa članom 19 stav 3 Uredbe br. (EU) br. 1093/2010, osim ako bilo koji organ za sanaciju smatra da odluka sa kojom se ne slaže može na bilo koji način da negativno utiče na fiskalnu odgovornost te države članice.

(8) Ako je zajednička odluka iz stava 3 ovog člana donesena, a Centralna banka smatra da plan sanacije za grupu ima negativan uticaj na fiskalnu odgovornost Crne Gore, može da traži od organa za sanaciju grupe da sprovede novu procjenu plana sanacije grupe, uključujući minimalne zahtjeve za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama.

Otklanjanje prepreka za sprovođenje postupka sanacije kreditne institucije koja nije dio grupe i grupe koja nije prekogranična

Član 25

(1) Ako Centralna banka, na osnovu procjene mogućnosti sprovođenja stečajnog postupka odnosno sanacije kreditne institucije u Crnoj Gori koja nije dio grupe, odnosno grupe koja nije prekogranična, izvršene u skladu sa čl. 14 ili 15 ovog zakona, utvrdi da postoje značajne prepreke za sprovođenje stečajnog postupka odnosno sanacije te kreditne institucije odnosno grupe, dužna je da o tome obavijesti kreditnu instituciju, odnosno matičnu kreditnu instituciju u Crnoj Gori i zahtijeva da u roku od četiri mjeseca pripremi i dostavi predlog mjera za rješavanje

ili otklanjanje tih prepreka sa rokovima za njihovo sprovođenje, a koje su srazmjerne potrebi otklanjanja prepreka.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka, bez odlaganja obavještava organ nadležan za sanaciju iz države u kojoj je sjedište značajne filijale kreditne institucije o postojanju prepreka za sprovođenje sanacije kreditne institucije ili grupe.

(3) Ako Centralna banka procjeni da su predložene mjere iz stava 1 ovog člana efikasne za rješavanje ili otklanjanje prepreka za sanaciju kreditne institucije, odnosno grupe, o tome bez odlaganja obavještava kreditnu instituciju, koja je dužna da predložene mjere izvrši u predloženom roku.

(4) Ako ocijeni da mjere koje je kreditna institucija predložila u skladu sa stavom 1 ovog člana, ne mogu efektivno umanjiti, odnosno otkloniti prepreke za sanaciju, Centralna banka može, vodeći računa o mogućem negativnom uticaju koji te prepreke predstavljaju za finansijsku stabilnost i poslovanje i stabilnost kreditne institucije, rješenjem naložiti:

- 1) da kreditna institucija preispita sporazum o finansijskoj podršci u okviru grupe ili razmotri mogućnost zaključivanja tog sporazuma, ili da zaključi ugovoro o pružanju odgovarajućih usluga u okviru grupe ili sa trećim licima u cilju obezbjeđivanja obavljanja ključnih funkcija;
- 2) da kreditna institucija ograniči ukupnu izloženost;
- 3) da kreditna institucija redovno dostavlja dodatne informacije i podatke značajne za sanaciju kreditne institucije, odnosno da članovi grupe dostave određene informacije i podatke značajne za sanaciju u pojedinačnom slučaju;
- 4) da kreditna institucija otuđi određeni dio imovine;
- 5) da ograniči ili prestane da obavlja određenu poslovnu aktivnost,
- 6) da kreditna institucija ograniči ili prestane da razvija nove ili postojeće linije poslovanja ili prodaju novih ili postojećih proizvoda;
- 7) da se izvrše, odnosno obezbijede odgovarajuće organizacione promjene kreditne institucije i/ili drugog člana grupe kojoj kreditna institucija pripada, radi smanjivanja složenosti te kreditne institucije i/ili grupe kojoj ta kreditna institucija pripada i omogućavanja odvajanja njenih ključnih funkcija od ostalih poslova tokom sprovođenja postupka sanacije;
- 8) da kreditna institucija ili subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona preuzme kvalifikovane obaveze za ispunjenje zahtjeva iz člana 29 ovog zakona;
- 9) da kreditna institucija ili matično društvo osnuje finansijski holding u Crnoj Gori;
- 10) da kreditna institucija ili matično društvo osnuje matični finansijski holding u Evropskoj uniji;
- 11) da kreditna institucija ili subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona preduzme druge mjere radi ispunjenja minimalnog zahtjeva za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama iz člana 29 ovog zakona, uključujući aktivnosti za ponovno definisanje uslova za kvalifikovane obaveze, instrumenata dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala, radi omogućavanja sprovođenja odluke Centralne banke o smanjenju vrijednosti ili konverziji obaveza ili relevantnih instrumenata kapitala u kapital u skladu sa zakonom;
- 12) ako je kreditna institucija zavisno društvo mješovitog holdinga, da se osnuje posebni finansijski holding koji kontroliše tu instituciju, ako je to potrebno za lakše sprovođenje sanacije i izbjegavanja primjene instrumenata sanacije i ovlašćenja za sanaciju na nefinansijski dio grupe, koja bi imala negativan uticaj na taj dio grupe.

(5) Prije nalaganja mjera iz stava 4 ovog člana, Centralna banka se može savjetovati sa Savjetom za finansijsku stabilnost i sa dužnom pažnjom razmatra mogući uticaj tih mjera na kreditnu instituciju, tržište finansijskih usluga i finansijsku stabilnost.

(6) U rješenju iz stava 4 ovog člana Centralna banka je dužna da obrazloži razloge zbog kojih smatra da mjere predložene od strane kreditne institucije nijesu efektivne i da su mjere koje nalaže Centralna banka srazmjerne potrebi otklanjanja prepreka.

(7) U slučaju utvrđivanja prepreka mogućnosti sprovođenja stečajnog postupka odnosno sanacije, u skladu sa ovim članom, postupak donošenja plana sanacije iz člana 18 ovog zakona odlaže se do dostavljanja obavještenja iz stava 3 ovog člana ili nalaganja mjera iz stava 4 ovog člana.

(8) Kreditna institucija je dužna da u roku od mjesec dana od dana prijema rješenja iz stava 4 ovog člana dostavi Centralnoj banci plan za usklađivanje sa naloženim mjerama.

Dodatne mjere za otklanjanje prepreka za sanaciju kreditne institucije koja nije dio grupe i grupe koja nije prekogranična

Član 26

(1) Ako je planom sanacije predviđena primjena instrumenta interne sanacije za potrebe izvršavanja ovlašćenja iz člana 113 stav 1 tač. 6 i 7 ovog zakona nad kreditnom institucijom ili subjektom iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona ili nad njihovim zavisnim društvima, rješenjem iz člana 25 stav 4 ovog zakona Centralna banka može, ako ocijeni da je potrebno, od kreditne institucije i subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona zahtijevati da imaju dovoljan iznos odobrenog osnovnog kapitala ili drugih instrumenata redovnog osnovnog kapitala, kako bi se obezbijedilo emitovanje potrebnog broja novih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata u slučaju konverzije obaveza u instrumente redovnog osnovnog kapitala.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka provjerava da li odobreni osnovni kapital ili drugi instrument redovnog osnovnog kapitala može da pokrije planirani zbir iznosa iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona.

(3) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka rješenjem iz člana 25 stav 4 ovog zakona nalaže mjere kojima se obezbjeđuje da odredbe statuta ili drugog osnivačkog akta kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona ne sadrže odredbe koje predstavljaju prepreku za konverziju obaveza u akcije ili druge vlasničke instrumente.

(4) U cilju obezbjeđivanja sprovođenja sanacije kreditne institucije ili grupe korišćenjem instrumenta interne sanacije, Centralna banka može mjerama iz člana 25 stav 4 ovog zakona ograničiti plasmane kreditne institucije u kvalifikovane obaveze, odnosno primanje kvalifikovanih obaveza od drugih institucija, osim plasmana društava u okviru grupe.

Otklanjanje prepreka za sprovođenje postupka sanacije prekogranične grupe u EU ako je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 27

(1) Kada je organ za sanaciju grupe u Evropskoj uniji, Centralna banka, nakon savjetovanja sa članovima kolegijuma nadležnih organa, zajedno sa organima za sanaciju zavisnih društava i organima za sanaciju u državama u kojima posluju značajne filijale kreditnih institucija članova te grupe, u mjeri u kojoj je to važno za tu filijalu, na sanacionom kolegijumu iz člana 125 ovog

zakona, razmatra procjenu iz člana 16 ovog zakona i preuzima mjere za donošenje zajedničke odluke o nalažanju mjera iz člana 25 stav 4 i člana 26 st. 1 i 3 ovog zakona u odnosu na sve kreditne institucije koje su članovi prekogranične grupe.

(2) Centralna banka u skladu sa članom 25 stav 1 Regulative (EU) br. 1093/2010 u saradnji sa Evropskim bankarskim regulatorom, dužna je da, nakon savjetovanja sa članovima kolegijuma supervizora, pripremi izvještaj koji sadrži:

- 1) analizu značajnih prepreka efikasnoj primjeni instrumenata sanacije i izvršavanja sanacionih ovlašćenja u odnosu na prekograničnu grupu;
- 2) uticaj na model poslovanja institucija koje su članovi grupe
- 3) predloge potrebnih mjera za otklanjanje prepreka sanaciji, koje su proporcionalne i adekvatne za otklanjanje utvrđenih prepreka.

(3) Izvještaj iz stava 2 ovog člana Centralna banka dostavlja matičnom društvu u Evropskoj uniji, organima za sanaciju u drugim državama članicama i organima za sanaciju u državama u kojima posluju značajne filijale matičnog društva ili zavisnih društava sa sjedištem u Crnoj Gori.

(4) Matično društvo u Evropskoj uniji iz stava 3 ovog člana, dužno je da izvještaj iz stava 2 ovog člana dostavi svim članovima grupe.

(5) Matično društvo iz stava 3 ovog člana može, u roku od četiri mjeseca od prijema izvještaja iz stava 2 ovog člana, da se izjasni o izvještaju i predloži alternativne mjere za otklanjanje prepreka sanaciji utvrđenih u izvještaju.

(6) Centralna banka je dužna da o svakoj mjeri koju predloži matično društvo iz stava 3 ovog člana, obavijesti Evropski bankarski regulator i organ za sanaciju u državi u kojoj posluje značajna filijala, ako je to od značaja za tu filijalu.

(7) Centralna banka zajedno sa organima za sanaciju zavisnih društava, a nakon savjetovanja sa članovima kolegijuma supervizora i organima za sanaciju u državama u kojima posluju značajne filijale kreditnih institucija koje su članovi te grupe, na sanacionom kolegijumu donosi zajedničku odluku o utvrđivanju postojanja značajnih prepreka za sprovođenje stečajnog postupka odnosno sanacije i, po potrebi, procjenu mjera za otklanjanje prepreka koje je predložilo matično društvo i mjera koje zahtijevaju organi za sanaciju radi rješavanja ili otklanjanja prepreka, a koje uzimaju u obzir mogući uticaj tih mjera u svim državama članicama u kojima grupa posluje.

(8) Zajednička odluka iz stava 7 ovog člana donosi se u roku od četiri mjeseca od dana dobijanja izjašnjenja matičnog društva, ili isteka roka iz stava 5 ovog člana, ako to izjašnjenje nije dostavljeno.

(9) Ako zajednička odluka iz stava 7 ovog člana nije donesena u roku iz stava 8 ovog člana, Centralna banka samostalno donosi odluku o mjerama iz člana 25 stav 4 ovog zakona koje treba da preduzme matično društvo iz stava 3 ovog člana na konsolidovanoj osnovi, odnosno mjerama koje treba da preduzme član grupe sa sjedištem u Crnoj Gori.

(10) Izuzetno od stava 9 ovog člana, ako u roku od četiri mjeseca od dana kada je Centralna banka dostavila izvještaj iz stava 2 ovog člana, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili bilo koji organ za sanaciju iz druge države članice u kojoj je sjedište člana grupe zatraži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora, Centralna banka će odložiti donošenje odluke o mjerama za otklanjanje prepreka na konsolidovanoj osnovi, odnosno za člana grupe za koju je nadležna.

(11) U slučaju iz stava 10 ovog člana, ako je Evropski bankarski regulator donio odluku u roku od mjesec dana, Centralna banka donosi odluku u skladu sa tom odlukom, a ako nije, Centralna banka samostalno donosi odluku o mjerama na konsolidovanoj osnovi, odnosno za člana grupe za kojeg je nadležna.

(12) Zajednička odluka iz stava 7 ovog člana obavezujuća je i Centralna banka donosi odluku u skladu sa tom odlukom.

(13) Izuzetno od st. 10 i 11 ovog člana, ako zajednička odluka o preduzimanju mjera iz člana 25 stav 4 tač. 7, 8 ili 11 ovog zakona nije donesena, Evropski bankarski regulator na zahtjev organa za sanaciju može da pruži pomoć organima za sanaciju da donesu zajedničku odluku u skladu sa članom 19 stav 3 Regulative (EU) br. 1093/2010.

Otklanjanje prepreka mogućnosti sprovođenja postupka sanacije prekogranične grupe u EU ako Centralna banka nije organ za sanaciju grupe

Član 28

(1) Centralna banka, kada nije organ nadležan za sanaciju grupe u Evropskoj uniji, zajedno sa organom za sanaciju grupe i organima za sanaciju zavisnih društva, a nakon savjetovanja sa članovima kolegijuma supervizora i organima za sanaciju u državama u kojima posluju značajne filijale kreditnih institucija članova te grupe, u mjeri u kojoj je to važno za tu filijalu, na sanacionom kolegijumu iz člana 127 ovog zakona razmatra procjenu iz člana 17 ovog zakona radi učestvovanja u donošenju zajedničke odluku o nalaganju mjera iz člana 25 stav 4 i člana 26 st. 1 i 3 ovog zakona u odnosu na sve kreditne institucije koje su članovi prekogranične grupe.

(2) Izvještaj o analizi značajnih prepreka efikasnoj primjeni instrumenata sanacije i izvršavanja sanacionih ovlašćenja dobijen od organa za sanaciju grupe, sa predlogom potrebnih mjera za otklanjanje tih prepreka, Centralna banka dostavlja zavisnom društvu za koje je nadležna.

(3) Centralna banka zajedno sa organom za sanaciju grupe i organima za sanaciju zavisnih društava kćeri, a nakon savjetovanja sa članovima kolegijuma supervizora i organima za sanaciju u državama u kojima posluju značajne filijale kreditnih institucija članova te grupe, na sanacionom kolegijumu donosi zajedničku odluku o utvrđivanju postojanja značajnih prepreka za provođenje stečajnog postupka odnosno sanacije i, po potrebi, procjenu mjera za otklanjanje prepreka koje je predložilo matično društvo u Evropskoj uniji i mjera koje zahtijevaju organi za sanaciju radi rješavanja ili otklanjanja prepreka, a koje uzimaju u obzir mogući uticaj tih mjera u svim državama članicama u kojima grupa posluje.

(4) Zajednička odluka iz stava 3 ovog člana donosi se u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja izjašnjenja matičnog društva u Evropskoj uniji o izvještaju organa za sanaciju grupe ili istekom četvoromjesečnog roka za izjašnjavanje matičnog društva, ako to izjašnjenje nije dato.

(5) Ako zajednička odluka iz stava 3 ovog člana nije donešena u roku iz stava 4 ovog člana, Centralna banka, ako ocjeni da je potrebno, samostalno donosi odluku o mjerama iz člana 25 stav 4 i člana 26 st. 1 i 3 ovog zakona, koje je dužan da preduzme član grupe sa sjedištem u Crnoj Gori.

(6) Izuzetno od stava 5 ovog člana, ako u roku od četiri mjeseca od dana prijema izvještaja organa za sanaciju grupe, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili organ za sanaciju druge države članice u kojoj je sjedište drugog člana grupe, zatraže posredovanje

Evropskog bankarskog regulatora, Centralna banka će da odloži donošenje odluke o mjerama za člana grupe za koga je nadležna.

(7) U slučaju iz stava 6 ovog člana, ako je Evropski bankarski regulator donio odluku u roku od mjesec dana, Centralna banka će donijeti odluku u skladu sa tom odlukom, a ako nije, Centralna banka, ako ocjeni da je potrebno, samostalno donosi odluku o mjerama za člana grupe za koga je nadležna.

(8) Zajednička odluka iz stava 3 ovog člana je obavezujuća i Centralna banka donosi odluku koja je u skladu sa zajedničkom odlukom.

(9) Izuzetno od st. 6 i 7 ovog člana, ako zajednička odluka o preduzimanju mjera iz člana 25 stav 4 i člana 26 st. 1 i 3 ovog zakona nije donesena, Evropski bankarski regulator na zahtjev bilo kojeg organa za sanaciju može pružiti pomoći organima za sanaciju za donošenje zajedničke odluke u skladu sa članom 19. stav 3. Regulative (EU) br. 1093/2010.

Minimalni zahtjevi za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama

Član 29

(1) Minimalni zahtjev za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama (u daljem tekstu: minimalni zahtjev) izračunava se kao odnos između zbira regulatornog kapitala i kvalifikovanih obaveza i zbira regulatornog kapitala i ostalih ukupnih obaveza kreditne institucije koje nijesu uključene u regulatorni kapital, iskazan kao procenat.

(2) Regulatorni kapital iz stava 1 ovog člana predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala kreditne institucije u skladu sa zakonom kojim se uređuju kreditne institucije.

(3) Kvalifikovanim obavezama iz stava 1 ovog člana smatraju se obaveze i instrumenti kapitala, koji nijesu instrumenti redovnog osnovnog kapitala, dodatnog ili dopunskog kapitala kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona koji nijesu isključeni iz primjene instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 93 stav 4 ili članom 94 stav 1 ovog zakona.

(4) Pri izračunavanju minimalnog zahtjeva uključuju se samo kvalifikovane obaveze koje ispunjavaju sljedeće uslove:

- 1) instrument je emitovan i uplaćen u cijelosti;
- 2) povjerilac po toj obavezi nije kreditna institucija, obaveza nije obezbijeđena od strane kreditne institucije i nije pokrivena garancijom te kreditne institucije;
- 3) kreditna institucija nije direktno ili indirektno finansirala kupovinu instrumenta;
- 4) preostali rok do dospijeca obaveze je najmanje godinu dana, a ako je ugovoreno pravo na prijevremeno ispunjenje, preostali rok do dospijeca te obaveze izračunava se kao preostali rok do dana kada bi povjerilac mogao ostvariti pravo na prijevremeno ispunjenje obaveze;
- 5) obaveza ne proizilazi iz derivata; i
- 6) obaveza ne proizilazi iz depozita koji imaju prioritet pri naplati u slučaju stečaja kreditne institucije.

(5) Derivati iz stava 4 tačka 5 ovog člana su prenosive hartije od vrijednosti koje daju pravo na sticanje ili prodaju tih hartija od vrijednosti ili na osnovu kojih se može obavljati plaćanje u novcu, a čiji iznos se utvrđuje na osnovu hartija od vrijednosti, valuta, kamatnih stopa ili prinosa.

(6) Pri izračunavanju ostalih ukupnih obaveza iz stava 1 ovog člana, obaveze po osnovu derivata uključuju se na način da se ugovoreno pravo druge ugovorne strane na netiranje u potpunosti priznaje i obaveza po derivatima se utvrđuje u neto iznosu.

(7) Pri izračunavanju minimalnog zahtjeva, kreditna institucija ne može u kvalifikovane obaveze uključiti obaveze koje proizilaze iz obligacionih odnosa na koje se primjenjuju propisi treće zemlje, ako po propisima te zemlje odluku Centralne banke o smanjenju vrijednosti ili konverziji te obaveze nije moguće izvršiti, uzimajući u obzir uslove iz ugovora kojim je obaveza uređena, međunarodne sporazume o priznavanju sanacije i druge relevantne činjenice.

(8) Centralna banka može da, od kreditne institucije koja je u izračun minimalnog zahtjeva uključila obaveze koje proizilaze iz obligacionih odnosa na koje se primjenjuju propisi treće zemlje, zahtijeva da dokaže da se te obaveze mogu izvršiti.

Određivanje minimalnog zahtjeva za kreditnu instituciju koja nije dio grupe i grupu koja nije prekogranična

Član 30

(1) Minimalni zahtjev za kreditnu instituciju i grupu koja nije prekogranična određuje Centralna banka, naročito na osnovu:

- 1) potrebe da se obezbijedi sprovođenje sanacije kreditne institucije primjenom instrumenata sanacije uključujući, ako je potrebno i instrument interne sanacije, radi ostvarivanja ciljeva sanacije;
- 2) potrebe da se, u određenim slučajevima, obezbijedi da kreditna institucija ima dovoljan nivo kvalifikovanih obaveza u slučaju primjene instrumenta interne sanacije radi obezbjeđenja mogućnosti pokrivanja gubitaka i ponovnog uspostavljanja stope redovnog osnovnog kapitala kreditne institucije u nivou koji omogućava nastavak ispunjavanja zahtjeva iz zakona kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i održavanje dovoljnog povjerenja tržišta u kreditnu instituciju;
- 3) potrebe da se obezbijedi da kreditna institucija ima dovoljno drugih kvalifikovanih obaveza kako bi se obezbijedila mogućnost pokrivanja gubitaka i ponovno uspostavljanje stope osnovnog kapitala na nivou kojim se omogućava nastavak ispunjavanja zahtjeva iz zakona kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija - ako je planom sanacije predviđena mogućnost da se na određene vrste kvalifikovanih obaveza ne primijeni instrument interne sanacije na osnovu člana 95 stav 1 tačka 1 ovog zakona ili da se određene vrste kvalifikovanih obaveza u potpunosti prenesu na primaoca na bazi djelimičnog prenosa;
- 4) veličine, modela poslovanja, modela finansiranja i rizičnog profila kreditne institucije;
- 5) obima u kojem se sredstva fonda za zaštitu depozita mogu koristiti pri finansiranju sanacije u skladu sa članom 154 ovog zakona; i
- 6) obima u kojem bi prestanak vršenja poslova kreditne institucije imao negativan uticaj na finansijsku stabilnost, uključujući širenje negativnih posljedica na druge kreditne institucije, obzirom na povezanost sa ostalim kreditnim institucijama ili sa ostalim subjektima finansijskog sistema.

(2) Centralna banka može i subjektu iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona naložiti primjenu minimalnog zahtjeva utvrđenog u skladu sa ovim članom.

(3) Bliže uslove na osnovu kojih se određuje minimalni zahtjev iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.

Održavanje minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj i konsolidovanoj osnovi

Član 31

(1) Kreditna institucija je dužna da na pojedinačnoj osnovi održava minimalni zahtjev iz člana 29 stav 1 ovog zakona, minimalno na nivou određenom rješenjem Centralne banke.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana Centralna banka može da oslobodi od primjene minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi kreditnu instituciju koja je zavisno lice kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, ako :

- 1) je dozvola za rad te kreditne institucije i njene matične kreditne institucije izdata u Crnoj Gori i superviziju nad njihovog poslovanja vrši Centralna banka;
- 2) je kreditna institucija uključena u superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;
- 3) matična kreditna institucija ispunjava minimalni zahtjev na konsolidovanoj osnovi;
- 4) ne postoje i ne mogu se predvidjeti značajne stvarne ili pravne prepreke za neometan prenos regulatornog kapitala ili za podmirenje obaveza matične kreditne institucije prema toj kreditnoj instituciji;
- 5) matična kreditna institucija, po mišljenju Centralne banke datom u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija, sa potrebnim oprezom upravlja tom kreditnom institucijom i uz saglasnost Centralne banke, dala je ovjerenu izjavu da će izmiriti sve obaveze koje preuzima zavisna kreditna institucija, ili rizici te kreditne institucije nijesu značajni;
- 6) postupci procjene, mjerenja i kontrole rizika matične kreditne institucije obuhvataju i tu kreditnu instituciju;
- 7) matična kreditna institucija ima više od 50% učešća u glasačkim pravima te kreditne institucije, ili ima pravo da imenuje ili razriješi većinu članova odbora direktora; i
- 8) Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija, u potpunosti je izuzela tu kreditnu instituciju od primjene kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(3) Kapitalni zahtjevi iz stava 2 tačka 8 ovog člana su zahtjevi za minimalnim stopama redovnog osnovnog, osnovnog i ukupnog kapitala kreditne institucije, propisanim zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(4) Matična kreditna institucija ili kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori koja je zavisno lice finansijskog holdinga, mješovitog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga sa sjedištem u Crnoj Gori, a koja je na osnovu zakona kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija dužna da ispunjava kapitalne zahtjeve za tu grupu, dužna je da, pored ispunjavanja minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, kontinuirano ispunjava minimalni zahtjev utvrđen ovim članom i na konsolidovanoj osnovi za svoju grupu.

(5) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka može kreditnu instituciju iz stava 3 ovog člana osloboditi od primjene minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, ako je ta kreditna institucija u potpunosti izuzeta od primjene kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(6) Centralna banka može naložiti da se minimalni zahtjev, na pojedinačnoj ili konsolidovanoj osnovi, ispunjava instrumentima za koje je kreditna institucija ugovorila:

- 1) da se, pri primjeni instrumenata interne sanacije nad tom kreditnom institucijom, vrijednost tih instrumenata do potrebnog iznosa smanji ili se instrumenti konvertuju u

akcije ili druge vlasničke instrumente prije smanjenja vrijednosti ili konverzije druge kvalifikovane obaveze, i

- 2) da u slučaju da je nad kreditnom institucijom otvoren stečajni postupak, ti instrumenti uključuju u isplatni red iza isplatnog reda u koji se uključuju ostale kvalifikovane obaveze i da se ne mogu isplatiti dok se ne izmire ostale nepodmirene kvalifikovane obaveze.

(7) Kontrolu održavanja minimalnog zahtjeva iz čl. 29 i 30 ovog zakona i zahtjeva iz stava 6 ovog člana vrši Centralna banka.

(8) Rješenje o minimalnom zahtjevu donosi se u postupku izrade i izmjene plana sanacije i čini njegov sastavni dio.

(9) Centralna banka obavještava Evropskog bankarskog regulatora o minimalnom zahtjevu, a po potrebi i o zahtjevu iz stava 6 ovog člana, koji su određeni za svaku kreditnu instituciju.

Minimalni zahtjev za grupu u EU kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 32

(1) Centralna banka, kada je je organ nadležan za sanaciju grupe u Evropskoj uniji, priprema predlog minimalnog zahtjeva na konsolidovanoj osnovi, polazeći od kriterijuma iz člana 30 stav 1 ovog zakona, kao i od činjenice da li se zavisna društva sa sjedištem u trećoj zemlji saniraju posebno prema planu sanacije.

(2) Predlog iz stava 1 ovog člana Centralna banka dostavlja organima za sanaciju iz država članica u kojima je sjedište zavisnih društava, radi donošenja zajedničke odluke o minimalnom zahtjevu na konsolidovanoj osnovi.

(3) Centralna banka saraduje sa organima za sanaciju zavisnih društava u cilju donošenja zajedničke odluke o nivou minimalnog zahtjeva koji se primjenjuje na konsolidovanoj osnovi.

(4) Zajednička odluka, koja mora da bude u pisanoj formi i obrazložena, donosi se u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja predloga iz stava 2 ovog člana i Centralna banka tu odluku dostavlja matičnom društvu u grupi.

(5) Ako je zajednička odluka iz stava 3 ovog člana donesena, Centralna banka u skladu sa tom odlukom donosi rješenje o nivou minimalnog zahtjeva na konsolidovanoj osnovi.

(6) Ako zajednička odluka iz stava 3 ovog člana nije donesena u roku od četiri mjeseca, Centralna banka samostalno donosi odluku o nivou minimalnog zahtjeva na konsolidovanoj osnovi, vodeći računa o procjenama koje su izradili organi za sanaciju iz država članica u kojima je sjedište zavisnih društava.

(7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, ako u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja predloga iz stava 1 ovog člana, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili organ za sanaciju zavisnog društva društva iz druge države članice, u skladu sa članom 19 stav 3 Uredbe (EU) br. 1093/2010, uputi zahtjev za posredovanje Evropskom bankarskom regulatoru, Centralna banka će odložiti donošenje odluke o minimalnom zahtjevu na konsolidovanoj osnovi, do donošenja odluke Evropskom bankarskom regulatoru.

(8) U slučaju iz stava 7 ovog člana, ako je Evropski bankarski regulator donio odluku u roku od mjesec dana, Centralna banka će samostalno donijeti donijeti odluku iz stava 3 ovog člana.

(9) Odluka o minimalnom zahtjevu koji se primjenjuje na konsolidovanoj osnovi, a koja je donijeta u skladu sa ovim članom, redovno se preispituje i po potrebi ažurira.

(10) Centralna banka donosi odluku o minimalnom zahtjevu na pojedinačnoj osnovi za matično društvo u Evropskoj uniji i za zavisno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, koje je dio grupe u Evropskoj uniji, uzimajući u obzir:

- 1) kriterijume iz člana 30 stav 1 ovog zakona, a naročito veličinu, model poslovanja i rizični profil zavisnog društva, uključujući njegov regulatorni kapital; i
- 2) minimalni zahtjev na konsolidovanoj osnovi koji je određen za tu grupu na u skladu sa ovim članom.

(11) Izuzetno od stava 1 ovog člana Centralna banka može matično društvo u Evropskoj uniji za koje je organ za sanaciju grupe, a koje ispunjava minimalni zahtjev na konsolidovanoj osnovi, u potpunosti izuzeti od primjene minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, ako je to matično društvo u potpunosti izuzeto od primjene kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje banaka.

Određivanje minimalnog zahtjeva za zavisna društva matičnog društva iz EU

Član 33

(1) Centralna banka, ako je organ nadležan za sanaciju grupe u EU, učestvuje u donošenju zajedničke odluke o minimalnom zahtjevu koji se na pojedinačnoj osnovi treba primijeniti na zavisna društva u drugim državama članicama.

(2) Zajednička odluka iz stava 1 ovog člana donosi se u roku od četiri mjeseca od dana kad su organi za sanaciju članova grupe dostavili Centralnoj banci predloge minimalnog zahtjeva za pojedine članove grupe.

(3) Centralna banka može, u roku od četiri mjeseca od dana prijema predloga iz stava 2 ovog člana, a prije donošenja zajedničke odluke, tražiti posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Uredbe (EU) br.1093/2010.

(4) Posredovanje Evropskog bankarskog regulatora ne može se tražiti ako se minimalni zahtjev na pojedinačnoj osnovi koji je predložio organ za sanaciju zavisnog društva ne razlikuje više od jednog procentnog poena u odnosu na procentualni iskaz minimalnog zahtjeva određenog na konsolidovanoj osnovi.

(5) Odluka o minimalnom zahtjevu za pojedine članove grupe donesena u skladu sa ovim članom redovno se preispituje i po potrebi ažurira.

(6) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka može u potpunosti izuzeti kreditnu instituciju koja je zavisno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori od primjene minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi ako su ispunjeni uslovi iz člana 31 stav 2 ovog zakona.

(7) Odlukom iz ovog člana može se obuhvatiti i zahtjev da se minimalni zahtjev na konsolidovanoj ili pojedinačnoj osnovi djelimično ispunjava instrumentima za koje su ugovorene odredbe iz člana 31 stav 5 ovog zakona.

V. ODLUČIVANJE O SANACIJI

Ispunjenost uslova za sanaciju

Član 34

(1) Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija utvrđuje da kreditna institucija propada ili će vjerovatno propasti ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

- 1) postoje razlozi za oduzimanje dozvole za rad kreditne institucije ili objektivne činjenice koje upućuju da će nastupiti razlozi za oduzimanje dozvole za rad, uključujući i okolnosti koje upućuju na to da je kreditna institucija ostvarila ili će vjerovatno ostvariti gubitke koji prelaze značajan dio ili cjelokupni iznos njenog regulatornog kapitala;
- 2) imovina kreditne institucije je manja od njenih obaveza ili postoje objektivne činjenice na osnovu kojih se utvrđuje da će imovina kreditne institucije u periodu koji neposredno nastupa biti manja od njenih obaveza;
- 3) kreditna institucija nije u mogućnosti da ispunjava ili postoje objektivne okolnosti koje upućuju da kreditna institucija neće moći da ispunjava dospjele obaveze;
- 4) kreditnoj instituciji je potrebna vanredna finansijska podrška, osim podrške za otklanjanje ozbiljnih smetnji u ekonomiji i održavanje finansijske stabilnosti koja se daje kao:
  - garancije države za izmirenje pomoći za likvidnost koju daje Centralna banka, u skladu sa propisanim uslovima,
  - državne garancije za nove obaveze kreditne institucije, ili
  - ulaganja u regulatorni kapital ili kupovinu instrumenata kapitala po tržišnim cijenama i pod tržišnim uslovima, ako u trenutku odobravanja vanredne finansijske pomoći nijesu utvrđeni uslovi iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava, ni uslovi za otpis i konverziju kapitala iz člana 48 stav 2 ovog zakona.

(2) Za vanrednu finansijsku pomoć iz stava 1 tačka 4 ovog člana, moraju biti ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) pomoć se pruža solventnoj kreditnoj instituciji i u skladu sa propisima kojima se uređuje državna pomoć;
- 2) preduzete mjere su privremenog karaktera i srazmjerne su otklanjanju posljedica ozbiljnog finansijskog poremećaja, i
- 3) preduzete mjere se ne koriste radi nadoknađivanja gubitaka koje je kreditna institucija ostvarila ili je vjerovatno da će ih ostvariti.

(3) Vanredna javna finansijska pomoć iz stava 1 tačka 4 alineja 3 ovog člana odnosi se na ulaganja potrebna radi nadoknađivanja nedostatka regulatornog kapitala utvrđenog testovima otpornosti na stres, odnosno procjenama kvaliteta aktive, koje sprovodi ili nalaže Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija.

Uslovi za sanaciju

Član 35

(1) Centralna banka pokreće postupak sanacije kreditne institucije ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) u skladu sa članom 34 ovog zakona utvrđeno je da kreditna institucija propada ili će vjerovatno propasti;
- 2) mjere podrške finansijskih institucija i drugih privrednih subjekata, mjere institucionalnog sistema zaštite, supervizorske mjere uključujući i mjere u fazi rane intervencije ili smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala u skladu sa ovim zakonom, ne bi spriječile propadanje kreditne institucije u narednom vremenskom periodu;

3) sanacija kreditne institucije je neophodna u javnom interesu.

(2) Institucionalnim sistemom zaštite iz stava 1 tačka 2 ovog člana smatra se zakonom ili ugovorom uređen sistem koji štiti kreditne institucije i naročito obezbeđuje njihovu likvidnost i solventnost kako bi se izbjeglo pokretanje stečajnog postupka nad učesnikom tog sistema, ukoliko su, u skladu sa propisom kojim se uređuje izračunavanje regulatornog kapitala banaka, ispunjeni uslovi da se izloženosti prema drugim ugovornim stranama sa kojima je kreditna institucija ušla u institucionalni sistem zaštite ne uključuju u izloženosti na koje se primjenjuju ponderi rizika.

(3) Smatra se da je sprovođenje postupka sanacije u javnom interesu ako je potrebno da se postigne jedan ili više ciljeva sanacije utvrđenih članom 12 ovog zakona, ako je srazmjern tim ciljevima i ako se sprovođenjem stečajnog, odnosno likvidacionog postupka nad kreditnom institucijom ne bi u jednakoj mjeri postigli ti ciljevi.

(4) Kreditna institucija, odnosno subjekt iz člana 3 st. 2, 3 ili 4 ovog zakona, dužna je da najkasnije u roku od tri radna dana od kada se ispune uslovi iz člana 34 stav 1 ovog člana o tome obavijesti Centralnu banku.

(5) Uz obavještenje o ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog zakona, dostavlja se i pregled svih mjera preduzetih prema kreditnoj instituciji u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(6) Predlog za pokretanje postupka sanacije sadrži obrazloženje o ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana.

(7) O pokretanju postupka sanacije Centralna banka bez odlaganja i na način kojim se obezbeđuje povjerljivost informacija dostavlja obavještenje:

- 1) Ministarstvu;
- 2) Fondu za zaštitu depozita;
- 3) organima država nadležnim za superviziju i sanaciju članova grupe kojoj kreditna institucija pripada, uključujući i organ nadležan za superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi;
- 4) organu nadležnom za superviziju kreditnih institucija u državi u kojoj posluje filijala te kreditne institucije,
- 5) Evropskom odboru za sistemske rizike

(8) Za kreditnu instituciju za koju se, u skladu sa stavom 1 ovog člana, utvrdi da propada ili će vjerovatno propasti, Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija može, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, donijeti rješenje o oduzimanju dozvole za rad i pokretanju postupka stečaja, odnosno likvidacije, ako je planom sanacije utvrđeno da sanacija te kreditne institucije nije neophodna u javnom interesu.

Odlučivanje o sanaciji kreditne institucije ili grupe koja nije prekogranična

Član 36

(1) O predlogu za pokretanje postupka sanacije iz člana 35 stav 1 ovog zakona odlučuje rješenjem Savjet Centralne banke, u roku od tri radna dana od dana prijema tog predloga.

(2) Rješenje o pokretanju postupka sanacije kreditne institucije sadrži:

- 1) razloge za otvaranje postupka sanacije;
- 2) obrazloženje uslova za sanaciju uključujući i rezultate procjene vrijednosti;
- 3) mjere sanacije koja će se preduzeti;
- 4) imenovanje sanacione uprave; i
- 5) podatak o danu, satu i minutu pokretanja postupka sanacije.

(3) Ako više kreditnih institucija ili privrednih društava članova iste grupe koja nema članove sa sjedištem u stranoj državi ispunjavaju uslove za sanaciju, odnosno stečaj, a superviziju njihovog poslovanja vrši Centralna banka, može se donijeti jedno rješenje kojim se obuhvataju svi članovi te grupe koji ispunjavaju uslove za sanaciju i može se imenovati ista sanaciona uprava za te subjekte.

(4) Pri izboru mjera sanacije uzimaju se u obzir i mjere predviđene u planu sanacije usvojenom za tu kreditnu instituciju ili grupu, osim ako Centralna banka, u zavisnosti od specifičnosti slučaja, procijeni da će se ciljevi sanacije iz člana 12 ovog zakona efikasnije postići preduzimanjem mjera koje nijesu predviđene u planu sanacije.

(5) Rješenje o pokretanju postupka sanacije Centralna banka je dužna da, bez odlaganja, dostavi:

- 1) kreditnoj instituciji na koju se rješenje odnosi;
- 2) Ministarstvu;
- 3) Fondu za zaštitu depozita,
- 4) organima drugih država koji su nadležni za superviziju i sanaciju članova grupe kojoj kreditna institucija pripada, uključujući i organ nadležan za superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi matičnih institucija i institucija koje kontrolišu matični finansijski holdinzi ili matični mješoviti holdinzi iz države u kojoj imaju sjedište;
- 5) organima nadležnim za superviziju kreditnih institucija u državi u kojoj posluje filijala te kreditne institucije;
- 6) operaterima sistema u kojima kreditna institucija učestvuje;
- 7) Evropskom odboru za sistemske rizike;
- 8) Evropskoj komisiji, Evropskoj Centralnoj banci, Evropskom bankarskom regulatoru, Evropskom organu za hartije od vrijednosti i tržište kapitala (ESMA), Evropskom organu za osiguranje i dobrovoljne penzione fondove (EIOPA).

(6) Preduzimanje mjera u fazi rane intervencije u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, nije uslov za otvaranje postupka sanacije.

(7) Danom donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije nad kreditnom institucijom prestaju da važe sve mjere preduzete prema kreditnoj instituciji u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Izrada programa sanacije grupe iz EU kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 37

(1) Kada, kao organ za sanaciju grupe u Evropskoj uniji, primi obavještenje organa za sanaciju zavisnog društva koje sadrži informaciju da to društvo ispunjava uslove za otvaranje postupka sanacije odnosno stečaja i mjere sanacije koje taj organ namjerava preduzeti prema tom društvu, ili informaciju o namjeri pokretanja stečajnog postupka nad tim društvom, Centralna banka, nakon savjetovanja sa drugim članovima sanacionog kolegijuma iz člana 125 ovog zakona, procjenjuje efekte predloženih mjera sanacije, odnosno pokretanja stečajnog postupka,

na grupu i članove grupe u drugim državama članicama, a naročito procjenjuje da li te mjere utiču na ispunjavanje uslova za sprovođenje sanacije odnosno stečajnog postupka nad drugim članovima grupe.

(2) Ako Centralna banka procijeni da predložene mjere sanacije odnosno sprovođenje stečajnog postupka iz stava 1 ovog člana ne mogu imati za posljedicu ispunjavanje uslova za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona, odnosno stečajnog postupka nad drugim članovima grupe, dužna je da o tome bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od prijema obavještenja iz stava 1 ovog člana, obavijesti članove sanacionog kolegijuma.

(3) Ako Centralna banka procijeni da bi sprovođenje predložene mjere sanacije odnosno sprovođenje stečajnog postupka iz stava 1 ovog člana imale za posljedicu ispunjavanje uslova za sanaciju odnosno sprovođenje stečajnog postupka nad drugim članovima grupe, dužna je da u roku od 24 časa od prijema obavještenja iz stava 1 ovog člana, ili u dužem roku uz saglasnost organa za sanaciju koji je poslao obavještenje, izradi program sanacije grupe i dostavi ga članovima sanacionog kolegijuma.

(4) Program sanacije grupe iz stava 3 ovog člana treba da bude da uzima u obzir i da bude usklađen sa planom sanacije za tu grupu donesenim u skladu sa članom 22 ovog zakona, osim ako organi sanacije, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, procijene da će se ciljevi sanacije iz člana 12 ovog zakona efikasnije postići preduzimanjem mjera koje nijesu predviđene planom sanacije i da sadrži:

- 1) mjere koje bi radi ostvarivanja ciljeva sanacije iz člana 12 i principa iz člana 13 ovog zakona trebalo da preduzmu relevantni organi za sanaciju u odnosu na matično društvo u Evropskoj uniji ili člana grupe;
- 2) detalje o načinu usklađivanja pojedinih mjera sanacije;
- 3) plan finansiranja koji se zasniva i na planu sanacije za grupu, principima podjele odgovornosti za finansiranje na način utvrđen članom 21 stav 3 tačka 5 ovog zakona i opštim principima uzajamnosti utvrđenim u skladu sa članom 153 ovog zakona.

(5) Ako Centralna banka namjerava da donese odluku o sanaciji matičnog društva u Evropskoj uniji za koje je nadležna, dužna je da o tome bez odlaganja dostavi članovima sanacionog kolegijuma obavještenje koje mora da sadrži informacije i predložene mjere iz stava 1 ovog člana.

(6) U slučaju iz stava 5 ovog člana Centralna banka može da, mjere sanacije koje namjerava da preduzme prema tom društvu, predloži u formi programa sanacije grupe iz stava 5 ovog člana, ako:

- 1) mjere preduzete prema matičnom društvu dovode do ispunjavanja uslova za sanaciju članova grupe u drugim državama članicama;
- 2) mjere preduzete samo prema matičnom društvu ne bi bile dovoljne, odnosno nije vjerovatno da bi se na taj način ostvario optimalni rezultat sanacije;
- 3) prema procjeni nadležnog organa za sanaciju jedno ili više zavisnih društava ispunjava uslove za sanaciju odnosno otvaranje stečajnog postupka; ili
- 4) mjere nad matičnim društvom će pozitivno uticati na ostala društva u grupi, čime se opravdava donošenje programa sanacije grupe.

(7) U slučaju iz stava 5 ovog člana, ako Centralna banka nakon savjetovanja sa članovima sanacionog kolegijuma odluči da nije potreban program sanacije grupe, Centralna banka će, u skladu sa članom 18 ovog zakona samostalno donijeti odluku za matično društvo za koje je ona organ za sanaciju i o tome obavijestiti druge članove sanacionog kolegijuma.

- (8) Centralna banka prilikom donošenja odluke iz stava 7 ovog člana uzima u obzir:
- 1) usklađenost te odluke sa planom sanacije za tu grupu donesenim u skladu sa članom 22 ovog zakona osim ako procijeni, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, da će se ciljevi sanacije iz člana 12 ovog zakona efikasnije postići preduzimanjem mjera koje nisu bile predviđene planom sanacije, i
  - 2) finansijsku stabilnost relevantnih država članica.

Donošenje zajedničke odluke o programu sanacije grupe u EU za koju je Centralna banka organ za sanaciju

Član 38

- (1) Centralna banka i organi za sanaciju koji su saglasni sa predlogom programa sanacije grupe iz člana 37 stav 3 ovog zakona donose zajedničku odluku o usvajanju programa sanacije grupe.
- (2) Centralna banka će, u skladu sa zajedničkom odlukom iz stava 1 ovog člana, a na način utvrđen članom 36 ovog zakona, donijeti rješenje za člana grupe za čiju sanaciju je nadležna.
- (3) Centralna banka može, u skladu sa članom 31 tačke c) Uredbe (EU) br. 1093/2010, uputiti Evropskom bankarskom regulatoru zahtjev za pružanje pomoći za donošenje zajedničke odluke o programu sanacije za grupu.
- (4) Postupci u skladu sa čl. 37 i 38 ovog zakona sprovode se bez odlaganja.
- (5) Ako nije usvojena zajednička odluka o programu sanacije grupe, Centralna banka je dužna da blisko saraduje sa članovima sanacionog kolegijuma iz člana 125 ovog zakona, sa ciljem da se postignu, u mjeri u kojoj je to moguće, usklađene strategije sanacije za sve članove grupe za koje je utvrđeno da propadaju ili će vjerovatno propasti.
- (6) Centralna banka je dužna da članove sanacionog kolegijuma redovno i detaljno obavještava o preduzetim mjerama sanacije i njihovim rezultatima, u skladu sa ovim članom.

Donošenje odluke o sanaciji grupe u EU za koju Centralna banka nije organ za sanaciju

Član 39

- (1) Ako Centralna banka nije organ za sanaciju grupe u Evropskoj uniji, prije donošenja rješenja iz člana 36 stav 1 ovog zakona za zavisno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, dužna je da bez odlaganja, organu za sanaciju grupe, nadležnom organu za konsolidaciju grupe ako taj organ nije organ za sanaciju grupe i članovima sanacionog kolegijuma za tu grupu, dostavi obavještenje da to zavisno društvo ispunjava uslove iz člana 35 stav 1 ovog zakona, sa informacijama o mjerama sanacije koje namjerava da preduzme prema tom društvu.
- (2) Izuzetno od člana 36 stav 1 ovog zakona, ako Centralna banka nije organ za sanaciju grupe u Evropskoj uniji, odložiće donošenje rješenja o otvaranju postupka sanacije nad zavisnim društvom grupe u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori, do prijema obavještenja organa za sanaciju grupe iz stava 4 ovog člana, a najkasnije 24 časa od dostavljanja obavještenja iz stava 1 ovog člana, odnosno do usvajanja zajedničke odluke iz stava 8 ovog člana.

(3) Izuzetno, rok od 24 časa iz stava 2 ovog člana može se produžiti uz prethodnu saglasnost Centralne banke.

(4) Ako je organ za sanaciju grupe, nakon savjetovanja sa drugim članovima sanacionog kolegijuma iz člana 127 ovog zakona, procijenio da predložene mjere iz stava 1 ovog člana ne mogu imati za posljedicu ispunjavanje uslova za sanaciju odnosno pokretanje stečajnog postupka nad jednim ili više članova grupe i o tome obavijestio Centralnu banku, Centralna banka će donijeti rješenje iz člana 36 stav 1 ovog zakona.

(5) Ako je organ za sanaciju grupe, nakon savjetovanja sa drugim članovima sanacionog kolegijuma procijenio da otvaranje postupka sanacije, odnosno mjere iz stava 1 ovog člana utiču na način da jedan ili više članova grupe u drugim državama članicama zbog toga ispunjava uslove za otvaranje postupka sanacije i ako je u roku od 24 časa nakon prijema obavještenja iz stava 1 ovog člana predložio program sanacije grupe i dostavio ga sanacionom kolegijumu, Centralna banka će učestvovati u donošenju zajedničke odluke o programu sanacije grupe.

(6) Centralna banka može da uputi Evropskom bankarskom regulatoru zahtjev za pružanje pomoći za donošenje zajedničke odluke o programu sanacije grupe, u skladu sa članom 31 tačka c) Regulative (EU) br. 1093/2010.

(7) Ako je za Centralnu banku prihvatljiv program sanacije grupe iz stava 5 ovog člana, donijeće sa organom za sanaciju grupe i organima za sanaciju drugih članova grupe zajedničku odluku o programu sanacije te grupe.

(8) U skladu sa zajedničkom odlukom iz stava 7 ovog člana Centralna banka će, na način utvrđen članom 36 stav 1 ovog zakona, donijeti rješenje o sanaciji člana grupe za koga je organ za sanaciju.

Postupanje Centralne banke u slučaju neslaganja sa programom sanacije grupe u EU za koju nije organ za sanaciju

Član 40

(1) Ako za Centralnu banku nije prihvatljiv program sanacije grupe iz člana 39 stav 5 ovog člana, odnosno ako radi očuvanja finansijske stabilnosti namjerava da preduzme drugačije mjere, donijeće, u skladu sa članom 36 ovog zakona, samostalnu odluku za člana grupe za koga je organ za sanaciju i tu odluku bez odlaganja dostaviti organu za sanaciju grupe i drugim organima za sanaciju koji učestvuju u donošenju zajedničke odluke o programu sanacije grupe.

(2) Uz odluku iz stava 1 ovog člana Centralna banka dostavlja i obrazloženje razloga zbog kojih se ne slaže sa programom sanacije grupe, odnosno sa mjerama predloženim u tom programu.

(3) Centralna banka će pri obrazlaganju razloga za neslaganje iz stava 2 ovog člana uzeti u obzir usvojeni plan sanacije za grupu iz člana 24 ovog zakona i moguće efekte mjera koje namjerava da preduzme, na finansijsku stabilnost drugih država članica, odnosno na članove grupe u drugim državama članicama.

(4) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka je dužna da blisko saraduje sa članovima sanacionog kolegijuma iz člana 127 ovog zakona u cilju postizanja, u mjeri u kojoj je to

moguće, usklađene sanacione strategije za sve članove grupe za koje je utvrđeno da propadaju ili će vjerojatno propasti.

(5) Centralna banka je dužna da članove sanacionog kolegijuma redovno obavještava o preduzetim mjerama i toku postupka sanacije.

Javno objavljivanje i dostavljanje rješenja i odluka u postupku sanacije

Član 41

(1) Centralna banka je dužna da na svojoj internet stranici objavi rješenje o pokretanju postupka sanacije i druga rješenja i odluke kojima se sprovodi rješenje o otvaranju postupka sanacije ili obavještenje sa kratkim pregledom dejstva mjere sanacije a naročito uticaja tih mjera na fizička lica, mikro mala i srednja privredna društva.

(2) Kreditna institucija je dužna da, odmah po prijemu, na svojoj internet stranici objavi rješenje o pokretanju postupka sanacije i sva naknadna rješenja i odluke kojima se sprovodi rješenje o otvaranju postupka sanacije.

(3) Ako se akcije ili drugi vlasnički instrumenti ili dužnički instrumenti kreditne institucije u sanaciji kotiraju na berzi, kreditna institucija je dužna da o otvaranju postupka sanacije obavijesti tu berzu, koja je dužna da tu informaciju objavi u skladu sa pravilima berze.

(4) Ako se akcije ili drugi vlasnički instrumenti ili dužnički instrumenti banke u sanaciji ne kotiraju na berzi objavljivanje odluke na način iz stava 1 ovog člana smatra se dostavljanjem odluke o otvaranju postupka sanacije vlasnicima tih instrumenata.

(5) Ako rješenje o pokretanju postupka sanacije odnosno rješenja kojima se sprovodi rješenje o pokretanju postupka sanacije predviđaju odlaganje, odnosno ograničenja iz čl. 120, 121 i 122 ovog zakona, obavještenja o uslovima i periodu tog odlaganja ili ograničenja objavljuju se na način iz stava 1 ovog člana.

(6) Rješenja iz čl. 120, 121 i 122 ovog zakona Centralna banka dostavlja Fondu za zaštitu depozita i Centralnoj depozitarnoj agenciji.

(7) Organ za sanaciju dužan je da kreditnoj instituciji u sanaciji dostavi sva rješenja koja donosi radi sprovođenja rješenja o otvaranju postupka sanacije, a kreditna institucija u sanaciji dužna je da o tome odmah obavijesti lica na koje se rješenje odnosi, u dijelu u kojem se rješenje odnosi na ta lica.

(8) Pravno dejstvo rješenja iz stava 6 ovog člana nastupa danom njihovog donošenja i od tog trenutka se može koristiti pravo na pravni lijek propisan članom 42 ovog zakona.

Pravo na osporavanje rješenja u sanaciji

Član 42

(1) Protiv rješenja o pokretanju postupka sanacije iz člana 41 stav 1 ovog zakona, kao i svih rješenja i odluka koje Centralna banka donosi u cilju sprovođenja rješenja o otvaranju postupka sanacije, nije dozvoljena žalba, a lica koje smatra da su mu tim aktima povrijeđena prava i pravni interesi može pokrenuti upravni spor, u roku od 20 dana od dana prijema tih akata.

(2) Rok iz stava 1 ovog člana počinje teći istekom osmog dana od dana objavljivanja rješenja odnosno odluke na način utvrđen članom 41 stav 1 ovog zakona.

(3) Podnošenje tužbe iz stava 1 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja o otvaranju postupka sanacije, odnosno ostalih rješenja i odluka koje Centralna banka donosi u cilju sprovođenja rješenja o otvaranju postupka sanacije, niti sud može izreći privremenu mjeru odlaganja izvršenja.

(4) Nadležni sud o tužbi iz stava 1 ovog člana odlučuje po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 30 dana od dana njenog prijema.

(5) Nadležni sud pri odlučivanju o tužbi koristi detaljnu i sveobuhvatnu procjenu finansijskog stanja kreditne institucije koja je vršena do otvaranja postupka sanacije nad kreditnom institucijom.

(6) Ako nadležni sud djelimično ili u cjelosti poništi ili ukine odluku o sanaciji ili drugi akt donesen na osnovu te odluke, posljedice takve odluke ostaće na snazi do donošenja nove odluke koja će zamijeniti odluku koja je poništena, odnosno ukinuta, a Centralna banka, po prijemu odluke suda, može odrediti mjere za umanjeње štete koja bi nastala daljom primjenom akta koji je poništen ili ukinut.

(7) Naknada štete iz stava 6 ovog člana isplaćuje se na teret Sanacionog fonda.

Uslovi sanacije u vezi sa finansijskim institucijama i holdinzima

Član 43

(1) Ako su za finansijsku instituciju iz člana 3 tačka 2 ovog zakona i njeno matično društvo koje podliježe superviziji na konsolidovanoj osnovi, istovremeno ispunjeni uslovi za sanaciju, Centralna banka donosi rješenje o otvaranju postupka sanacije te finansijske institucije.

(2) Ako su za subjekt iz člana 3 tač. 3 ili 4 ovog zakona i jednu ili više kreditnih institucija koje su zavisno društvo tog subjekta istovremeno, ispunjeni uslovi za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona, Centralna banka može donijeti rješenje o otvaranju postupka sanacije nad tim subjektom.

(3) Ako subjekt iz člana 3 tač. 3 i 4 ovog zakona ima zavisnu kreditnu instituciju sa sjedištem u trećoj zemlji, a relevantni organ te zemlje je utvrdio da ta kreditna institucija ispunjava uslove za sanaciju po propisima te zemlje, organ za sanaciju može donijeti rješenje o otvaranju postupka sanacije nad tim subjektom.

(4) Ako je kreditna institucija zavisno društvo mješovitog holdinga u direktnom ili indirektnom vlasništvu posredničkog finansijskog holdinga, Centralna banka, radi sprovođenja mjera sanacije u grupi, može donijeti rješenje o otvaranju postupka sanacije nad tim posredničkim finansijskim holdingom.

(5) Ako subjekt iz člana 3 tač. 3 ili 4 ovog zakona ne ispunjava uslove za sanaciju iz člana 34 stav 1 i člana 35 stav 1 ovog zakona, Centralna banka može donijeti rješenje o pokretanju postupka sanacije nad tim subjektom ako:

- 1) jedna ili više kreditnih institucija koje su zavisna društva tog subjekta ispunjavaju uslove utvrđene članom 34 stav 1 i članom 35 stav 1 ovog zakona;

- 2) su imovina i obaveze kreditnih institucija iz tačke 1 ovog stava takve da propadanje tih kreditnih institucija može dovesti do propadanja grupe u cjelini; i
- 3) je preduzimanje mjere prema subjektu iz člana 3 tač. 3 ili 4 ovog zakona neophodno za sanaciju kreditnih institucija – zavisnih lica tog subjekta ili za sanaciju grupe u cjelini.

(6) U slučajevima iz st. 2, 3 i 5 ovog člana, pri utvrđivanju uslova iz člana 34 stav 1 i člana 35 stav 1 ovog zakona za jednu ili više kreditnih institucija-zavisnih lica, kao i prilikom smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, organi za sanaciju mogu odlučiti da se ne uzimaju u obzir prenosi kapitala ili gubitaka između subjekata u okviru grupe.

VI. PROCJENA VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

Ciljevi procjene vrijednosti imovine i obaveza

Član 44

(1) Prije preduzimanja mjera sanacije ili otpisa ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, Centralna banka je dužna da obezbijedi nezavisnu, poštenu, opreznu i realnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona.

(2) Cilj procjene vrijednosti iz stava 1 ovog člana je da se utvrdi vrijednost imovine i obaveza kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona koji ispunjavaju uslove iz člana 34 stav 1 i člana 35 stav 1 ovog zakona.

(3) Procjena iz stava 1 ovog člana vrši se radi obezbjeđenja informacija:

- 1) za utvrđivanje ispunjenosti uslova za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona ili uslova za smanjenje vrijednosti ili konverziju instrumenata kapitala;
- 2) za odlučivanje o preduzimanju odgovarajućih mjera sanacije prema kreditnoj instituciji ili drugom subjektu iz člana 2 ovog zakona, ako su ispunjeni uslovi za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona;
- 3) za odlučivanje o iznosu u kojem se poništavaju akcije ili se umanjuje vrijednost akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, kao i iznosa u kojem se umanjuje vrijednost relevantnih instrumenata kapitala ili njihova konverzija u instrumente redovnog osnovnog kapitala, ako se primjenjuje ovlašćenje za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala;
- 4) za odlučivanje o iznosu u kojem se smanjuje vrijednost ili konvertuju kvalifikovane obaveze, ako se primjenjuje instrument interne sanacije;
- 5) za odlučivanje o imovini, pravima, obavezama ili akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima koje je potrebno prenijeti, kao i za odlučivanje o vrijednosti svih naknada koje je potrebno platiti kreditnoj instituciji u sanaciji ili, zavisno od slučaja, akcionaru, ako se primjenjuje instrument prelazne kreditne institucije ili instrument odvajanja imovine;
- 6) za odlučivanje o imovini, pravima, obavezama ili akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima koje je potrebno prenijeti, kao i pribavljanja informacija koje su organu za sanaciju potrebne za određivanje komercijalnih uslova u smislu člana 73 ovog zakona, ako se primjenjuje instrument prodaje;

7) o gubicima za koje je potrebno umanjiti imovinu kreditne institucije ili drugog subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona u trenutku primjene instrumenata sanacije ili smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala.

(4) Ovlašćenjima za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala iz stava 3 tačka 3 ovog člana smatraju se ovlašćenja Centralne banke iz poglavlja VII i člana 113 stav 1 tač. 6 do 10 i stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona.

Obaveze nezavisnog procjenjivača

Član 45

(1) Procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije vrši procjenjivač koji je nezavisan od bilo kojeg organa javne vlasti ili institucije kojoj je povjereno vršenje javnih ovlašćenja ili kreditne institucije iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona (u daljem tekstu: nezavisni procjenjivač).

(2) Nezavisni procjenjivač koji vrši procjenu vrijednosti iz stava 1 ovog člana, dužan je da tu procjenu zasniva na opreznim pretpostavkama koje uključuju i pretpostavke o stopama neispunjenja obaveza i značajnosti gubitaka, kao i ostalim uslovima iz ovog člana i propisa kojima se uređuje vrednovanje za ove namjene.

(3) Pri procjeni vrijednosti iz stava 1 ovog člana, ne smije se polaziti od pretpostavke da će kreditna institucija, odnosno drugi subjekt iz člana 3 ovog zakona pri preduzimanju mjere sanacije ili smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, dobiti vanrednu javnu finansijsku pomoć ili hitnu podršku za likvidnost od Centralne banke ili drugu pomoć za likvidnost Centralne banke, na osnovu nestandardnih instrumenata obezbjeđenja, roka dospijeca ili kamatnih uslova.

(4) Pri izradi procjene iz stava 1 ovog člana mora se, bez obzira na instrument sanacije koji se primjenjuje, uzeti u obzir da:

- 1) Centralna banka i Sanacioni fond mogu da izvrše povraćaj svih razumnih i valjano nastalih izdataka od kreditne institucije u sanaciji u skladu sa članom 72 ovog zakona; i
- 2) Sanacioni fond ima pravo na obračunatu kamatu ili naknadu za sve kredite ili garancije koji su kreditnoj instituciji dati u skladu sa ovim zakonom.

(5) Izvještaj o procjeni iz člana 44 stav 1 ovog zakona treba da sadrži i podatke iz poslovnih knjiga i evidencija kreditne institucije, odnosno subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, i to:

- 1) ažurirani bilans i izvještaj o finansijskoj poziciji;
- 2) analizu i procjenu računovodstvene vrijednosti imovine;
- 3) popis neizmirenih bilansnih i vanbilansnih obaveza sa naznakom odgovarajućih protivstavki i naznakom isplalnog reda kojem pripada ta obaveza u skladu sa propisima kojima se uređuje stečajni postupak nad kreditnim institucijama; i
- 4) ostale informacije od značaja za procjenu.

(6) Centralna banka može, radi donošenja odluke iz člana 44 stav 3 tač. 5 i 6 ovog zakona od nezavisnog procjenjivača zahtijevati da dio izvještaja iz stava 5 tačka 2 ovog člana dopuni analizom i procjenom tržišne vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije, odnosno subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona.

(7) Procjena vrijednosti iz člana 44 stav 1 ovog zakona mora da sadrži podatak o isplatnom redu kojem pripada pojedino potraživanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj nad kreditnom institucijom, odnosno subjektom iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona sa procjenom efekata za svakog akcionara i povjerioca kreditne institucije, odnosno subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, u slučaju da je nad kreditnom institucijom ili tim subjektom sproveden stečajni postupak, s tim da takva procjena ne smije uticati na primjenu principa iz člana 139 ovog zakona po kojem ni jedan povjerilac ne treba da bude doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na položaj koji bi imao u stečajnom postupku.

(8) Na osnovu konačne procjene vrijednosti iz člana 44 stav 1 ovog zakona ili privremene procjene iz člana 46 st. 1 i 2 ovog zakona, Centralna banka može da preduzme mjeru sanacije i da sprovede smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, uključujući preuzimanje kontrole nad kreditnom institucijom ili subjektom iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona nad kojima je pokrenut postupak sanacije.

(9) Procjena vrijednosti iz stava 7 ovog člana je sastavni dio rješenja o pokretanju postupka sanacije ili rješenja o izvršavanju smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala.

(10) Protiv procjene vrijednosti iz stava 7 ovog člana ne može se podnijeti tužba nadležnom upravnom sudu, ali se ta procjena može pobijati tužbom protiv rješenja iz stava 8 ovog člana, a u skladu sa članom 42 ovog zakona.

Privremena procjena

Član 46

(1) Izuzetno, ako okolnosti pojedinog slučaja zahtijevaju hitno postupanje zbog kojih nije moguće izvršiti nezavisnu procjenu vrijednosti na način utvrđen članom 45 ovog zakona, Centralna banka je dužna da obezbijedi da nezavisni procjenjivač izvrši privremenu procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije, odnosno subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju da zbog hitnosti postupka nije moguće obezbijediti nezavisnu procjenu vrijednosti, organ za sanaciju može samostalno da izvrši privremenu procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije ili drugog subjekta iz člana 3 ovog zakona.

(3) Privremena procjena vrijednosti iz st. 1 i 2 ovog člana vrši se u skladu sa članom 44 stav 2 ovog člana i u mjeri u kojoj je to moguće i izvodljivo u skladu sa članom 45 st. 1, 5 i 7 ovog zakona i uključuje i procjenu dodatnog kapitala za dodatne gubitke i ta procjena mora biti adekvatno obrazložena.

Naknadna procjena vrijednosti

Član 47

(1) Ako je privremenu procjenu vrijednosti obavio nezavisni procjenjivač u skladu sa članom 46 stav 1 ili Centralna banka u skladu sa članom 46 stav 2 ovog zakona i na osnovu tako izvršene procjene vrijednosti je doneseno rješenje o pokretanju postupka sanacije nad kreditnom institucijom ili subjektom iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, organ za sanaciju je dužan da, u

što kraćem roku, obezbijedi da nezavisni procjenjivač izvrši naknadnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije, odnosno subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona.

(2) Ako je privremenu procjenu vrijednosti obavio nezavisni procjenjivač u skladu sa članom 46 stav 1 ili Centralna banka u skladu sa članom 46 stav 2 ovog zakona, a nije doneseno rješenje o otvaranju postupka sanacije nad kreditnom institucijom ili subjektom iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona već je sprovedeno smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala, Centralna banka je dužna da, u što kraćem roku, obezbijedi da nezavisni procjenjivač izvrši naknadnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4.

(3) Naknadna procjena vrijednosti iz st. 1 i 2 ovog člana može da se izvrši istovremeno sa procjenom vrijednosti iz člana 138 ovog zakona i od strane istog nezavisnog procjenjivača, ali se mora raditi o dvije samostalne procjene vrijednosti.

(4) Naknadnom procjenom vrijednosti iz st. 1 i 2 ovog člana mora da se obezbijedi:

- 1) da su procjenom utvrđeni svi gubici za koje je potrebno umanjiti imovinu kreditne institucije odnosno subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona i da su ti gubici u potpunosti evidentirani u njihovim poslovnim knjigama, i
- 2) pribavljanje informacija za donošenje rješenja iz stava 5 ovog člana o povećanju vrijednosti potraživanja povjerilaca čija je vrijednost smanjena, ili o povećanju naknade.

(5) Ako je doneseno rješenje o otvaranju postupka sanacije nad kreditnom institucijom ili subjektom iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, a naknadnom procjenom vrijednosti iz ovog člana se utvrdi da je procijenjena neto vrijednost imovine kreditne institucije, odnosno subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona viša od neto vrijednosti njihove imovine iz privremene procjene vrijednosti izvršene u smislu člana 46 ovog zakona, Centralna banka može da:

- 1) poveća vrijednost potraživanja povjerilaca ili vlasnika relevantnih instrumenata kapitala kojima je vrijednost smanjena primjenom instrumenta interne sanacije, odnosno primjenom ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom; ili
- 2) naloži prelaznoj kreditnoj instituciji ili društvu za upravljanje imovinom isplatu dodatne naknade za imovinu, prava i obaveze kreditnoj instituciji u sanaciji, ili zavisno od slučaja, akcionarima - za akcije ili druge vlasničke instrumente.

(6) Ako nije doneseno rješenje o otvaranju postupka sanacije nad kreditnom institucijom ili subjektom iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, a Centralna banka je sprovedla smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, pa je naknadnom procjenom vrijednosti iz ovog člana procijenjena neto vrijednost imovine tog subjekta viša od neto vrijednosti iz privremene procjene vrijednosti izvršene u smislu člana 46 ovog zakona, Centralna banka može da poveća vrijednost potraživanja povjerilaca ili oštećenih imalaca.

(7) Oštećenim imalcem iz stava 6 ovog člana smatra se imalac akcije ili drugog vlasničkog instrumenta koji se poništava ili mu se smanjuje vrijednost u skladu sa ovlašćenjem iz člana 113 stav 3 tačka 1 ovog zakona.

VII. SMANJENJE VRIJEDNOSTI ILI KONVERZIJA RELEVANTNIH INSTRUMENATA KAPITALA

Uslovi za smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala

Član 48

(1) Smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala može da se izvrši prije primjene mjera sanacije ili u kombinaciji sa mjerama sanacije, ako su ispunjeni uslovi za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona.

(2) Centralna banka može da sprovede smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala u akcije ili druge vlasničke instrumente kreditne institucije, odnosno subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, ako nastupe sljedeće okolnosti:

- 1) kreditna institucija neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala;
- 2) grupa neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovalo zavisno društvo u grupi sa sjedištem u Crnoj Gori, a koji se priznaju za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva tog zavisnog društva i na konsolidovanoj osnovi;
- 3) je donesena zajednička odluka u skladu sa članom 39 st. 5 i 7 ovog zakona kojom je utvrđeno da grupa neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala u slučaju instrumenata kapitala koje je izdalo zavisno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori koji se priznaju za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva tog društva i na konsolidovanoj osnovi;
- 4) grupa neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovalo matično društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, a koji se priznaju za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi tog matičnog društva ili na konsolidovanoj osnovi za grupu;
- 5) je kreditnoj instituciji ili subjektu iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona potrebna vanredna javna finansijska pomoć.

(3) Smatra se da kreditna institucija, grupa, ili subjekat iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala, za:

- 1) kreditnu instituciju ako :
  - je Centralna banka u ostvarivanju supervirorske funkcije, u skladu sa članom 34 stav 1 ovog zakona utvrdila da kreditna institucija ili subjekat iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona propada ili će u neposrednoj budućnosti propasti; i
  - imajući u vidu potrebno vrijeme i druge relevantne okolnosti, nije razumno očekivati da bi druga mjera, uključujući podršku privatnog sektora ili nalaganje mjera kontrole uključujući i mjere u fazi rane intervencije, u razumnom roku spriječila prestanak poslovanja kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona; ili.
- 3) grupu, ako;
  - je Centralna banka, kao organ nadležan za superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi, utvrdila da grupa ne ispunjava, ili postoje objektivne okolnosti koje upućuju da grupa u neposrednoj budućnosti neće ispunjavati bonitetne zahtjeve na konsolidovanoj osnovi, uključujući i okolnosti koje upućuju da je grupa ostvarila ili će vjerovatno ostvariti gubitke koji prelaze značajan dio ili cijeli iznos regulatornog kapitala grupe u mjeri koja opravdava preuzimanje supervizorske mjere; i
  - imajući u vidu potrebno vrijeme i druge relevantne okolnosti, nije razumno očekivati da bi druga mjera, uključujući podršku privatnog sektora ili nalaganje supervizorskih mjera uključujući i mjere u fazi rane intervencije, u razumnom roku spriječila prestanak poslovanja kreditne institucije, grupe ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona.

(4) Ako relevantni instrumenti kapitala služe za ispunjavanje zahtjeva za regulatornim kapitalom (stope redovnog osnovnog, osnovnog i dodatnog kapitala) kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, na pojedinačnoj osnovi i grupu u Crnoj Gori, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, postojanje okolnosti iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana utvrđuje Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija.

(5) Ako relevantne instrumente kapitala izdaje kreditna institucija ili subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona sa sjedištem u Crnoj Gori, koji je zavisno društvo matičnog društva iz Evropske unije i ako ti instrumenti služe za ispunjavanje zahtjeva za regulatornim kapitalom na pojedinačnoj i na konsolidovanoj osnovi:

- 1) okolnosti iz stava 2 tačka 1 ovog člana utvrđuje Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija;
- 2) u donošenju zajedničke odluke za utvrđivanje okolnosti iz stava 2 tačka 3 ovog člana učestvuje Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija.

(6) Ako relevantne instrumente kapitala izdaje kreditna institucija ili subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona koja je matično društvo u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori i ako ti instrumenti služe za ispunjavanje zahtjeva za regulatornim kapitalom na pojedinačnoj i na konsolidovanoj osnovi, okolnosti iz stava 2 tačka 4 ovog člana utvrđuje Centralna banka.

(7) U slučaju smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala iz stava 2 tačka 2 ovog člana, vrijednost instrumenata kapitala koje je emitovalo zavisno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori koji se priznaju za ispunjavanje kapitalnih zahtjeva tog društva i na konsolidovanoj osnovi neće biti smanjena za veći iznos niti će instrumenti biti konvertovani po nepovoljnijim uslovima od instrumenata kapitala istog nivoa matičnog društva kojima je smanjena vrijednost ili su konvertovani.

Sprovođenje smanjenja vrijednosti i konverzije instrumenata kapitala

Član 49

(1) Prije sprovođenja smanjenja vrijednosti instrumenata kapitala ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, Centralna banka je dužna da obezbijedi procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona.

(2) Procjena vrijednosti iz stava 1 ovog člana predstavlja osnovu za utvrđivanje iznosa smanjenja vrijednosti relevantnih instrumenata kapitala u cilju otpisa gubitka na teret instrumenata kapitala i za utvrđivanje nivoa konverzije relevantnih instrumenata kapitala u instrumente redovnog osnovnog kapitala u cilju uspostavljanja adekvatnog nivoa kapitala kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, vrši se na osnovu procjenjene vrijednosti iz stava 1 ovog člana.

(3) Centralna banka sprovodi smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala na sljedeći način:

- 1) gubici utvrđeni procjenom vrijednosti iz člana 44 stav 1 ovog zakona se prvo pokrivaju smanjenjem stavki redovnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i sprovodivo na način iz člana 53 st. 1 i 2 ovog zakona;
- 2) gubici utvrđeni procjenom vrijednosti iz člana 44 stav 1 ovog zakona koji nijesu pokriveni u smislu tačke 1 ovog stava pokrivaju se smanjenjem glavnice instrumenata dodatnog dopunskog kapitala, pa se sprovodi konverzija tih instrumenata u instrumente osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno radi postizanja ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona;

- 3) gubici utvrđeni procjenom vrijednosti iz člana 44 stav 1 ovog zakona koji nijesu pokriveni u smislu tač. 1 i 2 ovog stava pokrivaju se smanjenjem glavnice instrumenata dopunskog kapitala pa se sprovodi konverzija tih instrumenata u instrumente redovnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno radi postizanja ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona.

(4) Ako je u skladu sa stavom 3 ovog člana smanjena vrijednost glavnice relevantnih instrumenata kapitala, to smanjenje ima sljedeće posljedice:

- 1) smanjenje je trajno, uz mogućnost povećanja vrijednosti u skladu sa mehanizmom nadoknade iz člana 47 stav 6 ili člana 97 stav 4 ovog zakona;
- 2) vlasnik relevantnog instrumenta kapitala nema prava po osnovu dijela vrijednosti instrumenta koja je smanjena ili konvertovana, osim:
  - prava na kamate i druga potraživanja po osnovu tog instrumenta obračunata na dan smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnog instrumenta kapitala,
  - prava na podnošenje tužbe nadležnom sudu, u skladu sa članom 42 ovog zakona, i
  - prava iz st. 5 i 6 ovog člana.

(5) Centralna banka može da, kreditnoj instituciji ili subjektu iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, naloži emitovanje novih instrumenata redovnog osnovnog kapitala vlasnicima relevantnih instrumenata kapitala čija je vrijednost smanjena radi konverzije tih instrumenata iz stava 3 ovog člana.

(6) Relevantni instrumenti kapitala mogu se konvertovati u instrumente redovnog osnovnog kapitala samo ako:

- 1) te instrumente redovnog osnovnog kapitala emituje kreditna institucija ili subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona ili matično društvo kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, uz prethodno odobrenje Centralne banke ili, ako je potrebno, uz odobrenje organa za sanaciju matičnog društva;
- 2) ti instrumenti redovnog osnovnog kapitala emituju se prije nego što kreditna institucija ili subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona emituje akcije ili druge vlasničke instrumente za sprovođenje državne pomoći ulaganjem u regulatorni kapital;
- 3) ti instrumenti redovnog osnovnog kapitala dodjeljuju se i prenose bez odlaganja nakon izvršenja ovlašćenja smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala;
- 4) je stopa konverzije kojom se određuje broj instrumenata redovnog osnovnog kapitala koji se dodjeljuju za svaki relevantni instrument kapitala u skladu sa članom 54 ovog zakona.

(7) U cilju obezbjeđivanja instrumenata redovnog osnovnog kapitala u skladu sa stavom 2 ovog člana Centralna banka može da naloži kreditnoj instituciji ili subjektu iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona da pribavi sva potrebna prethodna odobrenja za emitovanje potrebnog broja instrumenata redovnog osnovnog kapitala.

Rješenje o smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala

Član 50

(1) O smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala odlučuje Savjet Centralne banke rješenjem.

(2) Rješenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) iznos gubitka za koji se smanjuju sve rezerve i zadržana dobit kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona;
- 2) iznos smanjenja osnovnog kapitala kreditne institucije ili drugog subjekta iz člana 3 ovog zakona;
- 3) iznos smanjenja glavnice relevantnih instrumenata kapitala koji nijesu uključeni u tačku 2 ovog stava; ili
- 4) iznos povećanja osnovnog kapitala.

(3) Rješenjem o smanjenju osnovnog kapitala iz stava 2 tačka 2 ovog člana vrši se smanjenje osnovnog kapitala poništavanjem akcija, uz navođenje iznosa osnovnog kapitala koji se odnosi na poništene akcije i osnovni kapital nakon smanjenja.

(4) Ako je iznos gubitka veći od iznosa osnovnog kapitala kreditne institucije, donosi se rješenje o smanjenju glavnice relevantnih instrumenata kapitala iz stava 2 tačka 3 ovog člana.

(5) Rješenje o povećanju osnovnog kapitala iz stava 2 tačka 4 ovog člana sadrži iznos za koji se povećava osnovni kapital, kao i nominalni iznos akcija, njihovu vrstu i klasu i iznos na koji se emituju, odnosno iznose novih osnovnih uloga, prava koja se ulažu, lica koja će ih uložiti i broj akcija koje se na taj način stiču.

Posljedice donošenja rješenja o smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala

Član 51

(1) Danom donošenja rješenja iz člana 50 stav 1 ovog zakona, smatra se da je osnovni kapital smanjen, odnosno povećan.

(2) Donošenjem rješenja iz stava 1 ovog člana kojim se povećava osnovni kapital, nove akcije se smatraju preuzetim od strane vlasnika relevantnih instrumenata kapitala koji se konvertuju i od tog momenta se smatra da su akcije odnosno ulogi uplaćeni i da je sprovedeno povećanje osnovnog kapitala.

(3) Centralna banka, najkasnije sljedećeg radnog dana od dana donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana, podnosi odgovarajuću prijavu za upis promjene kapitala u Centralni registar privrednih subjekata.

(4) Rješenje iz stava 1 ovog člana se, pri upisu promjene kapitala u Centralni registar privrednih subjekata tretira kao izmjena statuta kreditne institucije, odnosno subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na visinu osnovnog kapitala, broj emitovanih akcija i njihovu nominalnu vrijednost.

(5) Centralni registar privrednih subjekata dužan je da bez odlaganja rješava o prijavi za upis iz stava ovog 4 člana, nezavisno od redosljeda ostalih primljenih prijava za upis.

(6) Rješenje iz člana 50 stav 1 ovog zakona Centralna banka, najkasnije sljedećeg radnog dana od dana donošenja, dostavlja Centralnoj depozitarnoj agenciji, koja je dužna da bez odlaganja izvrši odgovarajući upis.

(7) Za emitovanje novih akcija na osnovu rješenja iz člana 50 stav 2 ovog zakona kojim se povećava osnovni kapital, kreditna institucija i subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona ne

objavljaju prospekt, a vlasnici akcija za koje je sprovedeno smanjenje osnovnog kapitala nemaju pravo prvenstva pri upisu akcija.

Smanjenje vrijednosti i konverzija relevantnih instrumenata kapitala kod prekograničnih grupa

Član 52

(1) Prije donošenja odluke o postojanju okolnosti iz člana 48 stav 2 ovog zakona za kreditnu instituciju sa sjedištem u Crnoj Gori koja je zavisno društvo matičnog društva u Evropskoj uniji sa sjedištem u drugoj državi članici, a koje izdaje relevantne instrumente kapitala koji su priznati za svrhu ispunjavanja zahtjeva za regulatornim kapitalom na pojedinačnoj i konsolidovanoj osnovi, Centralna banka dužna je da:

- 1) o postojanju okolnosti iz člana 48 stav 2 tačka 1 ovog zakona bez odlaganja obavijesti nadležni organ za konsolidaciju i mjerodavni organ u toj državi članici;
- 2) o postojanju okolnosti iz člana 48 stav 2 tačka 2 ovog zakona bez odlaganja obavijesti nadležni i mjerodavni organ za svaku instituciju ili subjekat iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona koji su emitovali instrumente kapitala u vezi sa kojim se mora izvršiti smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala.

(2) Mjerodavni organ iz stava 1 ovog člana je organ iz države članice koji je po propisima te države odgovoran za utvrđivanje uslova za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, a u Crnoj Gori mjerodavni organ je Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija.

(3) Centralna banka prilikom utvrđivanja okolnosti iz člana 48 stav 2 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona za kreditnu instituciju koja je član grupe u Evropskoj uniji uzima u obzir potencijalne efekte te odluke u svim državama članicama u kojima kreditna institucija ili grupa posluju.

(4) Centralna banka je dužna da uz obavještenja iz stava 1 ovog člana dostavi obrazloženje razloga zbog kojih razmatra utvrđivanje okolnosti iz člana 48 stav 2 ovog zakona.

(5) Centralna banka, nakon savjetovanja sa organima iz stava 1 ovog člana ocjenjuje:

- 1) da li postoji alternativna mjera smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala u skladu sa članom 48 stav 2 ovog zakona;
- 2) ako alternativna mjera iz tačke 1 ovog stava postoji, da li se može primijeniti, i
- 3) ako se alternativna mjera iz tačke 1 ovog stava može primijeniti, da li postoji realna mogućnost da ta mjera u odgovarajućem vremenskom periodu može rezultirati prestankom potrebe za smanjenjem vrijednosti ili konverzijom relevantnih instrumenata kapitala u skladu sa članom 48 stav 2 ovog zakona.

(6) Alternativnim mjerama iz stava 5 ovog člana smatraju se:

- 1) supervizorske mjere u fazi rane intervencije i druge supervizorske mjere utvrđene zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija; ili
- 2) uplata sredstava ili instrumenata kapitala od strane matičnog društva.

(7) Ako u skladu sa stavom 5 ovog člana Centralna banka nakon savjetovanja sa organima iz stava 1 ovog člana ocijeni da postoje i da se mogu primijeniti jedna ili više alternativnih mjera i

da se njihovom primjenom postižu rezultati iz stava 5 tačka 3 ovog člana, obezbijediće primjenu tih mjera.

(8) Ako u skladu sa stavom 5 ovog člana ocijeni da ne postoji alternativna mjera kojom bi se postigao rezultat iz stava 5 tačka 3 ovog člana, Centralna banka odlučuje o postojanju okolnosti iz člana 48 stav 2 ovog zakona.

(9) Ako Centralna banka odluči da utvrđuje okolnosti iz člana 48 stav 2 tačka 2 ovog zakona, bez odlaganja obavještava mjerodavne organe tijela država članica u kojima su sjedišta zavisnih društava na koju ta odluka ima uticaj.

(10) Odluka iz stava 7 ovog člana donosi se u obliku zajedničke odluke u skladu sa članom 37 st. 2. i 3. ovog zakona.

(11) Ako zajednička odluka nije donesena Centralna banka ne može odlučiti o postojanju okolnosti iz člana 48 stav 2 tačka 2 ovog zakona.

(12) Centralna banka bez odlaganja sprovodi odluku o smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala koja je donesena u skladu sa ovim članom.

(13) Kada primi obavještenje da mjerodavni organ iz druge države članice razmatra postojanje okolnosti iz člana 48 stav 2 tačka 2 ovog zakona Centralna banka učestvuje u donošenju zajedničke odluke o postojanju tih okolnosti.

Postupanje prema akcionarima pri smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala

Član 53

(1) Centralna banka prilikom smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, u odnosu na akcionare:

- 1) sprovodi smanjenje osnovnog kapitala poništenjem postojećih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata;
- 2) ako je, u skladu sa procjenom vrijednosti sprovedenom na osnovu člana 44 ovog zakona, imovina kreditne institucije u sanaciji veća od njenih obaveza, razrijedi akcionarsku strukturu konverzijom u instrumente redovnog osnovnog kapitala relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovala kreditna institucija, u skladu sa ovlašćenjem iz člana 113 stav 1 tačka 7 ovog zakona.

(2) Razrjeđivanje iz stava 1 tačka 2 ovog člana vrši se primjenom stope konverzije kojom se značajno razrjeđuje postojeća akcionarska struktura.

(3) Mjere iz stava 1 ovog člana odnose se i na akcionare koji su vlasnici emitovanih ili dodijeljenih instrumenata redovnog osnovnog kapitala:

- 1) na osnovu konverzije dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente u skladu sa ugovorenim uslovima prvobitnih dužničkih instrumenata prilikom nastupanja događaja koji je prethodio ili je nastupio istovremeno sa donošenjem rješenja o otvaranju postupka sanacije; i
- 2) na osnovu konverzije relevantnih instrumenata kapitala u instrumente redovnog osnovnog kapitala u skladu sa članom 49 ovog zakona.

(4) Centralna banka prilikom odlučivanja o preduzimanju mjera iz stava 1 ovog člana uzima u obzir:

- 1) da li je procjena vrijednosti sprovedena u skladu sa članom 44 ovog zakona;
- 2) iznos u kojem, prema procjeni Centralne banke, stavke redovnog osnovnog kapitala i vrijednost relevantnih instrumenta kapitala moraju biti smanjeni ili ti instrumenti moraju biti konvertovani u skladu sa članom 49 stav 3 ovog zakona; i
- 3) ukupni iznos koji je procijenila na način iz člana 97 ovog zakona.

(5) Ako zbog konverzije relevantnih instrumenta kapitala dolazi do sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća iznad nivoa za koji je dato odobrenje, Centralna banka po službenoj dužnosti, u najkraćem roku sprovodi postupak odlučivanja o izdavanju odgovarajućeg odobrenja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, a u cilju brže primjene konverzije relevantnih instrumenata kapitala i omogućavanja da se mjerom sanacije ostvare njeni ciljevi.

(6) Ako postupak odlučivanja o odobrenju za sticanje kvalifikovanog učešća nije okončan do dana početka konverzije relevantnih instrumenata kapitala, ili ako je taj postupak okončan donošenjem rješenja kojim se ne izdaje odobrenje, na sva sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća od strane sticaoca, koja proizilaze iz konverzije relevantnih instrumenata kapitala, primjenjuju se član 75 st. 5 do 8 i član 76 st.1 i 2 ovog zakona.

(7) Pravo na glas i druga upravljačka prava na osnovu tih vlasničkih instrumenata ima Centralna banka, s tim što nema obavezu da koristi pravo na glas, niti je odgovorna ako to pravo nije koristila tokom perioda sanacije.

Stopa konverzije

Član 54

(1) Stopa konverzije je stopa po kojoj se jedan instrument određene kategorije ili određena jedinica kvalifikovane obaveze konvertuje u određenu nominalnu vrijednost akcija ili drugih vlasničkih instrumenata.

(2) U slučaju iz člana 48 stav 2 ovog zakona Centralna banka može da primijeni različitu stopu konverzije na različite kategorije relevantnih instrumenata kapitala i obaveza u skladu sa jednim ili oba pravila iz st. 3 i 4 ovog člana.

(3) Stopa konverzije mora da odražava odgovarajuću naknadu oštećenom povjeriocu za svaki gubitak koji je pretrpio zbog smanjenja vrijednosti ili konverzije iz stava 1 ovog člana.

(4) Ako Centralna banka primjenjuje različite stope konverzije u skladu sa stavom 1 ovog člana, stopa konverzije koja se primjenjuje na obaveze koje u stečajnom postupku ulaze u više isplatne redove i imaju pravo prvenstva pri namirenju u stečajnom postupku biće viša od stope konverzije za obaveze koje ulaze u niže isplatne redove.

(5) Bliže uslove za određivanje stope konverzije propisuje Centralna banka.

VIII. SANACIONA UPRAVA

Imenovanje sanacione uprave

Član 55

- (1) Centralna banka imenuje sanacionu upravu rješenjem o pokretanju sanacije.
- (2) Sanaciona uprava ima najmanje dva člana, od kojih je jedan predsjednik sanacione uprave.
- (3) Član sanacione uprave može biti lice koje ispunjava uslove utvrđene zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija za člana odbora direktora kreditne institucije.

Sadržaj rješenja o imenovanju sanacione uprave

Član 56

- (1) Rješenje o pokretanju sanacije, u dijelu kojim se imenuje sanaciona uprava, naročito sadrži
  - 1) imena predsjednika i članova sanacione uprave;
  - 2) trajanje mandata sanacione uprave; i
  - 3) elemente izvještaja koje sanaciona uprava dostavlja Centralnoj banci u vezi sa finansijskim stanjem kreditne institucije i sprovedenim mjerama pri izvršavanju dužnosti, kao i rokove za njihovo dostavljanje.
- (2) Rješenje iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Centralne banke.

Asistenti sanacione uprave

Član 57

- (1) Rješenjem o pokretanju sanacije, mogu biti imenovani i asistenti sanacione uprave.
- (2) Asistenti sanacione uprave, po nalogu sanacione uprave, obavljaju pomoćne, administrativne i tehničke poslove u postupku sanacije.

Trajanje sanacione uprave

Član 58

- (1) Sanaciona uprava i asistenti sanacione uprave imenuju se na period od 12 mjeseci.
- (2) Ako utvrdi da i nakon isteka perioda iz stava 1 ovog člana, postoje razlozi zbog kojih je uvedena sanacija Centralna banka može, produžiti taj period za ukupno najduže 12 mjeseci.

Upis promjena u CRPS

Član 59

- (1) Imenovanje sanacione uprave i promjena lica ovlašćenih za zastupanje kreditne institucije u sanaciji upisuju se u Centralni registar privrednih subjekata.
- (2) Prijavu za upis podataka iz stava 1 ovog člana podnosi sanaciona uprava u roku od dva radna dana od dana donošenja rješenja o pokretanju sanacije.

Pravne posljedice imenovanja sanacione uprave

Član 60

- (1) Danom donošenja rješenja o otvaranju postupka sanacije prestaju sva ovlašćenja dotadašnjih članova nadzornog i upravnog odbo, kao i ovlašćenja skupštine akcionara kreditne institucije u sanaciji.

(2) Sanaciona uprava ima sva ovlaštenja skupštine akcionara, nadzornog odbora i upravnog odbora kreditne institucije u sanaciji, koja ostvaruje pod kontrolom Centralne banke.

(3) Danom donošenja rješenja iz člana 55 stav 1 ovog zakona članovima nadzornog odbora i upravnog odbora prestaje funkcija na koju su imenovani, a prestaju da važe i ugovori na osnovu kojih su ta lica bila zaposlena u kreditnoj instituciji.

(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana dotadašnji članovi nadzornog i upravnog odbora kreditne institucije u sanaciji gube pravo na isplatu otpremnine i varijabilnih primanja.

Prava i obaveze članova sanacione uprave

Član 61

(1) Prava i obaveze članova sanacione uprave počinju danom donošenja rješenja iz člana 55 stav 1 ovog zakona.

(2) Članovi sanacione uprave zastupaju kreditnu instituciju u sanaciji pojedinačno.

(3) Članovi i asistenti sanacione uprave imaju pravo na naknadu za svoj rad, čiji iznos utvrđuje Centralna banka a koja se isplaćuje na teret kreditne institucije u sanaciji, a ako to nije moguće isplata se vrši na teret Sanacionog fonda.

Obaveze sanacione uprave

Član 62

(1) Sanaciona uprava dužna je da preduzima sve potrebne mjere za ostvarivanje ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona i sprovodi mjere sanacije u skladu sa rješenjem o pokretanju sanacije.

(2) Mjere iz stava 1 ovog člana uključuju naročito: povećanje kapitala, promjenu vlasničke strukture kreditne institucije ili preuzimanje imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji od strane kreditnih institucija koje su finansijski i organizaciono stabilne, a u skladu sa uvedenim instrumentima sanacije.

(3) Obaveze sanacione uprave ukoliko se razlikuju od drugih obaveza koje proizilaze iz propisa ili internih akata kreditne institucije, imaju prioritet u odnosu na te druge obaveze.

(4) Obaveze koje proizilaze iz drugih propisa odnosno internih akata kreditne institucije, sanaciona uprava je dužna da izvrši odmah po prestanku razloga zbog kojih bi njihovo izvršavanje predstavljalo smetnju sa izvršavanjem obaveza iz stava 1 ovog člana.

Nalozi i uputstva sanacionoj upravi

Član 63

(1) U postupku sprovođenja sanacije Centralna banka sanacionoj upravi izdaje pisane naloge i uputstva.

(2) Sanaciona uprava je dužna da postupa po nalogima i uputstvima Centralne banke i da je redovno izvještava o izvršenju naloga i uputstava, a naročito o ekonomskom i finansijskom

stanju kreditne institucije i mjerama koje je sprovela prilikom izvršavanja svojih dužnosti, a u rokovima utvrđenim rješenjem o pokretanju sanacije.

(3) Sanaciona uprava dužna je da, bez odlaganja, obavijesti Centralnu banku o svim okolnostima koje mogu negativno uticati na ostvarenje ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona i sprovođenje mjera sanacije u skladu sa rješenjem o otvaranju postupka sanacije.

Obaveza saradnje sa sanacionom upravom

Član 64

(1) Razriješeni članovi nadzornog i upravnog odbora i druga lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima u kreditnoj instituciji u sanaciji dužni su da sanacionoj upravi i asistentima sanacione uprave bez odlaganja omoguće pristup cjelokupnoj poslovnoj i ostaloj dokumentaciji kreditne institucije i sačine zapisnik o primopredaji poslova.

(2) Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da sanacionoj upravi ili pojedinom članu sanacione uprave daju sva pojašnjenja ili dodatne izvještaje o poslovanju kreditne institucije.

(3) Zaposleni u kreditnoj instituciji u sanaciji dužni su da sarađuju sa sanacionom upravom i asistentima sanacione uprave.

(4) Član sanacione uprave ima pravo da udalji sa rada lice koje onemogućava njegov rad i da, ako je potrebno, traži pomoć nadležnog organa unutrašnjih poslova.

Razrješenje članova sanacione uprave

Član 65

(1) Centralna banka će razriješiti člana ili asistenta sanacione uprave ako ne obavlja svoju dužnost ili je ne obavlja na zadovoljavajući način, kao i iz drugih opravdanih razloga i imenovati novog člana ili asistenta sanacione uprave, čiji mandat može trajati najduže do isteka započetog mandata člana ili asistenta sanacione uprave kojeg zamjenjuje.

(2) Ako Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije utvrdi da član sanacione uprave više ne ispunjava uslove za imenovanje ili ne obezbjeđuje zakonito poslovanje kreditne institucije u sanaciji, o tome se bez odlaganja obavještava Savjet Centralne banke radi preduzimanja mjere iz stava 1 ovog člana.

Prestanak mandata sanacione uprave

Član 66

(1) Mandat predsjednika i članova sanacione uprave prestaje:

- 1) danom prijema rješenja o okončanju postupka sanacije;
- 2) istekom roka na koji je imenovana; ili
- 3) danom donošenja rješenja o oduzimanju dozvole za rad kreditne institucije u sanaciji.

(2) Danom prestanka mandata sanacione uprave prestaje i mandat asistentata sanacione uprave.

Imenovanje sanacione uprave za grupu

Član 67

Ako je potrebno imenovati sanacionu upravu kod više članova grupe sa sjedištem u Crnoj Gori, organ za sanaciju može imenovati istu sanacionu upravu za pojedine ili sve članove grupe u sanaciji, radi nesmetanog sprovođenja mjera za ponovno uspostavljanje finansijske stabilnosti tih članova grupe.

IX. INSTRUMENTI SANACIJE

Vrste i primjena instrumenata sanacije

Član 68

- (1) Centralna banka primjenjuje na kreditne institucije u sanaciji sljedeće instrumene sanacije:
- 1) instrument prodaje poslovanja, pod kojim se podrazumijeva mehanizam za sprovođenje prenosa, od strane organa za sanaciju, akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje emituje kreditna institucija u sanaciji, ili imovine, prava ili obaveza institucije u sanaciji na kupca koji nije prelazna kreditna institucija;
  - 2) instrument prelazne kreditne institucije, pod kojim se podrazumijeva mehanizam za prenos akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje emituje kreditna institucija u sanaciji ili imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji na prelaznu kreditnu instituciju;
  - 3) instrument odvajanja imovine, pod kojim se podrazumijeva mehanizam za izvršavanje prenosa imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji od strane organa za sanaciju na društvo za upravljanje imovinom; i
  - 4) instrument interne sanacije (»bail in«), pod kojim se podrazumijeva mehanizam za izvršavanje ovlašćenja smanjanja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala od strane organa za sanaciju u odnosu na obaveze kreditne institucije u sanaciji.
- (2) Prelazna kreditna institucija iz stava 1 tačka 2 ovog člana je pravno lice koje je u potpunom ili djelimičnom vlasništvu jednog ili više državnih organa, što može da uključuje organ nadležan za sanaciju ili aranžman finansiranja sanacije koji organ nadležan za sanaciju kontroliše i koje je osnovano je za namjene primanja i držanja dijela ili svih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji ili dijelova ili cjelokupne imovine, prava i obaveza jedne ili više institucija u sanaciji sa ciljem održavanja pristupa ključnim funkcijama i prodaje kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona.
- (3) Instrumenti sanacije iz stava 1 ovog člana primjenjuju se pojedinačno ili u kombinaciji sa drugim instrumentom sanacije.
- (4) Izuzetno od stava 2 ovog člana, instrument odvajanja imovine se primjenjuje samo u kombinaciji sa drugim instrumentom sanacije.
- (5) Instrumenti sanacije iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana koriste se za prenos imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji.
- (6) U slučaju djelimičnog prenosa iz stava 4 ovog člana, Centralna banka, u ostvarivanju funkcije supervizije, najkasnije do donošenja rješenja o okončanju postupka sanacije, oduzima dozvolu za rad i otvara stečajni postupak nad kreditnom institucijom u sanaciji u kojoj je ostao nepreneseni dio imovine, prava i obaveza.

(7) Radi ostvarivanja ciljeva sanacije, a u skladu sa principima za sprovođenje sanacije iz člana 13 ovog zakona, stečajni upravnik je dužan da stečajni postupak iz stava 5 ovog člana sprovede u razumnom roku, a na način da omogući primaocu nastavak prenesenih aktivnosti, odnosno usluga u skladu sa članom 115 ovog zakona.

Primjena dodatnih instrumenata i sanacionih ovlašćenja

Član 69

(1) Ako je pokrenut postupak sanacije nad kreditnom institucijom ili drugim subjektom iz člana 3 ovog zakona, Centralna banka može da primijeni dodatne instrumente i ovlašćenja koji su usklađeni sa ciljevima sanacije iz člana 12 ovog zakona i principima za sprovođenje sanacije iz člana 13 ovog zakona, s tim da primjena tih ovlašćenja ne predstavlja prepreku efikasnoj sanaciji prekogranične grupe.

(2) Centralna banka može da traži finansiranje iz alternativnih izvora finansiranja korišćenjem državnih instrumenata finansijske stabilizacije u skladu sa odredbama ovog zakona, samo u slučaju sistemske krize, i to ako:

- 1) su akcionari, imaoци odgovarajućih instrumenata kapitala i kvalifikovanih obaveza doprinijeli pokriću gubitaka i dokapitalizaciji otpisom, konverzijom ili na drugi način i to u iznosu od najmanje 8 % ukupnih obaveza, uključujući regulatorni kapital kreditne institucije u sanaciji prema izračunu u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa procjenom vrijednosti koja je sprovedena u skladu sa članom 44 ovog zakona, i
- 2) je to finansiranje u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć.

(3) Sistemska kriza iz stava 1 ovog člana je poremećaj u finansijskom sistemu koji može da ima ozbiljne negativne posljedice na unutrašnje tržište i realnu ekonomiju, a mogu je u određenoj mjeri izazvati i svi finansijski posrednici, tržišta i finansijska infrastruktura.

Isključivanje primjene drugih propisa

Član 70

(1) Prilikom primjene instrumenata sanacije ne primjenjuju se odredbe:

- 1) zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, u dijelu koji se odnosi na:
  - obavezu revizije povećanja kapitala ulozima u stvarima i pravima, kao ni posebni uslovi povećanja kapitala ulozima u stvarima i pravima bez revizije tog povećanja osnivačkog kapitala;
  - obavezu sazivanja skupštine akcionara;
  - obavezu donošenja odluke skupštine o povećanju, odnosno smanjenju kapitala i objavljivanje te odluke;
  - saglasnost akcionara svake klase akcija koje daju pravo glasa na odluku skupštine o povećanju odnosno smanjenju kapitala društva;
  - pravo prioriteta postojećih akcionara na sticanje novih akcija kreditne institucije;
  - zaštitu povjerilaca prilikom smanjenja kapitala kreditne institucije;
  - poništavanje akcija;
  - druge odredbe koje su na bilo koji način suprotne postizanju ciljeva sanacije.
- 2) zakona kojim se uređuje finansijsko obezbjeđenje, u dijelu koji se odnosi na naplatu iz instrumenata finansijskog obezbjeđenja, pravo korišćenja instrumenata finansijskog obezbjeđenja, priznavanje obezbjeđenja prenosom instrumenta finansijskog obezbjeđenja i odredbe o prijevremenom prestanku obaveza;i
- 3) zakona kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava u dijelu koji se odnosi na obaveznu ponudu za preuzimanje akcija.

(2) Ako je nad kreditnom institucijom u sanaciji pokrenut stečajni postupak, pravne radnje prenosa imovine, prava ili obaveza sa kreditne institucije u sanaciji na drugi subjekt primjenom instrumenta sanacije ili izvršavanjem sanacionih ovlaštenja ili državnih instrumenata finansijske stabilizacije ne mogu se pobijati niti oglasiti ništavim.

Status kreditne institucije u sanaciji i akcionara

Član 71

(1) Centralna banka, u ostvarivanju funkcije supervizije, može dozvoliti kreditnoj instituciji u sanaciji da u određenom periodu nije dužna da ispunjava jedan ili više zahtjeva iz propisa kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(2) Nakon prestanka razloga za pokretanje sanacije, odnosno nakon sprovođenja predviđenih mjera sanacije, Centralna banka donosi rješenje o okončanju postupka sanacije.

(3) Za vrijeme trajanja postupka sanacije akcionari, odnosno druga lica nemaju nikakva prava iz akcija ili drugih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(4) Ako je nad kreditnom institucijom u sanaciji pokrenut stečajni postupak, pravne radnje prenosa imovine, prava ili obaveza sa kreditne institucije u sanaciji na drugi subjekt primjenom instrumenta sanacije ili izvršavanjem sanacionih ovlaštenja ili državnih instrumenata finansijske stabilizacije ne mogu se pobijati niti oglasiti ništavim.

Pravo na naknadu troškova pri primjeni instrumenata sanacije

Član 72

Centralna banka, Ministarstvo i Sanacioni fond imaju pravo na naknadu svih razumnih troškova u vezi sa primjenom instrumenata sanacije, vođenjem postupka sanacije ili primjenom državnih instrumenata finansijske stabilizacije, na jedan ili više sljedećih načina:

- 1) na teret naknade koju je primalac platio kreditnoj instituciji u sanaciji ili vlasnicima akcija ili drugih vlasničkih instrumenata;
- 2) od kreditne institucije u sanaciji u svojstvu povlašćenog povjerioca; ili
- 3) od svih prihoda koji su rezultat prestanka statusa, odnosno likvidacije ili stečaja prelazne kreditne institucije ili subjekta upravljanja imovinom, u svojstvu povlašćenog povjerioca u odnosu na sve druge povjerioce banke u stečaju.

Korišćenje instrumenta prodaje poslovanja

Član 73

(1) Centralna banka može sticaocu, osim prelaznoj kreditnoj instituciji, prodati:

- 1) cjelokupnu imovinu ili obaveze kreditne institucije u sanaciji, ili njihov dio, i/ili
- 2) akcije ili druge vlasničke instrumente koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji.

(2) Ako je rješenjem o pokretanju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi primjenom instrumenta prodaje imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji, u cjelosti ili djelimično, Centralne banke odlučuje o toj prodaji i ovlašćuje sanacionu upravu za sprovođenje te prodaje.

(3) Ako je rješenjem o sanaciji određeno da se sanacija sprovodi korišćenjem instrumenta prodaje akcija ili drugih vlasničkih instrumenata izdatih od kreditne institucije u sanaciji Savjet Centralne banke donosi odluku o prodaji tih vlasničkih instrumenata određenom kupcu.

(4) Za prodaju iz stava 1 ovog člana nije potrebna saglasnost akcionara kreditne institucije u sanaciji, povjerilaca ili bilo kojeg drugog lica.

(5) O odluci o prodaji iz st. 2 i 3 ovog člana kreditna institucija u sanaciji je dužna da bez odlaganja obavijesti lica na koja se odluka odnosi u dijelu u kojem se ta odluka odnosi na ta lica.

(6) Centralna banka može, prodaju iz st. 2 i 3 ovog člana, da izvrši odjednom ili iz više puta.

(7) Kupac koji je u skladu sa ovim članom stekao vlasničke instrumente kreditne institucije u sanaciji ima sva imovinska prava iz tih vlasničkih instrumenata.

Uslovi prodaje

Član 74

(1) Na postupak prodaje iz člana 73 stav 1 ovog zakona ne primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje poslovanje privrednih društava i tržište kapitala, u dijelu u kojem su suprotni ovom članu i svrsi instrumenta prodaje.

(2) Prodaja iz člana 73 st. 2 i 3 ovog zakona sprovodi se po tržišnim uslovima, a Centralna banka preuzima sve potrebne radnje za postizanje najboljih mogućih uslova prodaje, polazeći od procjene vrijednosti sprovedene u skladu sa ovim zakonom.

(3) Iznos dobijen prodajom, umanjen za iznose iz člana 72 ovog zakona, isplaćuje se:

- 1) vlasnicima akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, ako je prodaja tih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata izvršena prenosom tih instrumenata sa vlasnika instrumenata na kupca; i
- 2) kreditnoj instituciji u sanaciji ako je prodaja imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji, u cjelosti ili djelimično, izvršena prenosom sa kreditne institucije u sanaciji na kupca.

(4) Po izvršenoj prodaji iz člana 73 st. 2 ili 3 ovog zakona Centralna banka može odlučiti da se sa kupcem zaključi ugovor kojim kupac prenesenu imovinu, prava i/ili obaveze vraća kreditnoj instituciji u sanaciji, ili akcije ili druge vlasničke instrumente vraća akcionarima, a kreditna institucija u sanaciji ili akcionari su dužni da preuzmu tu imovinu, prava ili obaveze, odnosno akcije ili druge vlasničke instrumente.

Obaveze kupaca

Član 75

(1) U slučaju prodaje imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji kupac mora u trenutku prodaje imati sva potrebna odobrenja za pružanje usluga koje su predmet prodaje.

(2) U slučaju prodaje postojećih akcija, kao i u slučaju upisa novoemitovanih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji, kupac koji tom kupovinom stiče kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji u sanaciji dužan je da, u trenutku kupovine, ima odobrenje za sticanje kvalifikovanog učešća u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(3) Centralna banka dužna je da o zahtjevu za sticanje kvalifikovanog učešća iz stava 2 ovog člana odluči u roku od 15 dana, od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako bi se odlaganjem prodaje onemogućilo ostvarivanje ciljeva sanacije, može se izvršiti prodaja prije isteka roka za odlučivanje o zahtjevu iz stava 3 ovog člana, a Centralna banka o zahtjevu za sticanje kvalifikovanog učešća odlučuje naknadno.

(5) U slučaju da kupac nije ispunio uslov iz stava 2 ovog člana, protiv tog lica se neće preduzimati mjere koje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, preduzimaju u slučaju sticanja kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji bez prethodnog odobrenja Centralne banke.

(6) Rješenje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća Centralna banka u skladu sa zakonom, bez odlaganja dostavlja podnosiocu zahtjeva.

(7) Ako je kupac stekao kvalifikovano učešće u skladu sa stavom 4 ovog člana, ugovor o prodaji proizvodi pravno dejstvo i prenos vlasništva se može izvršiti, a kupac stiče imovinska prava iz tih vlasničkih instrumenata, a glasačka i druga upravljačka prava po osnovu tih vlasničkih instrumenata stiče Centralna banka, s tim što nema pravo glasa.

(8) U slučaju iz stava 7 ovog člana, nakon dobijanja odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća, odnosno po donošenju odluke o prodaji - ako odobrenje nije potrebno, pravo glasa po osnovu tih vlasničkih instrumenata prelaze sa organa za sanaciju na sticaoca.

Posljedice odbijanja zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 76

(1) Ako Centralna banka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, rješenjem iz člana 75 stav 6 ovog člana odbije zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji, pravo glasa i druga upravljačka prava po osnovu akcija zadržava Centralna banka i može naložiti sticaocu prodaju tih akcija u određenom roku.

(2) Ako sticalac akcija u naloženom roku ne proda akcije ili druge vlasničke instrumente, Centralna banka će preduzeti mjere koje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, preduzimaju u slučaju sticanja kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji bez prethodnog odobrenja Centralne banke.

(3) Na prenose izvršene korišćenjem instrumenta prodaje primjenjuju se odredbe čl. 137 do 144 ovog zakona.

Prava kupaca, akcionara i povjerilaca

Član 77

(1) Kupac iz člana 75 stav 1 ovog zakona ima pravo članstva i pristupa platnim sistemima, sistemu poravnanja finansijskih instrumenata, berzi i sistemu zaštite depozita kreditne institucije u sanaciji, pod uslovom da ispunjava uslove za učestvovanje u tim sistemima, s tim što pristup

tim sistemima ne može biti onemogućen zbog toga što kupac ne posjeduje rejting agencije za kreditni rejting ili ako rejting nije u skladu sa nivoom rejtinga potrebnim za pristup tim sistemima.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako kupac ne ispunjava uslove za članstvo i pristup sistemima iz tog stava, nadležni organi mogu odobriti da se ta prava ostvaruju u periodu do 24 mjeseca od prodaje imovine, prava i obaveza kreditne institucije u sanaciji, s tim da se taj rok može produžiti na zahtjev kupca.

(3) Akcionari ili povjerioci kreditne institucije u sanaciji i druga lica čija imovina, prava ili obaveze nijesu prodani korišćenjem instrumenta prodaje, nemaju prava u odnosu na prodatu imovinu, prava ili obaveze, osim prava na zaštitne mjere iz čl. 137 do 144 ovog zakona.

Zahtjevi u postupku prodaje

Član 78

(1) Postupak prodaje imovine, prava ili obaveza ili akcija i drugih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji, s tim što se djelovi prava, imovine i obaveza mogu prodavati i odvojeno, sprovodi Centralna banka.

(2) Postupak prodaje iz stava 1 ovog člana se sprovodi u skladu sa načelima:

- 1) transparentnosti i u mjeri u kojoj je to moguće, tačnog prikazivanja vrijednosti imovine, prava, obaveza ili akcija i drugih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji, vodeći računa o očuvanju finansijske stabilnosti;
- 2) ravnopravnosti položaja potencijalnih kupaca;
- 3) izbjegavanja konflikta interesa;
- 4) hitnosti postupka sanacije; i
- 5) postupanja sa pažnjom dobrog privrednika.

(3) Izuzetno, ako to doprinosi efikasnijem sprovođenju sanacije, Centralna banka može ponuditi prodaju određenoj kategoriji kupaca ili ugovoriti prodaju neposredno sa određenim kupcem, a takva prodaja se ne smatra narušavanjem načela ravnopravnosti položaja potencijalnih kupaca iz stava 2 tačka 2 ovog člana.

(4) Radi obezbjeđivanja finansijske stabilnosti, objavljivanje informacija o prodaji kreditne institucije u sanaciji i pregovorima sa potencijalnim kupcima prije prodaje može se odložiti na period koji je potreban za planiranje i sprovođenje sanacije kreditne institucije.

(5) Centralna banka može da sprovede postupak prodaje bez javnog objavljivanja prodaje ako utvrdi da bi objavljivanje onemogućilo ili otežalo ispunjenje jednog ili više ciljeva sanacije, a naročito ako ocijeni da postoji značajna prijetnja za finansijsku stabilnost koja proizilazi iz mogućeg prestanka rada kreditne institucije u sanaciji, a javnim objavljivanjem prodaje bi se dovela u pitanje efikasnost prodaje ili ostvarivanje cilja sanacije iz člana 12 stav 2 tačka 2 ovog zakona.

Instrument prelazne kreditne institucije

Član 79

(1) Prenos akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje je emitovala jedna ili više kreditnih institucija u sanaciji i/ili imovine, prava ili obaveza jedne ili više kreditnih institucija u sanaciji, u cjelosti ili djelimično na prelaznu kreditnu instituciju, vrši se odlukom Savjeta Centralne banke, radi ostvarivanja ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona.

(2) Ako je rješenjem o otvaranju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi prenosom akcija ili drugih vlasničkih instrumenata emitovanih od strane jedne ili više kreditnih institucija u sanaciji na prelaznu kreditnu instituciju, Centralna banka donosi odluku o osnivanju prelazne kreditne institucije prenosom vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji.

(3) Ako je rješenjem o otvaranju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi prenosom imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji u cjelosti ili djelimično na prelaznu kreditnu instituciju, Centralna banka donosi odluku o odvajanju kreditne institucije u sanaciji osnivanjem prelazne kreditne institucije sa imovinom, pravima i obavezama kreditne institucije u sanaciji i ovlašćuje sanacionu upravu da sprovede taj prenos na prelaznu kreditnu instituciju.

(4) Prelazna kreditna institucija iz stava 2 ovog člana osniva se kao akcionarsko društvo čije akcije ili druge vlasničke instrumente u cjelosti ili djelimično upisuje Centralna banka.

(5) Prelazna kreditna institucija iz stava 2 ovog člana osniva se kao akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću koje obavlja djelatnost holdinga, čije akcije ili druge vlasničke instrumente u cjelosti ili djelimično upisuje organ za sanaciju.

(6) Prelazna kreditna institucija je pravno lice i ima status kreditne institucije u sanaciji.

(7) Odluku iz st. 2 ili 3 ovog člana Centralna banka bez odlaganja dostavlja kreditnoj instituciji u sanaciji i Centralnoj depozitarnoj agenciji.

(8) O odluci iz st. 2 ili 3 ovog člana prelazna kreditna institucija dužna je da bez odlaganja obavijesti lica na koja se odluka odnosi u dijelu u kojem se odluka odnosi na ta lica.

(9) Ovlašćenja skupštine prelazne kreditne institucije izvršava Centralna banka, a sanaciona uprava ima ovlašćenja nadzornog i upravnog odbora prelazne kreditne institucije.

(10) Za prenos iz stava 1 ovog člana nije potrebna saglasnost akcionara kreditne institucije u sanaciji ni drugih lica, kao ni usklađenost i postupanje u skladu sa zahtjevima postupka iz zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava ili tržište kapitala koji su suprotni ovom članu u dijelu kojim se reguliše restrukturiranje akcionarskih društava.

(11) Prenos iz stava 1 ovog člana podliježe pravnom lijeku na način utvrđen članom 42 ovog zakona.

Kapital prelazne institucije

Član 80

(1) Odluka iz člana 79 st. 2 ili 3 ovog zakona sadrži odluku o emitovanju akcija ili drugih vlasničkih instrumenata prelazne kreditne institucije, a na osnovu te odluke Centralna banka ovlašćuje sanacionu upravu kreditne institucije za sprovođenje emisije akcija.

(2) Kapital prelazne kreditne institucije upisuje Centralna banka, a taj kapital se formira:
1) prenosom viška imovine nad obavezama, ili
2) uplatom iz Sanacionog fonda.

(3) Na upis kapitala koji vrši Centralna banka ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća u kreditna institucijama.

Dozvola za rad prelazne kreditne institucije

Član 81

(1) Rješenje o izdavanju privremene dozvole za rad prelazne kreditne institucije donosi Savjet Centralne banke.

(2) Centralna banka je dužna da izda privremenu dozvolu za rad minimalno za poslove koji su preneseni na prelaznu kreditnu instituciju i utvrdi rok u kojem prelazna kreditna institucija nije dužna da ispunjava zakonom propisane uslove za dobijanje dozvole za rad.

Akti prelazne kreditne institucije

Član 82

(1) Statut prelazne kreditne institucije usvaja Centralna banka.

(2) Sanaciona uprava dužna je da u roku koji odredi Centralna banka i uz njenu saglasnost, usvoji akt kojim utvrđuje strategiju i rizični profil prelazne kreditne institucije i bez odlaganja ga dostavi Centralnoj banci.

Upis prelazne kreditne institucije u CRPS

Član 83

(1) Centralna banka je dužna da, najkasnije u roku od 24 časa od donošenja odluke o osnivanju prelazne kreditne institucije, podnese prijavu za upis osnivanja prelazne kreditne institucije u Centralni registar privrednih subjekata, koji po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 24 časa od podnošenja prijave, vrši odgovarajući upis.

(2) Uz prijavu za upis prelazne kreditne institucije u Centralni registar privrednih subjekata, prilažu se:

- 1) rješenje o pokretanju postupka sanacije iz člana 36 stav 1 ovog zakona;
- 2) odluka o osnivanju prelazne kreditne institucije prenosom akcija ili drugih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji iz člana 79 stav 2 ovog zakona, odnosno odluka o odvajanju kreditne institucije u sanaciji sa osnivanjem prelazne kreditne institucije iz člana 79 stav 3 ovog zakona;
- 3) privremena dozvola za rad iz člana 81 ovog zakona; i
- 4) statut prelazne kreditne institucije.

Primjena instrumenta prenosa na prelaznu kreditnu instituciju

Član 84

(1) Ukupna vrijednost obaveza prenesenih na prelaznu kreditnu instituciju ne smije biti viša od ukupne vrijednosti prava i imovine prenesenih sa kreditne institucije u sanaciji ili prava i imovine obezbijeđenih iz drugih izvora.

(2) Centralna banka može prenos iz člana 79 stav 1 ovog zakona na prelaznu kreditnu instituciju da izvrši odjednom ili iz više puta.

(3) Nakon osnivanja prelazne kreditne institucije, Centralna banka može da donese izmjenu odluke iz člana 79 st. 2 ili 3 ovog zakona kojom:

- 1) prava, imovinu ili obaveze vraća sa prelazne kreditne institucije na kreditnu instituciju u sanaciji ili akcije ili druge vlasničke instrumente vraća akcionarima kreditne institucije u sanaciji, a kreditna institucija u sanaciji ili akcionari kreditne institucije u sanaciji dužni su da preuzmu svu takvu imovinu, prava ili obaveze ili akcije ili druge vlasničke instrumente, ako su ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana;
- 2) prodaje akcije ili druge vlasničke instrumente, odnosno imovinu, prava ili obaveze, prelazne kreditne institucije trećem licu.

(4) Izmjena odluke iz stava 3 tačka 1 ovog člana može da se donese ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- 1) takva mogućnost je sadržana u dispozitivu odluke iz člana 79 st. 2 ili 3 ovog zakona, ili
- 2) određene akcije ili drugi vlasnički instrumenti, imovina, prava ili obaveze ne ispunjavaju uslove, odnosno ne pripadaju kategoriji akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, prava, imovine ili obaveza koji su navedeni u ugovoru kojim je izvršen prenos.

(5) Povraćaj iz stava 3 tačka 1 ovog člana može da se izvrši u bilo kojem trenutku do donošenja rješenja o okončanju postupka sanacije i mora da bude u skladu sa uslovima iz stava 4 ovog člana i drugim uslovima određenim odlukom kojom je osnovana prelazna kreditna institucija, odnosno svim dopunama te odluke.

(6) Prenos izvršen između kreditne institucije u sanaciji ili akcionara kreditne institucije u sanaciji - sa jedne strane i prelazne kreditne institucije - sa druge strane, podliježe zaštitnim mjerama u skladu sa odredbama ovog zakona.

Status prelazne kreditne institucije

Član 85

(1) Prelazna kreditna institucija se smatra pravnim sljedbenikom kreditne institucije u sanaciji u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama i prelazna kreditna institucija stupa na mjesto kreditne institucije u sanaciji u svim postupcima u kojima je kreditna institucija u sanaciji učestvovala u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama, nezavisno od pristanka druge ugovorne strane.

(2) Pravo pružanja usluga ili osnivanja filijale u drugoj državi u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze, akoje postojalo, prelazi sa kreditne institucije u sanaciji na prelaznu kreditnu instituciju.

(3) Prelazna kreditna institucija može da koristi prava članstva i pristupa platnim sistemima i sistemu saldiranja finansijskih instrumenata, berzi i sistemu zaštite depozita kreditne institucije u sanaciji, pod uslovom da ispunjava uslove za učešće u takvim sistemima, s tim da pristup ne može biti uskraćen ako prelazna kreditna institucija ne posjeduje rejting agencije za kreditni rejting ili ako je taj rejting niži od rejtinga koji je uslov za pristup tim sistemima.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako prelazna kreditna institucija ne ispunjava uslove za članstvo i pristup sistemima iz tog stava, organi nadležni za odobravanje pristupa tim sistemima, a u okviru svoje nadležnosti, mogu odobriti da se pristup ostvaruje u periodu ne dužem od 24 mjeseca od donošenja odluke o osnivanju prelazne kreditne institucije, s tim da taj rok može biti produžen na zahtjev prelazne kreditne institucije.

(5) Akcionar ili povjerilac kreditne institucije u sanaciji i treće lice čija imovina, prava ili obaveze nijesu preneseni na prelaznu kreditnu instituciju nemaju nikakva prava u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze.

Poslovanje prelazne kreditne institucije

Član 86

(1) Prelazna kreditna institucija pri osnivanju mora da ispunjava zahtjeve iz zakona kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i podzakonskih propisa donesenih za sprovođenje tog zakona i podliježe superviziji u skladu s tim propisima.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija može na zahtjev prelazne kreditne institucije odobriti da ta kreditna institucija neki od zahtjeva iz stava 1 ovog člana ispuni u određenom roku.

(3) Sanaciona uprava je dužna da upravlja prelaznom kreditnom institucijom na način kojim se obezbjeđuje kontinuitet obavljanja ključnih funkcija i preuzima postupke sa ciljem prodaje kreditne institucije, odnosno njene imovine, prava ili obaveza, u skladu sa uslovima iz člana 87 ovog zakona i rokovima iz člana 88 ovog zakona i poštujući propise kojima se uređuje zaštita konkurencije.

Prodaja prelazne kreditne institucije

Član 87

(1) Centralna banka je dužna da prodaju prelazne kreditne institucije, odnosno njene imovine, prava ili obaveza sprovede po tržišnim uslovima i uvažavajući načelo transparentnosti, da u mjeri u kojoj je to moguće tačno prikaže imovinu, prava ili obaveze prelazne kreditne institucije i da poštuje načelo ravnopravnosti potencijalnih kupaca.

(2) Iznos dobijen prodajom prelazne kreditne institucije umanjen za iznos utvrđen u skladu sa 72 ovog zakona, isplaćuje se:

- 1) akcionarima kreditne institucije u sanaciji, ako je prenosom njihovih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata osnovana ta prelazna kreditna institucija;
- 2) kreditnoj instituciji u sanaciji, ako je ta prelazna kreditna institucija osnovana prenosom, u cjelosti ili djelimično, imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji.

Prestanak prelazne kreditne institucije

Član 88

(1) Prelazna kreditna institucija prestaje da postoji kao prelazna kreditna institucija u smislu člana 69 st. 2 do 6 ovog zakona, ako :

- 1) je Centralna banka donijela odluku o prestanku prelazne kreditne institucije, zbog toga što:
  - su imovina, prava ili obaveze prelazne kreditne institucije u sanaciji, ili njihov pretežni dio, prodati, ili
  - je imovina u cjelosti naplaćena i obaveze izmirene;
- 2) prelazna kreditna institucija više ne ispunjava uslove iz člana 69 st. 2 do 6 ovog zakona;
- 3) se prelazna kreditna institucija spoji sa drugim privrednim društvom, ili
- 4) se prelazna kreditna institucija pripoji drugom privrednom društvu.

(2) Ako nijesu nastupile okolnosti iz stava 1 ovog člana, Centralna banka će donijeti odluku o prestanku statusa prelazne kreditne institucije najkasnije istekom roka od dvije godine od dana posljednje odluke o prenosu sa ili na prelaznu kreditnu instituciju.

(3) Centralna banka može da produži rok iz stava 2 ovog člana za jedan ili više dodatnih jednogodišnjih perioda ako to:

- 1) doprinosi nastupanju okolnosti iz stava 1 ovog člana, ili
- 2) obezbjeđuje kontinuitet ključnih funkcija prelazne kreditne institucije.

(4) Odluka iz stava 3 ovog člana mora da bude obrazložena i da sadrži detaljnu procjenu stanja, uključujući tržišne uslove i razloge produženja roka.

(5) U slučaju iz stava 1 tačka 1 i stava 2 ovog člana, Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija oduzima dozvolu iz člana 81 ovog zakona i pokreće postupak stečaja ili likvidacije prelazne kreditne institucije.

(6) Iznos koji ostane nakon sprovedene likvidacije odnosno stečaja prelazne kreditne institucije iz stava 5 ovog člana, uplaćuje se Centralnoj banci, koja taj iznos, umanjen za iznose utvrđene u skladu sa članom 72 ovog zakona isplaćuje akcionarima prelazne kreditne institucije.

(7) Ako se prelazna kreditna institucija koristi za prenos imovine i obaveza više od jedne kreditne institucije u sanaciji, obaveza iz stava 6 ovog člana odnosi se na imovinu i obaveze prenesene sa svake pojedinačne kreditne institucije u sanaciji, a ne na prelaznu kreditnu instituciju.

Primjena instrumenta odvajanje imovine

Član 89

(1) Ako je rješenjem o otvaranju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi i putem instrumenta odvajanja imovine, organ za sanaciju donosi odluku o prenosu imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije na jednog ili više subjekata za upravljanje imovinom, osnovanih u skladu sa članom 90 ovog zakona.

(2) Organ za sanaciju donosi odluku iz stava 1 ovog člana samo ako je:

- 1) situacija na određenom tržištu za tu imovinu takva da bi njena prodaja u stečajnom postupku negativno uticala na jedno ili više finansijskih tržišta,
- 2) takav prenos potreban kako bi se obezbijedilo redovno funkcionisanje kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije, ili
- 3) takav prenos potreban za postizanje najvećeg prihoda od unovčenja imovine.

(3) Prenos iz stava 1 ovog člana vrši se bez saglasnosti akcionara, deponenata i drugih povjerilaca kreditne institucije u sanaciji ili bilo kojeg trećeg lica.

(4) Akcionar ili povjerilac kreditne institucije u sanaciji i treća lica čija imovina, prava ili obaveze nijesu preneseni na subjekt za upravljanje imovinom, nemaju nikakva prava u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze, osim prava na zaštitne mjere iz čl 137 do 144 ovog zakona.

(5) Na odluku o prenosu iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 42 ovog zakona.

Osnivanje subjekta za upravljanje imovinom

Član 90

(1) Subjekt za upravljanje imovinom iz člana 89 stav 1 ovog člana je privredno društvo koje je u cjelosti ili djelimično u javnom vlasništvu, a koje u cilju primanja dijela ili cjelokupne imovine, prava i obaveza jedne ili više kreditnih institucija u sanaciji ili prelazne kreditne institucije osniva Centralna banka.

(2) Osnivački kapital subjekta za upravljanje imovinom može se obezbijediti:

- 1) iz sredstava Sanacionog fonda;
- 2) konverzijom instrumenata kapitala odnosno kvalifikovanih obaveza kreditne institucije u sanaciji, kada se u skladu sa ovim zakonom u okviru instrumenta konverzije instrumenata kapitala odnosno kvalifikovanih obaveza imaocima tih instrumenata obezbjeđuju akcije ili udjeli subjekta upravljanja imovinom,
- 3) iz drugih javnih sredstava.

(3) Centralna banka:

- 1) usvaja osnivačke akte subjekta upravljanja imovinom;
- 2) imenuje odbor direktora subjekta za upravljanje imovinom;
- 3) odobrava strategiju i rizični profil subjekta za upravljanje imovinom;
- 4) odobrava naknadu članovima odbora direktora, utvrđuje njihove dužnosti, prava i obaveze.

Status subjekta za upravljanje imovinom

Član 91

(1) Subjekt upravljanja imovinom se smatra pravnim sljedbenikom kreditne institucije u sanaciji, odnosno prelazne kreditne institucije, u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama.

(2) Subjekt za upravljanje imovinom, upravljačko tijelo i više rukovodstvo subjekta za upravljanje imovinom ne odgovaraju akcionaru ili povjeriocu prelazne kreditne institucije zbog svog djelovanja ili propusta tokom obavljanja svojih dužnosti, osim ako je šteta prouzrokovana grubom nepažnjom ili težom povredom radne dužnosti.

(3) Subjekt upravljanja imovinom stupa na mjesto kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije u svim postupcima u kojima je kreditna institucija u sanaciji ili prelazna kreditna institucija učestvovala u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama, nezavisno od pristanka protivne strane.

Postupanje sa prenesenom imovinom

Član 92

(1) Subjekt za upravljanje imovinom dužan je da upravlja imovinom i pravima koja su mu prenesena sa pažnjom dobrog privrednika, sa ciljem postizanja najveće moguće vrijednosti unovčavanjem te imovine i prava.

(2) Kod primjene instrumenta odvajanja imovine, Centralna banka, polazeći od procjene vrijednosti sprovedene u skladu sa članom 44 ovog zakona utvrđuje iznos naknade za koji se imovina, prava i obaveze prenose na nosioca upravljanja imovinom, s tim da se ne isključuje mogućnost utvrđivanja iznosa naknade u nominalnom ili negativnom iznosu.

(3) Naknadu za imovinu, prava ili obaveze koje je stekao direktno od kreditne institucije u sanaciji, subjekt za upravljanje imovinom uplaćuje organu za sanaciju koji primljeni iznos, umanjen za iznose utvrđene na osnovu člana 72 ovog zakona, isplaćuje kreditnoj instituciji u sanaciji, a ta naknada može biti isplaćena i u obliku dužničkog instrumenta koji izdaje subjekt za upravljanje imovinom.

(4) Ako se instrument odvajanja imovine koristi zajedno sa instrumentom prelazne kreditne institucije, subjekt upravljanja imovinom može, nakon primjene instrumenta prelazne kreditne institucije, sticati imovinu, prava ili obaveze od prelazne kreditne institucije i u tom slučaju naknada iz stava 3 ovog člana isplaćuje se prelaznoj kreditnoj instituciji.

(5) Centralna banka može tokom korišćenja instrumenta odvajanja imovine donositi više odluka o prenosu imovine, prava ili obaveza sa kreditne institucije u sanaciji na jednog ili više subjekata za upravljanje imovinom, odnosno više odluka o povraćaju imovine, prava ili obaveza sa jednog ili više subjekata za upravljanje imovinom na kreditnu instituciju u sanaciji, pod uslovima iz stava 6 ovog člana, a kreditna institucija u sanaciji je dužna da preuzme svu imovinu, prava ili obaveze iz odluke o povraćaju.

(6) Organ za sanaciju može donijeti odluku o povraćaju imovine, prava ili obaveza sa subjekta za upravljanje imovinom na kreditnu instituciju u sanaciji, u slučaju:

- 1) kada je takva mogućnost povraćaja izričito navedena u ugovoru kojim je izvršen prenos prava, imovine ili obaveza, ili
- 2) ako određena prava, imovina ili obaveze nijesu u kategoriji prava, imovine ili obaveza navedenih u ugovoru kojim je izvršen prenos, odnosno ne ispunjavaju uslove za prenos navedene u ugovoru kojim je izvršen prenos.

(7) U slučajevima iz stava 6 ovog člana, povraćaj se može izvršiti u svako vrijeme i mora biti u skladu sa svim drugim uslovima navedenim u ugovoru na osnovu kojeg je prenos izvršen.

Instrument interne sanacije

Član 93

(1) Kada Centralna banka rješenjem o otvaranju postupka sanacije kreditne institucije odredi da će se sanacija sprovesti putem instrumenta interne sanacije, primjena tog instrumenta može se izvršiti kroz:

- 1) dokapitalizaciju kreditne institucije, odnosno subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, u mjeri koja je dovoljna da bi kreditna institucija, odnosno drugi subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, ponovo ispunjavala uslove koji su potrebni za dobijanje dozvole za rad, nastavila sa pružanjem usluga za koje je dobila dozvolu za rad i održavala povjerenje tržišta, ili
- 2) konverziju potraživanja i dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente ili smanjenje glavnice potraživanja i dužničkih instrumenata koji se prenose:
  - na prelaznu kreditnu instituciju sa ciljem da se obezbijedi kapital za tu prelaznu kreditnu instituciju, ili
  - primjenom instrumenta prodaje ili instrumenta odvajanja imovine.

(2) Centralna banka donosi odluku iz stava 1 tačka 1 ovog člana ako postoji realna mogućnost da će primjenom tog instrumenta, uz druge mjere uključujući i mjere koje se sprovode u skladu sa planom reorganizacije poslovanja iz člana 102 ovog zakona, kreditna institucija ili drugi subjekt iz člana 3 ovog zakona ponovo postati finansijski stabilan i dugoročno održiv.

(3) Ako nije ispunjen uslov iz stava 2 ovog člana, Centralna banka donosi odluku iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

(4) Prilikom primjene instrumenta interne sanacije na kreditnu instituciju ili drugi subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, organ za sanaciju uzima u obzir oblik organizovanja tog društva, koji u toku postupka može biti promijenjen.

Kvalifikovane obaveze

Član 94

(1) Instrument interne sanacije primjenjuje se na kvalifikovane obaveze kreditne institucije odnosno drugog subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona.

(2) Kvalifikovane obaveze iz stava 1 ovog člana su obaveze i instrumenti kapitala kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, koji nijesu instrumenti redovnog osnovnog kapitala dodatnog osnovnog kapitala ili dopuskog kapitala i koji nijesu isključeni iz područja primjene instrumenata interne sanacije u skladu sa stavom 3 ovog člana ili članom 95 stav 1 ovog zakona.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ne vrši se smanjenje vrijednosti ili konverzija:

- 1) depozita koji je zaštićen u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita, do iznosa garantovanog depozita;
- 2) obezbijeđene obaveze, u dijelu koji je pokriven kolateralom, uključujući pokriveno obveznice i obaveze u obliku finansijskih instrumenata koji se koriste za zaštitu od rizika i čine sastavni dio imovine za pokriće, a koji su obezbijeđeni na sličan način kao pokriveno obveznice, pri čemu je organ za sanaciju dužan da obezbijedi da sva imovina koja služi kao obezbijeđenje pokrivenim obveznicama ostane jednaka, odvojena i u iznosu koji je dovoljan za pokriće tih obaveza;
- 3) obaveze nastale upravljanjem imovinom i novcem klijenata od strane kreditne institucije ili drugog subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, uključujući imovinu ili novac klijenata kojim upravlja društvo za upravljanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje otvorenih investicionih fondova ili alternativnih investicionih fondova, pod uslovom da sredstva tog klijenta ne ulaze u stečajnu masu kreditne institucije ili drugog subjekta iz člana 3 ovog zakona u slučaju stečaja;
- 4) obaveze nastale fiducijarnim odnosom između kreditne institucije ili drugog subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona u svojstvu fiducijanta i drugog lica u svojstvu fiducijara, pod uslovom da je taj fiducijar zaštićen na osnovu zakona kojim se uređuje stečajni postupak ili na osnovu drugih propisa;
- 5) obaveze prema kreditnim institucijama, osim obaveza prema članovima iste grupe, čiji je izvorni rok dospjeća kraći od sedam dana;
- 6) obaveze sa preostalim rokom dospjeća kraćim od sedam dana prema sistemima za poravnanje platnih instrumenata, operaterima ili učesnicima u tom sistemu u skladu sa propisima kojima se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje finansijskih instrumenata, a koja je nastala učešćem u takvim sistemima;
- 7) obaveze prema nekom od sljedećih lica:
  - zaposlenom, u pogledu obračunatih a neisplaćenih zarada, penzija ili ostalih fiksnih primanja, osim varijabilnog dijela zarade koja nije utvrđena zakonom ili kolektivnim ugovorom, kao i varijabilnih primanja zaposlenih čije profesionalne aktivnosti imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije u skladu sa propisima kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija,

- povjericima iz ugovora o isporuci robe ili pružanja usluga kreditnoj instituciji ili drugom subjektu iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, koje su ključne za dnevno obavljanje poslovanja, uključujući informatičke usluge, komunalne usluge, zakup, obezbjeđenje i održavanje prostora;
- poreskim organima i tijelima nadležnim za zdravstveno, penziono i druga socijalna osiguranja, ukoliko te obaveze imaju prednost pri namirenju povjerilaca u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj, i
- Fondu za zaštitu depozita, na osnovu uplate premije za zaštitu depozita u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita depozita.

(4) Obezbijeđena obaveza iz stava 2 tačka 2 ovog člana je obaveza kod koje je pravo povjerioca na naplatu ili drugi način ispunjenja obezbjeđeno teretom, zalogom, založnim pravom ili ugovorom o finansijskom obezbjeđenju, uključujući prava koja proizlaze iz repo transakcija i drugih ugovora o kolateralu sa prenosom vlasništva.

Isključivanje i djelimično isključivanje obaveza iz područja primjene instrumenta interne sanacije

Član 95

(1) Izuzetno od člana 94 ovog zakona, Centralna banka može u potpunosti ili djelimično isključiti određene obaveze iz područja primjene instrumenta interne sanacije, i to ako:

- 1) vrijednost obaveze, i pored svih radnji Centralne banke preduzetih u dobroj vjeri, nije moguće smanjiti ili konvertovati u razumnom roku;
- 2) je isključenje nužno u cilju omogućavanja kontinuiteta ključnih funkcija i osnovnih linija poslovanja na način kojim se omogućava dalje obavljanje ključnih aktivnosti, pružanje ključnih usluga i sprovođenje ključnih transakcija;
- 3) je isključenje nužno radi izbjegavanja širenja negativnih efekata na finansijski sistem, posebno u pogledu depozita koji podliježu zaštiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita, a koji prelaze visinu garantovanog depozita, čime bi se ozbiljno narušilo funkcionisanje finansijskih tržišta, uključujući infrastrukture finansijskih tržišta, na način kojim bi se mogao prouzrokovati ozbiljan poremećaj ekonomije Crne Gore; ili
- 4) bi primjena instrumenta interne sanacije na te obaveze prouzrokovala veće gubitke za druge povjerioce, nego što bi bile posljedice isključenja tih obaveza iz područja primjene instrumenta interne sanacije.

(2) Ako Centralna banka, u skladu sa stavom 1 ovog člana, djelimično ili u potpunosti isključi određenu obavezu ili grupu obaveza, iznos otpisa ili konverzije koji se primjenjuje na ostale obaveze može biti povećan za iznos tih isključenja, pod uslovom da je iznos tog otpisa ili konverzije koji se primjenjuje na ostale obaveze u skladu sa principom iz člana 13 stav 1 tačka 7 ovog zakona.

(3) Pri donošenju odluke iz stava 1 ovog člana, Centralna banka uzima u obzir:

- 1) princip da gubitke prvo snose akcionari, a zatim povjerioci kreditne institucije u sanaciji prema redosljedu prioriteta u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj kreditnih institucija;
- 2) nivo kapaciteta kreditne institucije u sanaciji da pokrije gubitke koje bi imala u slučaju isključenja obaveza; i
- 3) potrebu da se zadrže odgovarajuća sredstva za finansiranje sanacije.

(4) Centralna banka je dužna da prije donošenja odluke iz stava 1 ovog člana o tome obavijesti Evropsku komisiju.

Korišćenje sredstava Sanacionog fonda u slučaju isključivanja ili djelimičnog isključivanja obaveza

Član 96

(1) Ako, u skladu sa članom 95 st. 1 i 2 ovog zakona, Centralna banka odluči da djelimično ili u cjelosti isključi obaveze iz područja primjene instrumenta interne sanacije, a gubici nastali u vezi sa tim obavezama nijesu u potpunosti preneseni na preostale povjerioce, Centralna banka može da uplati razliku kreditnoj instituciji u sanaciji iz sredstava Sanacionog fonda, radi ispunjenja jednog od sljedećih ciljeva:

- 1) pokrivanja svih gubitaka koji nijesu u potpunosti preneseni na preostale povjerioce kako bi neto vrijednost imovine kreditne institucije u sanaciji bila jednaka nuli u skladu sa članom 97 stav 1 tačka 1 ovog zakona, ili
- 2) kupovine vlasničkih instrumenata ili drugih instrumenata kapitala kreditne institucije koja je u sanaciji u svrhu dokapitalizacije kreditne institucije u skladu sa članom 97 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

(2) Sredstva iz Sanacionog fonda mogu da se koriste za namjene iz stava 1 ovog člana samo kada su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) akcionari i ostali povjerioci su putem smanjenja vrijednosti, konverzije ili na drugi način, učestvovali u pokrivanju gubitaka i dokapitalizaciji u iznosu od najmanje 8% ukupnih obaveza, uključujući stavke regulatornog kapitala kreditne institucije u sanaciji, izračunato u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa vrednovanjem iz člana 44 ovog zakona, i
- 2) iznos sredstava iz Sanacionog fonda ne prelazi 5% ukupnih obaveza kreditne institucije koja je u sanaciji, uključujući stavke regulatornog kapitala, izračunato u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa vrednovanjem iz člana 44 ovog zakona.

(3) Sredstva Sanacionog fonda koja se koriste u skladu sa stavom 1 ovog člana mogu se finansirati iz:

- 1) redovnih doprinosa koji su uplaćeni u skladu sa članom 146 stav 2 tačka 1 i članom 149 ovog zakona;
- 2) vanrednih doprinosa u skladu sa članom 146 stav 2 tačka 2 i članom 150 ovog zakona, za period koji ne može biti duži od tri godine; i
- 3) iz sredstava koja se prikupljaju na osnovu dodatnih izvora finansiranja u skladu sa članom 151 ovog zakona, ako doprinosi iz tač. 1 i 2 ovog stava nijesu dovoljni.

(4) Organ za sanaciju može, u vanrednim okolnostima, prikupiti dodatna sredstva iz stava 3 tačka 3 ovog člana samo ako je:

- 1) dostignut iznos od 5% utvrđen stavom 2 tačka 2 ovog člana, i
- 2) svim neobezbjedenim obavezama, osim depozita koji podliježu zaštiti, a koje po zakonu kojim se uređuje stečaj kreditnih institucija nemaju prednost pri namirenju, smanjena vrijednost ili su potpuno konvertovane.

(5) U slučaju ispunjenosti uslova iz stava 4 ovog člana, Centralna banka može kreditnoj instituciji u sanaciji naknadno uplatiti sredstva iz Sanacionog fonda i u slučaju kada sredstva koja su prikupljena prethodnom uplatom doprinosa nijesu u potpunosti iskorišćena.

- (6) Izuzetno od stava 2 tačka 1 ovog člana, Centralna banka može dodijeliti sredstva iz stava 1 ovog člana kreditnoj instituciji koja je u sanaciji pod uslovom da:
- 1) učešće lica iz stava 2 tačka 1 ovog člana u pokrivanju gubitaka i dokapitalizaciji nije manje od 20 % rizikom ponderisane aktive kreditne institucije koja je u sanaciji;
  - 2) Sanacioni fond raspolaže sredstvima u iznosu koji je veći od 3% garantovanih depozita svih kreditnih institucija koje su dobile dozvolu za rad od Centralne banke; i
  - 3) aktiva kreditne institucije koja je u sanaciji, na konsolidovanoj osnovi, prema procjeni izvršenoj u skladu sa članom 44 ovog zakona, iznosi manje od 900 milijardi EUR.
- (7) Odluka Centalne banke o korišćenju sredstava Sanacionog fonda u slučaju isključenja iz člana 95 ovog zakona, može se izvršiti ako Evropska komisija u roku od 24 časa od prijema obavještenja o toj odluci, ili u dužem roku uz pristanak Centralne banke, ne zabrani ili zahtijeva izmjenu te odluke.

Procjena iznosa interne sanacije

Član 97

- (1) Prilikom primjene instrumenta interne sanacije, a na osnovu rezultata vrednovanja iz člana 44 ovog zakona, organ za sanaciju, po potrebi, utvrđuje:
- 1) iznos za koji se moraju smanjiti obaveze na koje se primjenjuje instrument interne sanacije kako bi se obezbijedilo da vrijednost imovine kreditne institucije koja je u sanaciji bude jednaka vrijednosti njenih obaveza, i
  - 2) iznos obaveza na koje se primjenjuje instrument interne sanacije koje moraju biti konvertovane u akcije ili druge vlasničke instrumente kako bi se obezbijedila potrebna stopa redovnog osnovnog kapitala kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije.
- (2) Centralna banka utvrđuje iznos iz stava 1 ovog člana uzimajući u obzir:
- 1) sve uplate kapitala u skladu sa članom 147 stav 1 tačka 4 ovog zakona;
  - 2) iznos kapitala koji je potreban kako bi kreditna institucija koja je u sanaciji ili prelazna kreditna institucija, u periodu od najmanje 12 mjeseci, nastavila da ispunjava uslove za dobijanje dozvole za rad i poslovanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;
  - 3) kapital potreban da bi se održalo zadovoljavajuće povjerenje tržišta.
- (3) Ukoliko namjerava da koristi instrument odvajanja imovine iz člana 89 ovog zakona, Centralna banka pri utvrđivanju iznosa iz stava 1 tačka 1 ovog člana uzima u obzir procjenu potrebnog kapitala subjekta za upravljanje imovinom.
- (4) Ako su primjenom instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 79 stav 1 ovog zakona djelimično ili u cijelosti smanjene obaveze i ako je u skladu sa ovim zakonom smanjena vrijednost instrumenata kapitala, a iznos smanjenja, zasnovan na rezultatima privremenog vrednovanja iz člana 44 ovog zakona, veći je od potrebnog iznosa umanjenja zasnovanog na rezultatima naknadnog vrednovanja u skladu sa članom 47 ovog zakona, Centralna banka može povećati iznos obaveza, a nakon toga i vrijednost instrumenata kapitala kako bi se u potrebnoj mjeri povjeriocima i akcionarima nadoknadila ta razlika.
- (5) Centralna banka vodi računa da, u mjeri u kojoj je to moguće, sprovodi naknadnu procjenu i vrednovanje na osnovu ažurnih i sveobuhvatnih informacija o imovini i obavezama kreditne institucije koja je u sanaciji.

Postupanje prema akcionarima pri primjeni instrumenta interne sanacije

Član 98

(1) Pri primjeni instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 79 stav 1 ovog zakona, organ za sanaciju može u odnosu na akcionare preduzeti sljedeće mjere:

- 1) sprovesti pojednostavljeno smanjenje osnovnog kapitala i poništenje postojećih akcija odnosno drugih vlasničkih instrumenata ili ih prenijeti na povjericu kreditne institucije nad kojom je sprovedena interna sanacija, ili
- 2) pod uslovom da, u skladu sa vrednovanjem sprovedenim u skladu sa članom 44 ovog zakona imovina kreditne institucije u sanaciji ima pozitivnu neto vrijednost, izvrši razrjeđivanje akcionarske strukture konverzijom u instrumente redovnog osnovnog kapitala:
  - relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovala kreditna institucija, u skladu sa ovlašćenjem iz člana 48 stav 1 ovog zakona;
  - obaveza na koje se primjenjuje instrument interne sanacije koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji, u skladu sa ovlašćenjem iz člana 113 stav 1 tačka 7 ovog zakona.

(2) Razrjeđivanje iz stava 1 tačka 2 ovog člana vrši se po stopi konverzije kojom se značajno razvodnjava postojeća akcionarska struktura.

(3) Mjere iz stava 1 ovog člana odnose se i na akcionare koji su vlasnici emitovanih ili dodijeljenih instrumenata redovnog osnovnog kapitala:

- 1) na osnovu konverzije dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente u skladu sa ugovorenim uslovima prvobitnih dužničkih instrumenata prilikom nastupanja događaja koji je prethodio ili je nastupio istovremeno sa donošenjem rješenja o otvaranju postupka sanacije, i
- 2) na osnovu konverzije relevantnih instrumenata kapitala u instrumente redovnog osnovnog kapitala u skladu sa članom 49 ovog zakona.

(4) Prilikom odlučivanja o mjeri koju će preduzeti u skladu sa stavom 1 ovog člana, organ za sanaciju uzima u obzir:

- 1) rezultate vrednovanja koje je sprovedeno u skladu sa članom 44 ovog zakona;
- 2) iznos do kojeg, prema procjeni organa za sanaciju, stavke osnovnog kapitala moraju biti smanjene i relevantni instrumenti kapitala smanjeni ili konvertovani u skladu sa članom 49 ovog zakona; i
- 3) ukupni iznos procijenjen u skladu sa članom 97 ovog zakona.

(5) Ako bi zbog konverzije relevantnih instrumenta kapitala došlo do sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji, Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije dužna je da blagovremeno sprovede postupak odlučivanja o izdavanju odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, kako ne bi došlo do odlaganja primjene instrumenta interne sanacije i kako bi se omogućilo ostvarivanje ciljeva sanacije kroz primjenu mjera sanacije.

(6) Centralna banka obavještava nove sticaoce kvalifikovanog učešća o obavezi podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka odlučivanja o izdavanju odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u slučajevima iz stava 5 ovog člana, kao i o posljedicama nepostupanja tih lica u skladu sa tom obavezom.

(7) Ako Centralna banka ne okonča postupak odlučivanja o izdavanju odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća iz stava 5 ovog člana do dana početka primjene instrumenta interne sanacije, ili ako odbije da izda odobrenje za takvo sticanje, na sva sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća od strane sticaoca koja proizilaze iz primjene instrumenta interne sanacije primjenjuju se odredbe čl. 75 i 76 ovog zakona.

Redosljed smanjenja vrijednosti i konverzije

Član 99

(1) Prilikom primjene instrumenta interne sanacije Centralna banka može smanjiti ili izvršiti konverziju instrumenta odnosno obaveze koja nije izuzeta na osnovu čl. 94 i 95 ovog zakona u skladu sa sljedećim pravilima:

- 1) stavke osnovnog kapitala se smanjuju u skladu sa članom 49 ovog zakona, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno;
- 2) ako je ukupno smanjenje u skladu sa tačkom 1 ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona, smanjuje se glavnica instrumenta dodatnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno i u skladu sa svojstvima instrumenta;
- 3) ako je ukupno smanjenje u skladu sa tač. 1 i 2 ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona, smanjuje se glavnica instrumenta dodatnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno i u skladu sa svojstvima instrumenta;
- 4) ako je ukupno smanjenje u skladu sa tač. 1, 2 i 3 ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona, da bi se zajedno sa smanjenjem vrijednosti dostigao taj zbir iznosa, smanjuje se glavnica podređenog duga koji nije uključen u osnovni i dopunski kapital, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno, u skladu sa redosljedom namirenja u stečajnom postupku;
- 5) ako je ukupno smanjenje iz tač. 1 do 4 ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona, da bi se dostigao taj zbir iznosa, smanjuje se glavnica ili preostali iznos obaveza, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno, u skladu sa redosljedom namirenja u stečajnom postupku, uključujući rangiranje namirenja depozita u stečajnom postupku u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje stečaj kreditnih institucija, osim ako na osnovu člana 95 ovog zakona nije određen drugačiji raspored pokrića gubitaka.

(2) Centralna banka, prilikom sprovođenja otpisa i konverzije, proporcionalno raspodjeljuje gubitak iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona na akcije odnosno druge vlasničke instrumente i obaveze na koje se primjenjuje instrument interne sanacije iste kategorije, osim ako na osnovu člana 95 ovog zakona ne proizilazi da se vrši drugačija raspodjela.

(3) Odredbe stava 2 ovog člana ne sprječavaju Centralnu banku da povlašćeno postupa sa obavezama koje su isključene iz područja primjene instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 95 ovog zakona, u odnosu na ostale obaveze iz područja primjene ovog instrumenta koje su isto rangirane u stečajnom postupku.

(4) Prije primjene stava 1 ovog člana, Centralna banka otpisuje ili konvertuje glavicu instrumenata iz stava 1 tač. 2, 3 i 4 ovog člana ako instrument sadrži sljedeće uslove:

- 1) glavnica instrumenta se smanjuje sa svakim događajem koji je povezan sa finansijskim stanjem, solventnošću ili nivoima regulatornog kapitala kreditne institucije ili drugog subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona;
- 2) pri nastanku svakog takvog događaja dozvoljava se konverzija instrumenata u vlasničke instrumente.

(5) Ako je u skladu sa stavom 4 tačka 1 ovog člana došlo do smanjenja glavnice instrumenta na iznos koji je veći od nule, Centralna banka može otpisati ili izvršiti konverziju ostatka glavnice u skladu sa stavom 1 ovog člana.

(6) Prilikom odlučivanja o otpisu ili konverziji u instrumente redovnog osnovnog kapitala, ne može se izvršiti konverzija glavnice jedne kategorije obaveza dok obaveza koja je podređena toj kategoriji većim dijelom nije konvertovana u instrumente redovnog osnovnog kapitala ili nije otpisana, osim ako je to dozvoljeno u skladu sa čl. 94 i 95 ovog zakona.

Derivati

Član 100

(1) Otpis i konverzija obaveza iz ugovora o derivatima vrši se nakon njihovog netiranja.

(2) Prilikom pokretanja postupka sanacije, Centralna banka može da ugovor o derivatu proglasi dospjelim i raskine na dan donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako je obaveza iz ugovora o derivatu isključena iz primjene instrumenta interne sanacije na osnovu člana 95 ovog zakona, Centralna banka nije dužna da otkáže i raskine obaveze iz ugovora o derivatu.

(4) Ako ugovor o derivatu podliježe sporazumu o netiranju, Centralna banka ili nezavisni procjenjivač u okviru vrednovanja u skladu sa članom 44 ovog zakona utvrđuje obavezu koja proizilazi iz te transakcije na neto osnovi u skladu sa uslovima tog sporazuma.

(5) Centralna banka utvrđuje iznos obaveza koje proizilaze iz derivata u skladu sa:

- 1) odgovarajućom metodologijom za utvrđivanje vrijednosti kategorija derivata, uključujući transakcije koje podliježu sporazumima o netiranju;
- 2) načelima za utvrđivanje odgovarajućeg momenta u kojem bi trebalo da se utvrdi vrijednost derivata; i
- 3) odgovarajućim metodologijama za upoređivanje smanjenja vrijednosti derivata koje bi nastalo kao posljedica prijevremenog dospijea i interne sanacije sa iznosom gubitaka koje bi snosile ugovorne strane iz ugovora o derivatima koji su uključeni u internu sanaciju.

Stopa konverzije duga u vlasnički kapital

Član 101

(1) Pri primjeni ovlašćenja za smanjenje i konverziju relevantnih instrumenata kapitala iz člana 113 stav 1 tačka 7 ovog zakona, Centralna banka nije dužna da primjenjuje istu stopu konverzije na različite kategorije instrumenata kapitala i obaveza u skladu sa jednim ili oba pravila iz st. 2 i 3 ovog člana.

(2) Stopa konverzije, u smislu stava 1 ovog člana, odražava odgovarajuću naknadu oštećenom povjериocu, za svaki gubitak koji je za njega nastao zbog otpisa ili konverzije iz tog stava.

(3) Ako Centralna banka primjenjuje različite stope konverzije u skladu sa stavom 1 ovog člana, stopa konverzije koja se primjenjuje na obaveze sa pravom prioriteta na osnovu redosljeda namirenja u stečajnom postupku biće viša od stope konverzije koja se primjenjuje za obaveze u ostalim isplatnim redovima.

(4) Propisom Centralne banke bliže se uređuju uslovi za određivanje stopa konverzije.

Mjere oporavka i reorganizacije koje se sprovode uz internu sanaciju i plan reorganizacije poslovanja

Član 102

(1) Kreditna institucija ili drugi subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona nad kojom je primijenjen instrument interne sanacije radi dokapitalizacije u skladu sa članom 93 stav 1 tačka 1 ovog zakona dužna je da u roku od 30 dana od primjene instrumenta interne sanacije izradi plan reorganizacije poslovanja u skladu sa članom 104 ovog zakona i dostavi ga Centralnoj banci.

(2) Plan reorganizacije iz stava 1 ovog člana priprema sanaciona uprava kreditne institucije.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako ocijeni da je to nužno za postizanje ciljeva sanacije, Centralna banka za sanaciju može na zahtjev sanacione uprave da produži rok iz stava 1 ovog člana na najviše 60 dana računajući od dana primjene instrumenta interne sanacije.

Zahtjevi u slučaju planiranja državne pomoći

Član 103

(1) Ako je planom reorganizacije iz člana 102 stav 1 ovog zakona predviđena državna pomoć na koju se primjenjuju propisi Evropske unije o državnoj pomoći, plan reorganizacije poslovanja mora biti usklađen sa planom reorganizacije koji se dostavlja Evropskoj komisiji u skladu sa tim propisima.

(2) Za plan reorganizacije iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može da produži rok iz člana 102 stav 1 ovog zakona najviše 60 dana, ili do roka određenog u skladu sa pravnim okvirom Evropske unije za državne pomoći, zavisno od toga koji je rok kraći.

(3) Pravni okvir Evropske unije za državne pomoći je okvir utvrđen čl. 107, 108 i 109 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (u daljem tekstu: UFEU) i regulativom i drugim aktima Evropske unije, uključujući komunikaciju i obavještenja sačinjena ili donesena u skladu sa članom 108 stav 4 ili članom 109 UFEU.

Plan reorganizacije poslovanja za grupu

Član 104

(1) Ako se instrument interne sanacije u skladu sa članom 93 stav 1 tačka 1 ovog zakona primjenjuje na grupu u Crnoj Gori, plan reorganizacije poslovanja, priprema matična kreditna institucija u grupi, po pravilima koja se primjenjuju pri pripremi planova oporavka u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i dostavi ga Centralnoj banci.

(2) Ako se instrument interne sanacije u skladu sa članom 93 stav 1 tačka 1 ovog zakona primjenjuje na dva ili više članova grupe, matična kreditna institucija u grupi u Evropskoj uniji za koju je Centralna banka nadležni organ za sanaciju grupe, izradiće plan reorganizacije poslovanja koji uključuje sve članove grupe, po pravilima koja se primjenjuju pri pripremi planova oporavka grupe iz zakona kojim se uređuje izrada planova oporavka grupe i dostavlja ga Centralnoj banci, koja ga dostavlja ostalim organima za sanaciju u državama članicama u kojima članovi grupe imaju sjedište i Evropskom bankarskom regulatoru.

Sadržaj plana reorganizacije poslovanja

Član 105

(1) Plan reorganizacije poslovanja sadrži mjere kojima se u razumnom vremenskom okviru obezbjeđuje obnavljanje dugoročne održivosti kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona ili dijela njihovog poslovanja, a koje se zasnivaju na realnim pretpostavama o ekonomskim i finansijskim uslovima na tržištu pod kojim će kreditna institucija ili subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona poslovati.

(2) Pri izradi plana reorganizacije poslovanja se, između ostalog, uzima u obzir trenutno stanje i budući izgledi finansijskih tržišta koji odražavaju pretpostavke o najboljem i najgorem razvoju događaja, uključujući kombinaciju događaja, čime se omogućava utvrđivanje glavnih slabosti kreditne institucije u sanaciji, pri čemu se pretpostavke upoređuju sa odgovarajućim referentnim vrijednostima na nivou cijelog sektora.

(3) Plan reorganizacije poslovanja uključuje minimalno:

- 1) detaljnu analizu faktora i problema koji su prouzrokovali propadanje ili vjerovatno propadanje kreditne institucije ili drugog subjekta iz člana 3 ovog zakona i
- 2) opis aktivnosti i mjera sa rokovima koje će kreditna institucija u sanaciji preduzeti kako bi ponovo uspostavila dugoročno održivo poslovanje.

(4) Aktivnosti i mjere iz stava 3 tačka 2 ovog člana mogu uključivati:

- 1) reorganizaciju poslovanja kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, koja je u sanaciji;
- 2) promjene u organizacionoj strukturi, operativnim sistemima i infrastrukturi kreditne institucije koja je u sanaciji;
- 3) prestanak pružanja usluga iz kojih proizilaze gubici;
- 4) restrukturiranje postojećih aktivnosti u cilju postizanja konkurentnosti;
- 5) prodaju imovine ili linija poslovanja; ili
- 6) drugu aktivnost koja uspostavlja dugoročnu održivost poslovanja.

Procjena plana reorganizacije poslovanja

Član 106

(1) Centralna banka u roku od 30 dana od dana prijema plana reorganizacije poslovanja procjenjuje taj plan i odobrava ga ako procijeni da će sprovođenje plana obezbijediti ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti poslovanja kreditne institucije ili drugog subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona.

(2) Ako Centralna banka procijeni da planom neće biti ostvaren cilj iz stava 1 ovog člana, obavijestiće sanacionu upravu o utvrđenim nedostacima i naložiti joj da u roku koji ne može biti duži od 15 radnih dana izradi i dostavi izmijenjeni plan kojim se otklanjaju utvrđeni nedostaci.

(3) Centralna banka u roku od pet radnih dana od dana prijema izmijenjenog plana ocjenjuje da li su otklonjeni utvrđeni nedostaci i ako utvrdi da su utvrđeni nedostaci otklonjeni o tome obavještava sanacionu upravu i sprovodi postupak odobrenja plana iz ovog člana.

(4) Ako Centralna banka ocijeni da utvrđeni nedostaci nijesu otklonjeni, nalaže sanacionoj upravi dodatne izmjene plana u skladu sa stavom 2 ovog člana.

(5) Sanaciona uprava je dužna da sprovede odobreni plan reorganizacije i da o sprovođenju tog plana najmanje tromjesečno, odnosno na zahtjev i češće, izvještava Centralnu banku.

(6) Ako Centralna banka odluči da je odobreni plan reorganizacije potrebno izmijeniti radi postizanja cilja iz stava 1 ovog člana, naložiće sanacionoj upravi da izradi i dostavi izmijenjeni plan u skladu sa odredbama ovog člana.

(7) Kriterijumi za odobravanje plana reorganizacije bliže se uređuju propisom Centralne banke.

Posljedice primjene instrumenta interne sanacije

Član 107

(1) Rješenje Centralne banke doneseno u izvršavanju ovlašćenja iz čl. 48 do 54 i člana 113 stav 1 tač. 6 do 10 ovog zakona, a korišćenjem instrumenta interne sanacije, proizvodi pravno dejstvo danom koji je utvrđen u rješenju.

(2) Centralna banka, u cilju izvršavanja ovlašćenja iz čl. 48 do 54 i člana 113 stav 1 tač. 6 do 10 ovog zakona, podnosi zahtjeve za sprovođenje odgovarajućih postupaka koji se odnose na:

- 1) evidentiranje izmjena u sve relevantne registre;
- 2) privremeno obustavljanje trgovanja, isključivanje iz trgovanja ili isključivanje akcija ili drugih vlasničkih instrumenata ili dužničkih instrumenata sa berze;
- 3) kotaciju ili uključivanje novih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata na berzu;
- 4) ponovnu kotaciju ili uključivanje na berzu dužničkih instrumenata čija je vrijednost smanjena bez zahtjeva za izdavanje prospekta u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

(3) Subjekti kojima je organ za sanaciju uputio zahtjev iz stava 1 ovog člana dužni su da po tom zahtjevu postupe bez odlaganja.

(4) Ako Centralna banka na osnovu ovlašćenja iz člana 113 stav 1 tačka 6 ovog zakona smanji glavnice ili nepodmireni iznos obaveze na nulu, ta obaveza i sva potraživanja koja iz nje proizilaze, uključujući i one koje nijesu obračunate u trenutku izvršavanja ovlašćenja, smatraju se ispunjenim i ispunjenje te obaveze se ne može zahtijevati u naknadnim postupcima koji se vode u odnosu na tu kreditnu instituciju u sanaciji, odnosno njenog pravnog sljedbenika, uključujući likvidaciju i stečaj.

(5) Ako Centralna banka na osnovu ovlašćenja iz člana 113 stav 1 tačka 6 ovog zakona djelimično smanji glavnice obaveze ili nepodmireni iznos obaveze, smatra se da je obaveza ispunjena u visini smanjenog iznosa, a na tako smanjeni iznos glavnice i sporednih potraživanja primjenjuju se i dalje uslovi iz instrumenta ili ugovora kojim je stvorena prvobitna obaveza, kao i svaka dalja promjena uslova koju bi organ za sanaciju mogao da donese na osnovu ovlašćenja iz člana 113 stav 1 tačka 9 ovog zakona.

(6) Na sadržaj i posljedice donošenja odluke iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe čl. 50 i 51 ovog zakona.

Ugovorno priznavanje instrumenta interne sanacije u obavezama koje su uređene pravom treće zemlje

Član 108

(1) Kreditna institucija ili subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona dužni su da obezbijede da ugovor zaključen sa licem iz treće zemlje sadrži odredbu da obaveza koja proizilazi iz tog ugovornog odnosa može biti predmet otpisa ili konverzije i da povjerilac ili druga ugovorna strana pristaju na smanjenje glavnice i nepodmirenog iznosa, konverzijom ili poništenjem te obaveze u slučaju primjene instrumenta interne sanacije.

(2) Stav 1 ovog člana se primjenjuje na sve obaveze pod uslovom da:

- 1) te obaveze nijesu isključene članom 94 stav 2 ovog zakona;
- 2) te obaveze nijesu:
  - dio zaštićenog depozita koji je veći od iznosa garantovanog depozita;
  - depozit koji bi bio zaštićen da nije položen preko filijale u trećoj zemlji;
- 3) su te obaveze uređene propisima treće zemlje; ili
- 4) su te obaveze nastale nakon stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Izuzetno, odredba stava 1 ovog člana se ne primjenjuje ako Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija utvrdi da se obaveze iz stava 2 ovog člana mogu otpisati ili konvertovati na osnovu propisa treće zemlje ili na osnovu obavezujućeg sporazuma koji je zaključen sa trećom zemljom.

(4) U cilju procjene iz stava 3 ovog člana, Centralna banka može zahtijevati od kreditne institucije ili drugog subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona da joj dostavi pravno mišljenje o sprovodivosti odredbe stava 1 ovog člana prema propisima treće zemlje.

(5) Centralna banka može da vrši ovlašćenja koja ima u vezi sa otpisom ili konverzijom obaveze kreditne institucije ili drugog subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, čak i ako ta kreditna institucija ili drugi subjekat ne uključe u ugovor odredbu iz stava 1 ovog člana .

Državni instrumenti finansijske stabilizacije

Član 109

(1) Državni instrumenti finansijske stabilizacije koriste se radi učestvovanja u sanaciji kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, uključujući direktnu intervenciju kako bi se izbjegao stečaj, a radi ispunjavanja ciljeva sanacije iz člana 12 stav 2 ovog zakona.

(2) Državni instrumenti finansijske stabilizacije su:

- 1) instrument javne pomoći za vlasnički kapital iz člana 111 ovog zakona; i
- 2) instrument privremenog javnog vlasništva iz člana 112 ovog zakona.

(3) Državni instrumenti finansijske stabilizacije koriste se izuzetno, kao posljednja mogućnost nakon što se procijene odnosno iskoriste ostali instrumenti sanacije iz ovog zakona, u mjeri u kojoj je to moguće kako bi se očuvala finansijska stabilnost.

(4) U rješenju o pokretanju postupka sanacije iz člana 36 ovog zakona, odnosno njenim naknadnim izmjenama i dopunama, državni instrumenti finansijske stabilizacije mogu se predvidjeti samo:

- 1) ako Ministarstvo, po pribavljenom mišljenju Centralne banke u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija, utvrdi da primjena drugih instrumenata sanacije ne bi bila dovoljna za izbjegavanje znatnih nepovoljnih efekata na finansijsku stabilnost;
- 2) ako Ministarstvo utvrdi da primjena drugih sanacionih mjera ne bi bila dovoljna za zaštitu javnog interesa u slučajevima kada je kreditna institucija od Centralne banke već dobila hitnu podršku za likvidnost; ili

3) u odnosu na instrument privremenog javnog vlasništva iz člana 111 ovog zakona, ako Ministarstvo, po pribavljenom mišljenju Centralne banke, utvrdi da primjena drugih mjera sanacije ne bi bila dovoljna za zaštitu javnog interesa u slučajevima kada je kreditna institucija u skladu sa članom 110 ovog zakona već dobila pomoć za vlasnički kapital.

(5) Pri korišćenju instrumenata finansijske stabilizacije Ministarstvo postupa u skladu sa pravnim okvirom kojim se uređuje državna pomoć finansijskom sektoru.

(6) Radi primjene državnih instrumenata finansijske stabilizacije, Ministarstvo ima sva sanaciona ovlašćenja iz poglavlja IX ovog zakona, potrebna za sprovođenje državnih instrumenata finansijske stabilizacije iz stava 2 ovog člana.

Odobranje korišćenja instrumenata državne pomoći

Član 110

(1) Ako su ispunjeni uslovi iz člana 109 st. 3 i 4 ovog zakona i člana 69 stav 2 ovog zakona, a prije donošenja odluke o korišćenju državnih instrumenata finansijske stabilizacije koja je sastavni dio odluke o otvaranju postupka sanacije, Ministarstvo će u skladu pravnim okvirom Evropske unije za državne pomoći i pravilima kojima se uređuju državna pomoć finansijskom sektoru, a u saradnji sa kreditnom institucijom u sanaciji kao korisnikom državne pomoći prijaviti pojedinačnu državnu pomoć Evropskoj komisiji radi odobrenja njene dodjele.

(2) Nakon dobijanja odobrenja iz stava 1 ovog člana Ministarstvo će obezbijediti i vršiti nadzor nad primjenom vanredne finansijske državne pomoći korišćenjem državnih instrumenata finansijske stabilizacije iz člana 109 stav 2 ovog zakona.

(3) Prilikom korišćenja instrumenata finansijske stabilizacije Ministarstvo postupa u skladu s pravnim okvirom Evropske unije za državne pomoći i pravilima kojima se uređuje pomoć finansijskom sektoru.

Instrument javne pomoći za vlasnički kapital

Član 111

(1) U skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje privrednih društava, Ministarstvo u ime države Crne Gore učestvuje u povećanju osnovnog kapitala kreditne institucije ili drugih subjekata iz člana 3 ovog zakona uplatom instrumenata osnovnog kapitala ili instrumenata dopunskog kapitala.

(2) Ministarstvo obezbjeđuje da se kreditnom institucijom upravlja sa pažnjom dobrog privrednika, u mjeri u kojoj to omogućava vlasnički udio države u kreditnoj instituciji u sanaciji nad kojom je sproveden instrument iz stava 1 ovog člana.

(3) Ako je primijenjen instrument iz stava 1 ovog člana Ministarstvo će obezbijediti da se vlasnički udio države u kreditnoj instituciji u sanaciji proda čim to poslovne i finansijske okolnosti dozvole.

Instrument privremenog javnog vlasništva

Član 112

(1) Ministarstvo može kreditnu instituciju ili subjekt iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona prenijeti u privremeno državno vlasništvo.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana Ministarstvo će Centralnoj depozitarnoj agenciji izdati jedan ili više naloga za prenos akcija, a Centralna depozitarna agencija je dužna da taj nalog sprovede bez odlaganja.

(3) Prenos iz stava 2 ovog člana može se izvršiti na društvo u potpunom državnom vlasništvu ili drugo lice koje je odredilo Ministarstvo.

(4) Ministarstvo obezbeđuje da se subjektom u sanaciji nad kojim je sproveden instrument iz stava 1 ovog člana upravlja sa pažnjom dobrog privrednika.

(5) Ako je primijenjen instrument iz stava 1 ovog člana Ministarstvo će obezbijediti da se preneseno učešće u kapitalu proda čim to poslovne i finansijske okolnosti omoguće.

IX. SANACIONA OVLAŠĆENJA

Opšta sanaciona ovlašćenja

Član 113

(1) Centralna banka je ovlašćena da:

- 1) primjenjuje instrumente sanacije na kreditne institucije i subjekte iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona koji ispunjavaju uslove za sanaciju;
- 2) od bilo kojeg lica zahtijeva davanje svih informacija koje su mu potrebne za odlučivanje o mjeri sanacije i za njenu pripremu, uključujući ažuriranja i dopune informacija navedenih u planovima sanacije i zahtjev da se informacije prikupe u okviru neposredne kontrole koja se sprovodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;
- 3) preuzme kontrolu nad kreditnom institucijom u sanaciji, uključujući kontrolu izvršavanja prava i ovlašćenja koja imaju akcionari, nadzorni i upravni odbori kreditne institucije u sanaciji od strane sanacione uprave;
- 4) prenosi vlasničke instrumente koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji;
- 5) prenosi prava, imovinu ili obaveze kreditne institucije u sanaciji na drugo lice uz saglasnost tog lica;
- 6) djelimično ili u cjelosti smanji vrijednost glavnice ili preostalog neizmirenog duga na osnovu kvalifikovanih obaveza kreditne institucije u sanaciji;
- 7) konvertuje kvalifikovane obaveze kreditne institucije u sanaciji ili subjekata iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona u redovne akcije ili druge vlasničke instrumente kreditne institucije u sanaciji, relevantne matične institucije ili prelazne kreditne institucije na koju se prenosi imovina, prava ili obaveze kreditne institucije u sanaciji ili subjekata iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona;
- 8) poništi dužničke instrumente koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji, osim obezbijedenih obaveza iz člana 94 stav 2 ovog zakona;
- 9) izmijeni rok dospijeaća dužničkih instrumenata koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji i ostalih kvalifikovanih obaveza, kamatnu stopu koja se plaća na osnovu tih instrumenata i ostalih kvalifikovanih obaveza, datum dospijeaća kamate i privremeno obustavi plaćanja, osim plaćanja na osnovu obezbijedenih obaveza iz člana 94 stav 2 ovog zakona;
- 10) proglasi dospelim i raskine finansijski ugovor ili ugovor o derivatu u cilju sprovođenja člana 100 ovog zakona;

- 11) razriješi, odnosno smijeni članove nadzornog i upravnog odbora i više rukovodstvo kreditne institucije u sanaciji; i
- 12) zahtijeva da se procjena ispunjenosti uslova za sticanje kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji u sanaciji sprovede u najkraćem mogućem roku.

(2) Dužnički instrumenti iz stava 1 tač. 8 i 9 ovog člana su obveznice i ostali oblici prenosivog duga, instrumenti kojima se stvara ili priznaje dug i instrumenti koji daju pravo na sticanje dužničkih instrumenata.

(3) Pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana Centralna banka je ovlašćena da:

- 1) smanji nominalnu vrijednost vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji ili da ih poništi;
- 2) zahtijeva od kreditne institucije u sanaciji, odnosno relevantne matične institucije, emitovanje novih vlasničkih instrumenata uključujući povlašćene akcije i instrumente koji se mogu konvertovati u akcije;
- 3) pri primjeni instrumenata sanacije ili izvršavanja sanacionih ovlašćenja, ta ovlašćenja izvršava bez prethodnog odobrenja ili saglasnosti bilo kojeg lica, uključujući javnopravna tijela, akcionare ili povjerioce kreditne institucije prema kojoj se izvršavaju ta ovlašćenja, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno; i
- 4) pri primjeni instrumenta sanacije ili izvršavanja sanacionih ovlašćenja, ta ovlašćenja izvršava bez obaveze javnog objavljivanja informacija ili prospekta, odnosno dostavljanja ili podnošenja isprava bilo kojem organu, osim;
  - u slučajevima iz člana 35 stav 7 i člana 41 ovog zakona, i
  - u skladu sa pravnim okvirom Evropske unije za državne pomoći.

(4) Relevantne matične institucije iz stava 1 tačka 7 i stava 3 tačka 2 ovog člana su sljedeći subjekti u vezi sa kojima kojima se primjenjuju instrumenti sanacije:

- 1) matična kreditna institucija i finansijski holding, mješoviti finansijski holding, mješoviti holding, matični finansijski holding u Crnoj Gori i mješoviti matični holding u Crnoj Gori; i
- 2) matična kreditna institucija u Evropskoj uniji, matični finansijski holding u Evropskoj uniji i mješoviti matični holding u Evropskoj uniji.

(5) Ovlašćenja iz stava 3 ovog člana izvršavaju se nezavisno od ograničenja prenosa ili obaveze dobijanja pristanka na prenos finansijskih instrumenata, prava, imovine ili obaveza, koji bi se primjenjivali u slučaju da se nad kreditnom institucijom ne sprovede mjere sanacije.

(6) Ako bilo koje od sanacionih ovlašćenja iz st. 1 i 3 ovog člana nije primjenljivo na neki subjekt iz člana 3 ovog zakona zbog njegovog specifičnog oblika organizovanja, primjenjuju se ovlašćenja kojima se postiže sličan efekat.

(7) Prilikom izvršavanja sanacionih ovlašćenja iz stava 5 ovog člana, na fizička i pravna lica na koja ona utiču, uključujući akcionare, povjerioce i druge ugovorne strane, primjenjuju se zaštitne mjere iz čl. 137 do 144 ovog zakona ili druge mjere kojima se postiže isti efekat.

Dodatna sanaciona ovlašćenja

Član 114

(1) Prilikom sprovođenja sanacije, u cilju ostvarivanja jednog ili više ciljeva sanacije, Centralna banka je ovlašćena da:

- 1) obezbijedi da prenos u skladu sa članom 141 ovog zakona bude oslobođen bilo kakvih obaveza ili tereta koji utiču na prenesene finansijske instrumente, prava, imovinu ili

obaveze, s tim da se bilo koje pravo na naknadu u skladu sa ovim zakonom ne smatra teretom ili obavezom;

- 2) ukine prava na sticanje novih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji;
- 3) zahtijeva od nadležnog organa obustavljanje trgovanja i isključenje sa regulisanog tržišta ili službene kotacije finansijskih instrumenata kreditne institucije u sanaciji;
- 4) obezbijedi identično postupanje prema društvu primaocu kao prema kreditnoj instituciji u sanaciji u pogledu svih prava, obaveza ili mjera pri primjeni instrumenta prodaje i instrumenta prelazne kreditne institucije iz ovog zakona, uključujući i sva prava ili obaveze povezane sa učestvovanjem na tržištu;
- 5) zahtijeva od kreditne institucije u sanaciji ili društva primaoca da međusobno razmjenjuju informacije i pružaju pomoć; i
- 6) otkáže ili izmijeni uslove ugovora u kojem je kreditna institucija u sanaciji jedna od ugovornih strana ili da obezbijedi da društvo primalac stupi na njeno mjesto kao stranka.

(2) Radi nastavljanja prenesenog poslovanja, organ za sanaciju ima ovlašćenje da društvu primaocu obezbijedi:

- 1) nastavak primjene ugovora koje je zaključila kreditna institucija u sanaciji, tako da društvo primalac prihvata prava i obaveze u vezi sa finansijskim instrumentima, pravima, imovinom ili obavezama, kao i da stupi na mjesto kreditne institucije u sanaciji kao stranka u svim relevantnim ugovorima, i
- 2) da društvo primalac stupi na mjesto kreditne institucije u sanaciji kao stranka u svim pravnim postupcima u vezi sa prenesenim finansijskim instrumentima, pravima, imovinom ili obavezama nezavisno od pristanka suprotne strane.

(3) Ovlašćenja iz stava 1 tačka 4 i stava 2 tačka 2 ovog člana ne utiču na:

- 1) pravo zaposlenih u kreditnoj instituciji u sanaciji na otkazivanje ugovora o radu, i
- 2) pravo ugovorne strane uključujući i pravo na raskid ugovora u skladu sa čl. 120, 121 i 122 ovog zakona, ako je ugovoreno pravo raskida u slučaju činjenja ili nečinjenja kreditne institucije u sanaciji prije relevantnog prenosa, ili društva primaoca nakon prenosa.

Ovlašćenje za zahtijevanje nastavljanja pružanja usluga i korišćenja sredstava

Član 115

(1) Centralna banka može da zahtijeva od kreditne institucije u sanaciji, ili relevantnog člana grupe, nastavak pružanja svih usluga ili korišćenje poslovnog prostora i opreme koji su potrebni društvu primaocu za efikasno obavljanje poslova koji su na njega preneseni.

(2) Ako je nad kreditnom institucijom u sanaciji ili relevantnim članom grupe otvoren stečajni postupak Centralna banka može da zahtijeva od stečajnog upravnika nastavak pružanja svih usluga ili korišćenje prostora i opreme koji su potrebni društvu primaocu za efikasno obavljanje poslova koji su na njega preneseni.

(3) Pružanje usluga i korišćenje prostora u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana ne uključuju bilo kakvu finansijsku podršku.

(4) Usluge i prostori iz st. 1, 2 i 3 ovog člana pružaju se:

- 1) pod uslovima iz ugovora o pružanju usluga ili korišćenju prostora, koji je važio neposredno prije preduzimanja mjere sanacije i tokom trajanja tog ugovora; ili

2) ako ugovor o pružanju usluga ili korišćenju prostora ne postoji ili je prestao da važi prije ili tokom preduzimanja mjere sanacije, pod razumnim uslovima.

(5) Centralna banka može propisom bliže urediti minimalni popis usluga, prostora i opreme iz stava 1 ovog člana koji su potrebni društvu primaocu za efikasno obavljanje poslova koji su na njega preneseni.

(6) Centralna banka može da postupi u skladu sa stavom 1 ovog člana prema članovima grupe sa sjedištem u Crnoj Gori, ako to zahtijeva organ za sanaciju iz druge zemlje članice.

Ovlašćenja organa za sanaciju iz druge države članice za upravljanje u kriznim situacijama ili sprječavanje krize na teritoriji Crne Gore

Član 116

(1) Ako organ za sanaciju iz druge države članice primjenjuje ovlašćenje prenosa vlasničkih instrumenata, imovine, prava ili obaveza, koji obuhvata imovinu koja se nalazi na teritoriji Crne Gore ili prava i obaveze na koje se primjenjuju propisi Crne Gore, takav prenos je pravno valjan i u skladu je sa propisima Crne Gore.

(2) Ako organ za sanaciju iz druge države članice namjerava ili primjenjuje ovlašćenje prenosa instrumenata vlasništva, imovine, prava ili obaveza na teritoriji Crne Gore, organi iz Crne Gore su dužni da omoguće prenos na društvo primaoca u skladu sa propisima Crne Gore.

(3) Akcionari, povjerioci i treća lica na koja se odnosi prenos vlasničkih instrumenata, imovine, prava ili obaveza iz stava 1 ovog člana nemaju pravo da spriječe, ospore ili ponište prenos pozivanjem na bilo koji propis Crne Gore.

(4) Ako organ za sanaciju iz druge države članice primjenjuje ovlašćenje smanjenja ili konverzije instrumenata kapitala na način utvrđen propisima te države članice i na kvalifikovane obaveze ili relevantne instrumente kapitala kreditne institucije u sanaciji, ovlašćenje smanjenja ili konverzije primjenjuje se i na:

1) instrumente ili obaveze na koje se primjenjuju propisi Crne Gore;

2) obaveze prema povjericima iz Crne Gore.

(5) Smanjenje glavnice obaveza ili instrumenata kapitala ili konverzija obaveza ili instrumenata kapitala iz stava 4 ovog člana sprovodi se u skladu sa ovlašćenjima za smanjenje vrijednosti ili konverziju instrumenata kapitala, organa za sanaciju druge države članice.

(6) Povjerioci na koje se primjenjuje ovlašćenje smanjenja vrijednosti ili konverzije iz stava 4 ovog člana nemaju pravo da na osnovu bilo kojeg propisa Crne Gore ospore to smanjenje ili konverziju.

(7) Ako organ za sanaciju iz druge države članice primjenjuje ovlašćenje djelimičnog ili potpunog prenosa, djelimičnog ili potpunog smanjenja vrijednosti ili konverzije instrumenata kapitala, imovine, prava i obaveza na teritoriji Crne Gore, pravo na pravni lijek i zaštitne mjere ostvaruje se u državi članici u kojoj je sjedište tog organa za sanaciju i u skladu sa propisima te države članice.

Ovlašćenje Centralne banke za upravljanje krizom ili sprječavanje krize

Član 117

(1) Ako Centralna banka primjenjuje ovlaštenje smanjenja vrijednosti ili konverzije instrumenata kapitala i na kvalifikovane obaveze ili relevantne instrumente kapitala kreditne institucije u sanaciji, ovlaštenje smanjenja vrijednosti ili konverzije instrumenata kapitala primjenjuje se i na:

- 1) instrumente ili obaveze na koje se primjenjuju propisi drugih država članica;
- 2) obaveze prema povjericima iz drugih država članica.

(2) Smanjenje glavnice obaveza ili instrumenata kapitala ili konverzija obaveza ili instrumenata kapitala iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa ovlaštenjima Centralne banke za smanjenje vrijednosti ili konverziju instrumenata kapitala, utvrđenih ovim zakonom.

(3) Ako organ za sanaciju iz druge države članice primjenjuje ovlaštenje djelimičnog ili potpunog prenosa, djelimičnog ili potpunog smanjenja vrijednosti ili konverzije instrumenata kapitala, imovine, prava i obaveza na teritoriji Crne Gore, pravo na pravni lijek i zaštitne mjere ostvaruje se u Crnoj Gori

(4) Ako Centralna banka primjenjuje ovlaštenje djelimičnog ili potpunog prenosa, djelimičnog ili potpunog smanjenja vrijednosti ili konverzije instrumenata kapitala, imovine, prava i obaveza na teritoriji druge države članice, pravo na pravni lijek i zaštitne mjere ostvaruju se u skladu sa ovim zakonom.

Sanaciona ovlaštenja u odnosu na imovinu, prava, obaveze i vlasničke instrumente koji se nalaze u trećim zemljama

Član 118

(1) U slučajevima kad mjera sanacije uključuje mjeru preduzetu u vezi sa imovinom koja se nalazi u trećoj zemlji, kao i vlasničkim instrumentima, pravima ili obavezama na koje se primjenjuju propisi druge zemlje, Centralna banka je ovlaštena da zahtijeva:

- 1) da sanaciona uprava i primalac preduzimaju sve potrebne radnje kako bi se obezbijedilo da prenos, smanjenje vrijednosti, konvertovanje ili preduzete radnje postanu pravno valjani;
- 2) da sanaciona uprava raspolaže akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima, imovinom, pravima, obavezama ili ispunjava obaveze u ime primaoca, dok prenos, smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala ili preduzete radnje ne postanu pravno valjani;
- 3) da se opravdani troškovi koji su nastali pri obavljanju radnji iz tač. 1 i 2 ovog stava, od strane primaoca nadoknade na način utvrđen u članu 72 ovog zakona.

(2) Ako Centralna banka procijeni da radnje iz stava 1 ovog člana koje su preduzete od strane sanacione uprave i primaoca, neće imati zadovoljavajući efekat, neće nastaviti sa daljim prenosom, smanjenjem, konverzijom ili ostalim preduzetim radnjama u vezi sa imovinom koja se nalazi u trećoj zemlji, odnosno akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima, pravima ili obavezama na koje se primjenjuje zakonodavstvo te treće zemlje, a ako je već zahtijevao da se izvrši prenos, smanjenje, konverzija ili preduzimanje druge mjere, taj zahtjev se više neće odnositi na imovinu koja se nalazi u toj trećoj zemlji.

Isključenje određenih ugovornih uslova pri sanaciji

Član 119

(1) U odnosu na ugovorne obaveze subjekta na koji se primjenjuje ovaj zakon i nad kojim je primijenjena mjera za sprječavanje krize ili mjera za upravljanje krizom u skladu sa ovim zakonom, primjena tih mjera, uključujući i nastupanje svakog događaja direktno povezanog sa

primjenom tih mjera, ne smatra se samo po sebi pretpostavkom za realizaciju instrumenta finansijskog obezbjeđenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansijsko obezbjeđenje ili stečajnim razlogom u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečajni postupak, pod uslovom da se te ugovorne obaveze i dalje u značajnoj mjeri izvršavaju, uključujući plaćanja odnosno isporuku, sticanje, korišćenje i raspolaganje instrumentom finansijskog obezbjeđenja.

(2) Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na ugovore koje je zaključilo:

- 1) zavisno lice subjekta iz stava 1 ovog člana, ako za ugovorne obaveze jemči ili ih na drugi način obezbjeđuje taj subjekt ili bilo koji član grupe;
- 2) bilo koji član grupe kojoj pripada subjekt iz stava 1 ovog člana, ako ugovor uključuje odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza (engl. cross-default provisions).

(3) Ako se postupci sanacije u drugim zemljama priznaju u skladu sa članom 132 ovog zakona, odnosno kada Centralna banka donese takvu odluku, taj postupak će se smatrati mjerom za upravljanje krizom u skladu sa ovim članom.

(4) Ako se i dalje u značajnoj mjeri izvršavaju ugovorne obaveze, odnosno isporuka, sticanje, korišćenje i raspolaganje instrumentom finansijskog obezbjeđenja, primjena mjere za sprječavanje krize ili mjere za upravljanje krizom, uključujući nastupanje događaja direktno povezanog sa primjenom tih mjera, onemogućava:

- 1) raskid ugovora, odlaganje, izmjenu, netiranje ili poravnanje, uključujući:
  - ugovorne obaveze zavisnog lica subjekta iz stava 1 ovog člana, ako za ugovorne obaveze garantuje ili ih na drugi način obezbjeđuje taj subjekt ili bilo koji član grupe;
  - ugovorne obaveze bilo kojeg člana grupe kojoj pripada subjekt iz stava 1 ovog člana, ako ugovor uključuje odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza (engl. cross-default provisions);
- 2) sticanje svojine, kontrolu ili prinudnu realizaciju bilo kojeg založnog prava nad bilo kojom imovinom subjekta iz stava 1 ovog člana, uključujući i ugovorne obaveze bilo kojeg člana grupe kojoj subjekt iz stava 1 ovog člana pripada, ako ugovor uključuje odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza;
- 3) uticaj na prava iz ugovora subjekta iz stava 1 ovog člana uključujući ugovorne obaveze bilo kojeg člana grupe kojoj pripada subjekt iz stava 1 ovog člana, ako ugovor uključuje odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza.

(5) Odredbe ovog člana ne utiču na pravo pojedinog lica da preduzme radnje iz stava 4 ovog člana ako to pravo nastaje na osnovu događaja koji nije posljedica primjene mjere za sprječavanje krize ili mjere za upravljanje krizom uključujući nastupanje događaja direktno povezanog sa primjenom tih mjera.

(6) Odlaganje ili ograničenje iz čl. 120, 121 i 122 ovog zakona ne smatra se neizvršenjem ugovorne obaveze u smislu st. 1, 2 i 3 ovog člana.

Ovlašćenje odlaganja plaćanja ili ispunjenja obaveza

Član 120

(1) Centralna banka može da donese rješenje o odlaganju bilo koje obaveze plaćanja ili ispunjenja obaveza iz bilo kojeg ugovora u kojem je kreditna institucija u sanaciji jedna od ugovornih strana i to rješenje je dužna da odmah objavi na način propisan članom 41 ovog zakona.

(2) Centralna banka je dužna da u dispozitivu rješenja iz stava 1 ovog člana, kao i u obavještenju datom u skladu sa članom 41 ovog zakona, navede dan, sat i minut nastupanja odlaganja.

(3) Rješenje o odlaganju iz stava 1 ovog člana može biti sastavni dio rješenja o pokretanju postupka sanacije iz člana 36 ovog zakona.

(4) Odlaganje iz stava 1 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana.

(5) Ako obaveza plaćanja ili ispunjenja obaveze dospijeva tokom perioda odlaganja, ta obaveza dospijeva odmah nakon isteka perioda odlaganja.

(6) Ako su obaveze plaćanja ili ispunjenja obaveze kreditne institucije u sanaciji prema ugovoru odložene u skladu sa stavom 1 ovog člana, obaveze plaćanja ili ispunjenja obaveze drugih ugovornih strana iz tog ugovora odlažu se na isti vremenski period.

(7) Izuzetno od stava 1 ovog člana rješenje o odlaganju se ne primjenjuje na:

- 1) zaštićene depozite;
- 2) obaveze plaćanja i ispunjenja obaveze prema sistemima ili operaterima sistema iz zakona kojim se uređuje konačnost poravnanja, centralnim drugim ugovornim stranama i centralnim kreditnim institucijama;
- 3) potraživanja clijenata koja su predmet zaštite od strane sistema za zaštitu investitora u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

(8) Centralna banka, pri donošenju rješenja iz stava 1 ovog člana uzima u obzir uticaj koji bi izvršavanje tog ovlašćenja moglo imati na uredno funkcionisanje finansijskih tržišta.

Ovlašćenje odlaganja sprovođenja izvršenja

Član 121

(1) Centralna banka može da donese rješenje o odlaganju sprovođenja izvršenja nad imovinom kreditne institucije u sanaciji od strane povjerilaca te kreditne institucije i dužan je da to rješenje odmah objavi na način propisan članom 41 ovog zakona.

(2) Centralna banka je dužna da u dispozitivu rješenja iz stava 1 ovog člana kao i u obavještenju datom u skladu sa članom 41 ovog zakona, navede dan, sat i minut nastupanja odlaganja iz stava 1 ovog člana.

(3) Rješenje o odlaganju iz stava 1 ovog člana može biti sastavni dio rješenja o pokretanju postupka sanacije iz člana 36 ovog zakona.

(4) Odlaganje iz stava 1 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana.

(5) Izuzetno od stava 1 ovog člana rješenje o odlaganju se ne primjenjuje na sisteme ili operatere sistema iz propisa kojima se uređuje konačnost poravnanja, druge centralne ugovorne strane ili Centralne banke.

(6) U slučaju iz člana 143 ovog zakona, Centralna banka će pri donošenju rješenja iz stava 1 ovog člana voditi računa o tome da su ograničenja propisana u stavu 1 ovog člana istovjetna za sve članove grupe obuhvaćene mjerom sanacije.

(7) Centralna banka pri donošenju rješenja iz stava 1 ovog člana uzima u obzir uticaj koji bi izvršavanje tog ovlašćenja moglo imati na uredno funkcionisanje finansijskih tržišta.

Privremeno odlaganje prava na otkaz ugovora

Član 122

(1) Centralna banka može da donese rješenje o privremenom odlaganju prava druge ugovorne strane na otkazivanje ugovornog odnosa sa kreditnom institucijom u sanaciji, pod uslovom da se i dalje izvršavaju ugovorne obaveze, osim ako je u vezi sa tim obavezama sprovedeno ovlašćenje odlaganja plaćanja ili ispunjenja obaveza iz člana 120 ovog zakona, uključujući plaćanja i izdavanje instrumenata obezbjeđenja,

(2) Rješenje o odlaganju iz stava 1 ovog člana može biti sastavni dio rješenja o pokretanju postupka sanacije iz člana 36 ovog zakona.

(3) Centralna banka je dužna da obavještenje o donošenju rješenja iz stava 1 ovog člana odmah objavi na način propisan članom 41 ovog zakona i da u tom obavještenju navede dan, sat i minut nastupanja odlaganja iz stava 1 ovog člana.

(4) Odlaganje iz stava 1 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana računajući od dana navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju.

(5) Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana može se odnositi i na ugovorne odnose koje je druga ugovorna strana zaključila sa zavisnim licem kreditne institucije u sanaciji ako:

- 1) za te ugovorne obaveze jemči ili ih na drugi način obezbjeđuje kreditna institucija u sanaciji;
- 2) je pravo otkaza ugovora zasnovano isključivo na insolventnosti, odnosno finansijskom stanju kreditne institucije u sanaciji; i
- 3) se na kreditnu instituciju u sanaciji primjenjuje ili se može primijeniti ovlašćenje za prenos i to ako su sva imovina ili obaveze zavisnog lica povezane sa tim ugovorom prenesene ili se mogu prenijeti primaocu koji ih je preuzeo ili će preuzeti, ili ako organ za sanaciju na bilo koji drugi način jemči za te obaveze.

(6) Ovlašćenje za prenos iz stava 5 tačka 3 ovog člana je ovlašćenje iz člana 113 stav 1 tač. 3 i 4 ovog zakona za prenos akcija, ostalih vlasničkih instrumenata, dužničkih instrumenata, imovine, prava ili obaveza ili bilo koje kombinacije ovih stavki sa kreditne institucije u sanaciji na primaoca.

(7) Odlaganje iz stava 5 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana računajući od dana navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju.

(8) Izuzetno od st. 1 i 5 ovog člana rješenje o odlaganju se ne primjenjuje na sisteme ili operatere sistema iz propisa kojima se uređuje konačnost poravnanja, druge centralne ugovorne strane ili Centralne banke.

(9) Centralna druga ugovorna strana iz stava 8 ovog člana je pravno lice koje posreduje između drugih ugovornih strana u ugovorima kojima se trguje na jednom ili više finansijskih tržišta, na način da postaje kupac svakom prodavcu i prodavac svakom kupcu;

(10) Izuzetno od st. 1 do 8 ovog člana ugovorna strana može da otkáže ugovor prije isteka perioda odlaganja ako primi obavještenje organa za sanaciju da se prava i obaveze obuhvaćene ugovorom ne prenose na primaoca ili neće biti smanjene ili konvertovane pri primjeni instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 93 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

(11) Pravo otkaza ugovora iz st. 1 i 5 ovog člana može se izvršiti po isteku roka odlaganja na sljedeći način:

- 1) ako su prava ili obaveze obuhvaćene ugovorom prenesene na primaoca, druga ugovorna strana može otkazati ugovor samo ako nakon trenutka prenosa nastupe uslovi za otkaz ugovora u odnosu na primaoca;
- 2) ako prava ili obaveze obuhvaćene ugovorom ostaju u kreditnoj instituciji u sanaciji i ako organ za sanaciju nije primijenio instrument interne sanacije u skladu sa članom 93 stav 1 tačka 1 ovog zakona na taj ugovor, druga ugovorna strana može otkazati ugovor ako nakon isteka roka odlaganja nastupe uslovi za otkaz ugovora.

(12) Centralna banka pri donošenju rješenja iz st. 1 i 5 ovog člana uzima u obzir uticaj koji bi izvršavanje tog ovlašćenja moglo imati na uredno funkcionisanje finansijskih tržišta.

(13) Trgovinski repozitorijum dužan je da na zahtjev Centralne banke, u skladu sa članom 81 Regulative (EU) br. 648/2012, učini dostupnim potrebne informacije potrebne za izvršavanje njenih ovlašćenja.

Kontrola nad kreditnom institucijom u sanaciji

Član 123

(1) Pri sprovođenju mjere sanacije, Centralna banka može da ostvaruje kontrolu nad kreditnom institucijom u sanaciji na način što:

- 1) upravlja kreditnom institucijom u sanaciji sa svim ovlašćenjima akcionara, nadzornog odbora i upravog odbora i ;
- 2) upravlja i raspolaže imovinom kreditne institucije u sanaciji.

(2) Kontrolu iz stava 1 ovog člana Centralna banka može da ostvaruje neposredno ili posredstvom sanacione uprave kreditne institucije u sanaciji.

(3) Pri odlučivanju o izvršenju ovlašćenja iz stava 1 ovog člana Centralna banka vodi računa o podobnosti sprovođenja tog ovlašćenja uzimajući u obzir ciljeve i opšta načela sanacije, posebne okolnosti kreditne institucije u sanaciji i potrebu efikasne sanacije prekogranične grupe.

X. SANACIJA PREKOGRANIČNIH GRUPA

Opšti principi u vezi sa odlučivanjem kojim je obuhvaćeno

više od jedne države članice

Član 124

(1) Centralna banka i Ministarstvo pri donošenju odluka ili preduzimanju mjera u skladu sa ovim zakonom koje mogu imati efekte u jednoj ili više drugih država članica uzimaju u obzir načela:

- 1) efikasnog odlučivanja i zadržavanja troškova sanacije pri preduzimanju mjera sanacije na što nižem nivou;
- 2) blagovremenog donošenja odluka i preduzimanja mjera, vodeći računa o potrebnoj hitnosti;
- 3) međusobne saradnje, kako bi se obezbijedilo da se odluke donose i mjere preduzimaju usklađeno i efikasno;
- 4) jasnog utvrđivanja uloge i dužnosti relevantnih tijela u svakoj državi članici;
- 5) posvećivanja dužne pažnje interesima država članica u kojima matična društva u Evropskoj uniji imaju sjedište, a posebno efektima svake odluke ili mjere ili propuštanja donošenja odluka na finansijsku stabilnost, sredstva budžeta, sanacioni fond i sistem zaštite depozita;
- 6) posvećivanja dužne pažnje interesima svake države članice u kojoj zavisno društvo ima sjedište, a posebno efektima svake odluke ili mjere ili propuštanja donošenja odluka na finansijsku stabilnost, sredstva budžeta, sanacioni fond, sistem zaštite depozita ili sistem za zaštitu investitora tih država članica;
- 7) posvećivanja dužne pažnje interesima svake države članice u kojoj se nalaze značajne filijale, a posebno efektima svake odluke ili mjere ili propuštanja donošenja odluka na finansijsku stabilnost tih država članica;
- 8) posvećivanja dužne pažnje ciljevima usklađivanja interesa uključenih država članica i izbjegavanja nepravednih pretpostavki ili nepravedne zaštite interesa pojedinih država članica, uključujući izbjegavanje nepravedne raspodjele opterećenja među državama članicama
- 9) da svaka obaveza iz ovog zakona za savjetovanje s određenim organom prije donošenja bilo koje odluke ili mjere podrazumijeva najmanje obavezu da se s tim tijelom savjetuje o onim dijelovima predložene odluke ili mjere koji imaju ili će vjerojatno imati:
  - uticaj na matično društvo u Evropskoj uniji, zavisno društvo ili filijalu; i
  - efekat na stabilnost države članice u kojoj matično društvo u Evropskoj uniji, zavisno društvo ili filijala imaju sjedište;
- 10) da organi za sanaciju pri preduzimanju mjere sanacije uzimaju u obzir i prate ostvarivanje planova sanacije iz čl. 23 i 24 ovog zakona, osim ako organi za sanaciju procijene, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, da će se ciljevi sanacije iz člana 12 ovog zakona efikasnije postići preduzimanjem mjera koje nijesu predviđene u planovima sanacije;
- 11) transparentnosti kada je vjerovatno da će predložena odluka ili mjera imati posljedice na finansijsku stabilnost, sredstva budžeta, sanacioni fond, ili sistem osiguranja depozita; i
- 12) prihvatanja da je vjerovatnoća da se postigne rezultat kojim se smanjuje ukupni trošak sanacije veća ako postoji usklađenost i saradnja.

(2) Sistem zaštite depozita iz stava 1 tačka 5 ovog člana je sistem osiguranja depozita koji na svojoj teritoriji primjenjuje i priznaje određena država članica, a u Crnoj Gori to je Fond za zaštitu depozita.

Sanacioni kolegijumi kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 125

(1) Ako je Centralna banka organ za sanaciju grupe osnovaće sanacioni kolegijum za izvršavanje obaveza iz čl. 16, 21, 22, 27, 32 i 37 ovog zakona i po potrebi za obezbjeđivanje saradnje i usklađenosti sa organima za sanaciju trećih zemalja.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka, kao organ za sanaciju grupe, nije dužna da uspostavi sanacioni kolegijum, ako druge grupe ili kolegijumi izvršavaju iste funkcije ili obavljaju iste zadatke iz ovog člana i u skladu su sa svim uslovima i postupcima, uključujući uslove koji se odnose na članstvo i učestvovanje u sanacionim kolegijumima, utvrđene ovim članom i članom 129 ovog zakona i u tom slučaju sva upućivanja na sanacione kolegijume u ovom zakonu tumače se kao upućivanja na te druge grupe ili kolegijume.

(3) Članovi kolegijuma iz stava 1 ovog člana na sanacionom kolegijumu:

- 1) razmjenjuju informacije relevantne za izradu sanacionih planova za grupu, za primjenu pripremljenih i preventivnih ovlaštenja na grupu i za sanaciju grupe;
- 2) izrađuju sanacione planove za grupu u skladu sa čl. 21 i 22 ovog zakona;
- 3) procjenjuju mogućnost sanacije grupe u skladu sa članom 16 ovog zakona;
- 4) donose odluku o izvršavanju ovlaštenja otklanjanja prepreka mogućnosti za sanaciju grupe u skladu sa članom 27 ovog zakona;
- 5) donose odluku o potrebi utvrđivanja programa sanacije grupe iz člana 37 ovog zakona;
- 6) donose odluku o programu sanacije grupe, predloženom u skladu sa članom 37 ovog zakona;
- 7) usklađuju plan komunikacije sa medijima i javnošću, a vezano za strategije i program sanacije grupe;
- 8) usklađuju korišćenje aranžmana finansiranja sanacije;
- 9) određuju minimalni zahtjev za grupu na konsolidovnoj osnovi i pojedinih članova grupe u skladu sa članom 32 ovog zakona;
- 10) raspravljaju o svim ostalim pitanjima povezanim sa sanacijom prekogranične grupe.

(4) Članovi sanacionog kolegijuma iz stava 1 ovog člana su:

- 1) Centralna banka;
- 2) Ministarstvo;
- 3) Fond za zaštitu depozita;
- 4) organi za sanaciju svake države članice u kojoj zavisno društvo obuhvaćeno nadzorom na konsolidovanoj osnovi ima sjedište;
- 5) organi za sanaciju država članica u kojima matični finansijski holding ili matični mješoviti finansijski holding koji je matično društvo jedne ili više članica grupe ima sjedište;
- 6) organi za sanaciju država članica u kojoj se nalaze značajne filijale članica grupe
- 7) predstavnici Centralne banke iz funkcije nadležnog organa za konsolidaciju;
- 8) nadležni organi država članica u kojima je organ za sanaciju član sanacionog kolegijuma;
- 9) predstavnici centralnih banaka država članica u kojima su članovi grupe, ako nadležna tijela tih država članica nijesu centralne banke i ako su nadležni organi tih država članica tako odlučili;
- 10) nadležna ministarstva država članica u kojima su članovi grupe, a koja nijesu istovremeno i organi za sanaciju tih država članica;
- 11) tijela odgovorna za sisteme zaštite depozita drugih država članica, ako je organ za sanaciju iz te države članice član sanacionog kolegijuma; i
- 12) Evropski bankarski regulator, na način utvrđen u stavu 5 ovog člana.

(5) Ako neki član grupe sa sjedištem u Evropskoj uniji ima zavisno društvo ili značajnu filijalu u trećoj zemlji, Centralna banka može, ako smatra da je obezbijeđeno ispunjavanje obaveza

čuvanja povjerljivih informacija koje je ekvivalentno obavezi čuvanja povjerljivih informacija iz člana 129 ovog zakona, na zahtjev organa za sanaciju iz treće zemlje dozvoliti tom organu da učestvuje u radu sanacionog kolegijuma u svojstvu posmatrača.

(6) Evropski bankarski regulator učestvuje na sanacionom kolegijumu u cilju promovisanja efikasnosti, efektivnosti i dosljednosti rada sanacionih kolegijuma, ali nema pravo glasa.

Obaveze Centralne banke kao predsjedavajućeg sanacionog kolegijuma

Član 126

(1) Centralna banka, kao organ za sanaciju grupe predsjedava sanacionim kolegijumom i u toj funkciji:

- 1) nakon savjetovanja sa ostalim članovima sanacionog kolegijuma utvrđuje pisane sporazume i postupke za rad sanacionog kolegijuma;
- 2) usklađuje sve aktivnosti sanacionog kolegijuma;
- 3) saziva i predsjedava sastancima sanacionog kolegijuma;
- 4) obavještava članove sanacionog kolegijuma o mjestu i vremenu održavanja sastanaka i o osnovnim pitanjima koja će biti predmet rasprave na tim sastancima, kao i o aktivnosti koje će se razmatrati;
- 5) odlučuje koji organi iz člana 125 st. 3 i 4 ovog zakona učestvuju na sastancima ili pojedinim aktivnostima kolegijuma, polazeći od relevantnosti pitanja o kojima će se raspravljati za te organe, a naročito potencijalni uticaj na stabilnost finansijskog sistema tih država članica;
- 6) sve članove sanacionog kolegijuma obavještava o odlukama i zaključcima sa tih sastanaka.

(2) Centralna banka blisko saraduje sa članovima sanacionog kolegijuma.

(3) Izuzetno od stava 1 tačka 5 ovog člana, Centralna banka dužna je da na sastanak sanacionog kolegijuma na kojem se razmatra zajednička odluka ili pitanja povezana sa članicom grupe sa sjedištem u njihovoj državi članici, pozove organ za sanaciju tog člana grupe.

Sanacioni kolegijumi kada Centralna banka nije organ za sanaciju grupe

Član 127

Centralna banka, kada nije organ za sanaciju grupe, sa Ministarstvom i drugim članovima sanacionog kolegijuma učestvuje u radu sanacionog kolegijuma u cilju:

- 1) razmjene informacija relevantnih za izradu sanacionih planova za grupu, za primjenu pripremljenih i preventivnih ovlašćenja na grupu i za sanaciju grupe;
- 2) izrade sanacionih planova za grupu u skladu sa čl. 21 i 23 ovog zakona;
- 3) procjene mogućnosti sanacije grupe u skladu sa članom 16 ovog zakona;
- 4) donošenja odluke o izvršavanju ovlašćenja otklanjanja prepreka mogućnosti za sanaciju grupe u skladu sa članom 27 ovog zakona;
- 5) donošenja odluke o potrebi utvrđivanja programa sanacije grupe iz člana 37 ovog zakona;
- 6) donošenja odluke o programu sanacije grupe predloženom u skladu sa članom 37 ovog zakona;
- 7) usklađivanja plana komunikacije sa medijima i javnošću, a vezano za strategije i program sanacije grupe;
- 8) usklađivanja korišćenja aranžmana finansiranja sanacije;

- 9) određivanja minimalnog zahtjeva za grupu na konsolidovnoj osnovi i pojedinih članova grupe u skladu sa članom 32 ovog zakona;
- 10) raspravljanja o svim ostalim pitanjima povezanim sa sanacijom prekogranične grupe.

Evropski sanacioni kolegijum

Član 128

(1) Ako kreditna institucija iz treće zemlje ili matično društvo iz treće zemlje ima zavisna društva sa sjedištem u Crnoj Gori i jednoj ili više drugih država članica ili ako ima dvije ili više filijala u Evropskoj uniji, a filijala u Crnoj Gori se smatra značajnom, Centralna banka će sa organima za sanaciju drugih država članica u kojima ta zavisna društva odnosno značajne podružnice imaju sjedište, osnovati evropski sanacioni kolegijum.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka i relevantni organi za sanaciju nijesu dužni da osnuju evropski sanacioni kolegijum ako druge grupe ili kolegijumi, uključujući sanacioni kolegijum osnovan u skladu sa čl. 125 ili 127 ovog zakona, izvršavaju iste funkcije ili obavljaju iste zadatke iz ovog člana i usklađeni su sa svim uslovima i postupcima, uključujući one koji se odnose na članstvo, učestvovanje u radu i razmjenu informacija na sanacionim kolegijumima, u skladu sa ovim članom i članom 102 ovog zakona i u tom slučaju sva upućivanja u ovom zakonu na sanacione kolegijume smatraju se upućivanjem na te druge grupe ili kolegijume.

(3) Evropski sanacioni kolegijum osniva se radi sprovođenja aktivnosti i izvršavanja zadataka iz čl. 125 i 126 ili člana 127 ovog zakona u odnosu na zavisna društva i, ako je to relevantno za njih, na filijale iz stava 1 ovog člana.

(4) Članovi evropskog sanacionog kolegijuma imenuju člana kolegijuma koji će predsjedavati radom tog kolegijuma.

(5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, ako je matično društvo zavisnog društva u Crnoj Gori finansijski holding, ili ako taj holding ima značajnu filijalu u Crnoj Gori i ako je u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija Centralna banka nadležni organ za konsolidaciju, Centralna banka će predsjedavati tim evropskim sanacionim kolegijumom.

(6) Na rad evropskog sanacionog kolegijuma, pored odredbi ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 125 i 126 ili člana 127 ovog zakona.

Obaveza čuvanja povjerljivih informacija

Član 129

(1) Sve informacije koje su saznali pri obavljanju poslova u skladu sa ovim zakonom dužni su da kao povjerljive čuvaju:

- 1) Centralna banka, Ministarstvo i organi za sanaciju država članica;
- 2) nadležni organi država članica i trećih zemalja i Evropskog bankarskog regulatora, kojima su dostavljene povjerljive informacije
- 3) nadležna ministarstva država članica i trećih zemalja kojima su dostavljene povjerljive informacije
- 4) sanacione uprave;
- 5) potencijalni sticaoci vlasničkih instrumenata, imovine, prava i obaveza kreditne institucije u sanaciji koji su od Centralne banke dobili povjerljive informacije, nezavisno od toga da li je taj aranžman realizovan;

- 6) društvo za reviziju, revizori, pravni i stručni savjetnici, procjenjivači i ostala stručna lica koja povjerljive informacije dobiju od lica iz tač. 1, 2, 3 ili 5 ovog stava;
- 7) Fond za zaštitu depozita;
- 8) prelazna kreditna institucija ili subjekt za upravljanje imovinom; i
- 9) centralne banke i druga tijela uključena u postupak sanacije;
- 10) ostala lica koja direktno ili indirektno, trajno ili povremeno pružaju ili su pružale usluge subjektima iz tač. 1 do 8 ovog stava;
- 11) članovi upravljačkih tijela, višeg rukovodstva i zaposleni kod organa i subjekata iz tač. 1 do 10 ovog stava, tokom i nakon prestanka zaposlenja odnosno funkcije na koju su imanovani.

(2) U cilju obezbjeđivanja poštovanja zahtjeva o povjerljivosti iz st. 1 i 4 ovog člana, organi iz stava 1 tač. 1, 2, 3, 7 i 9 ovog člana dužni su da usvoje i primjenjuju interna pravila kojima se obezbjeđuje čuvanje povjerljivosti informacija iz stava 1 ovog člana.

(3) Lica iz stava 1 ovog člana ne smiju odavati povjerljive informacije koje tokom obavljanja svojih profesionalnih aktivnosti dobiju od nadležnog organa i organa za sanaciju, bilo kojem licu ili organu, osim ako su te informacije date u sažetom ili zbirnom obliku tako da pojedine kreditne institucije ili druge subjekte sanacije nije moguće identifikovati, ili uz izričiti prethodni pristanak organa za sanaciju, kreditne institucije ili drugog subjekta sanacije koji je pružio te informacije.

(4) Organi iz stava 1 ovog člana dužni su da sprovedu procjenu efekata otkrivanja povjerljivih informacija, kako bi se procijenio efekat koji bi to otkrivanje moglo imati na javni interes, po pitanju finansijske, monetarne ili ekonomske politike i komercijalnih interesa fizičkih i pravnih lica, kao i ciljeve supervizije, istraga i revizija.

(5) Postupak procjene iz stava 4 ovog člana obuhvata procjenu svakog pojedinačnog efekta odavanja sadržaja i pojedinosti iz plana sanacije i rezultata svake procjene izvršene na osnovu ovog zakona

(6) Izuzetno od st. 1 do 5 ovog člana povjerljive informacije smiju razmjenjivati:

- 1) zaposleni kod organa i subjekata iz stava 1 ovog člana u okviru tih tijela, odnosno subjekata;
- 2) Centralna banka, uključujući njene zaposlene, sa zaposlenim kod organa za sanaciju i nadležnih tijela država članica, nadležnih ministarstava, centralnih banaka, sistema osiguranja depozita, pravosudnih, sudskih i drugih organa nadležnih za sprovođenje stečajnog postupka ili postupka likvidacije i Evropskog bankarskog regulatora, a u skladu sa članom 136 ovog zakona i sa organima trećih zemalja koja izvršavaju dužnosti koje su ekvivalentne dužnostima organa za sanaciju ili sa potencijalnim kupcem.

(7) Odredbe ovog člana ne odnose se na odavanje informacija za potrebe sudskih postupaka u krivičnim ili građanskim predmetima.

(8) Način saopštavanja povjerljivih informacija iz stava 1 ovog člana, u sažetom ili zbirnom obliku, propisuje Centralna banka.

Razmjena informacija

Član 130

(1) Organi za sanaciju i nadležni organi pružaju na zahtjev sve informacije relevantne za izvršavanje zadataka drugog organa u skladu sa ovim zakonom pridržavajući se odredbi o čuvanju povjerljivih informacija iz člana 129 ovog zakona.

(2) Centralna banka, kada je organ za sanaciju grupe, koordinira tok svih relevantnih informacija između organa za sanaciju, pri čemu je naročito dužna da organima za sanaciju iz drugih država članica blagovremeno pruži sve relevantne informacije radi olakšavanja obavljanja zadataka iz člana 125 stav 3 tač. 2 do 10 ovog zakona.

(3) Ako od Centralne banke budu zatražene informacije koje je primila od organa za sanaciju treće države, Centralna banka će da pruži te informacije samo uz izričitu saglasnost organa koji je informaciju dao.

(4) Centralna banka i Ministarstvo međusobno razmjenjuju informacije ako je to propisano ovim zakonom, kao i informacije o odlukama i radnjama koje mogu imati uticaj na budžetska sredstva.

(5) Centralna banka može, radi sprovođenja ovog zakona zaključivati pisane sporazume sa relevantnim organima drugih država članica i trećih zemalja kojima se detaljnije uređuje međusobna saradnja i razmjena informacija.

Sporazumi o saradnji

Član 131

(1) Centralna banka može da zaključi neobavezujući bilateralni sporazum sa organom za sanaciju iz treće zemlje radi razmjene informacija u vezi sa planiranjem sanacije u odnosu na kreditne institucije, finansijske institucije i matična društva, i to u slučajevima kada:

- 1) matično društvo sa sjedištem u trećoj zemlji ima zavisnu kreditnu instituciju ili značajnu filijalu u Crnoj Gori;
- 2) matično društvo sa sjedištem u Crnoj Gori ima zavisno društvo u trećoj zemlji;
- 3) kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori ima filijalu u drugoj zemlji.

(2) Sporazumom iz stava 1 ovog člana posebno se obezbjeđuje uspostavljanje postupaka i dogovora o saradnji između Centralne banke i organa za sanaciju iz trećih zemalja radi izvršavanja nekih ili svih zadataka i za sprovođenje nekih ili svih ovlašćenja iz člana 97 ovog zakona.

(3) Sporazum ne može da sadrži odredbe koje se odnose na pojedinačne institucije, finansijske institucije, matična društva ili institucije trećih zemalja.

(4) Sporazum iz stava 1 ovog člana može se zaključiti do stupanja na snagu međunarodnog sporazuma u vezi sa načinima saradnje organa za sanaciju i relevantnih organa trećih zemalja, koji Evropska komisija zaključi sa jednom ili više trećih zemalja.

Priznavanje i sprovođenje sanacionih postupaka treće zemlje

Član 132

(1) Odredbe ovog člana primjenjuju se u odnosu na postupak sanacije u trećoj zemlji, ako sa relevantnom trećom zemljom nije stupio na snagu međunarodni sporazum iz člana 131 stav 4 ovog zakona i to do stupanja na snagu tog sporazuma.

(2) Postupkom sanacije u trećoj zemlji iz stava 1 ovog člana smatra se postupanje u skladu sa propisima treće zemlje radi sanacije kreditne institucije ili matičnog društva iz te zemlje, koja je, u smislu ciljeva i planiranih rezultata, uporediva sa mjerama sanacije propisanim ovim zakonom.

(3) Odredbe ovog člana primjenjuju se i na postupke sanacije koje sprovodi treća zemlje nakon stupanja na snagu međunarodnog sporazuma iz člana 131 stav 4 ovog zakona, ako priznavanje i sprovođenje postupaka sanacije u toj zemlji nije obuhvaćeno tim sporazumom.

(4) Ako je u skladu sa članom 128 ovog zakona uspostavljen evropski sanacioni kolegijum u čijem radu učestvuje Centralna banka, na tom kolegijumu se donosi zajednička odluka o tome da li će se priznati, osim u slučajevima iz člana 133 ovog zakona, postupci sanacije u trećim zemljama u odnosu na kreditnu instituciju ili matično društvo iz treće zemlje, koje:

- 1) ima zavisno društvo ili značajne filijale u dvije ili više država članica; ili
- 2) ima imovinu, prava ili obaveze u dvije ili više država članica ili na koje se primjenjuje pravo tih država članica.

(5) Ako se donese zajednička odluka o priznavanju postupaka sanacije treće zemlje, Centralna banka će omogućiti sprovođenje priznatih postupaka sanacije u trećim zemljama u skladu sa nacionalnim pravom.

(6) Ako zajednička odluka iz stava 4 ovog člana o priznavanju postupaka sanacije u trećim zemljama nije donesena, Centralna banka donosi odluku o tome da li će priznati i sprovesti, osim u slučajevima iz člana 133 ovog zakona, postupke sanacije koje ta treća zemlja primjenjuje na kreditnu instituciju ili matično društvo iz treće zemlje, a koje imaju efekte u Crnoj Gori.

(7) Pri donošenju odluke iz stava 5 ovog člana Centralna banka će uzeti u obzir interese svake države članice u kojoj kreditna institucija ili matično društvo iz te treće zemlje posluje, a naročito mogući uticaj priznavanja i sprovođenja postupaka sanacije treće zemlje na druge članove grupe i na finansijsku stabilnost u tim državama članicama.

(8) Centralna banka je ovlašćena da:

- 1) sprovodi sanaciona ovlašćenja u odnosu na:
  - imovinu kreditne institucije ili matičnog društva iz treće zemlje koja se nalazi u Crnoj Gori ili se na nju primjenjuju propisi Crne Gore,
  - prava ili obaveze kreditne institucije iz treće zemlje koje se nalaze u bilansu filijale u Crnoj Gori ili se na njih primjenjuju propisi Crne Gore, ili ako su potraživanja u vezi sa tim pravima i obavezama ispunjavaju u Crnoj Gori;
- 2) sprovodi ili zahtijeva sprovođenje prenosa akcija ili drugih vlasničkih instrumenata u zavisnom društvu u Crnoj Gori;
- 3) izvršava ovlašćenja iz čl. 120, 121 i 122 ovog zakona u odnosu na prava bilo koje ugovorne strane sa subjektom iz stava 4 ovog člana, ako su takva ovlašćenja potrebna za sprovođenje postupka sanacije od strane organa za sanaciju treće zemlje; i
- 4) ukine pravo otkaza ugovora, ispunjenje ili prijevremeno dospijeće ugovorene obaveze ili utiče na ugovorena prava subjekata iz stava 4 ovog člana i drugih članova grupe, ako takvo pravo proizilazi iz mjere sanacije koju u odnosu na kreditnu instituciju ili matično društvo iz treće zemlje subjekata iz stava 4 ovog člana i drugih članova grupe preduzima organ za sanaciju iz te treće zemlje, ili je na neki drugi način u skladu sa pravnim ili regulatornim zahtjevima povezanim sa programom sanacije u toj zemlji, pod uslovom da se i dalje izvršavaju bitne obaveze iz ugovora, uključujući obaveze plaćanja i isporuke i obaveze povezane sa kolateralom.

(9) Ako relevantno tijelo treće zemlje utvrdi da kreditna institucija sa sjedištem u toj zemlji u skladu sa propisima te zemlje ispunjava uslove za sanaciju, Centralna banka može, kada je to u javnom interesu, preduzeti mjere sanacije i primijeniti sva sanaciona ovlašćenja iz ovog zakona, a na te postupke se primjenjuje član 119 ovog zakona.

(10) Priznavanje i sprovođenje postupaka sanacije treće zemlje ne utiče na mogućnost pokretanja stečajnog postupka u skladu sa propisima kojima se uređuje postupak u slučaju insolventnosti.

Pravo na odbijanje priznavanja ili sprovođenja postupka sanacije u trećoj zemlji

Član 133

Ako je osnovan evropski sanacioni kolegijum u skladu sa članom 128 ovog zakona, Centralna banka može, nakon savjetovanja sa drugim organima za sanaciju, odbiti priznavanje ili sprovođenje postupka sanacije treće zemlje u skladu sa članom 132 ovog zakona ako procijeni da:

- 1) bi postupak u trećoj zemlji imao nepovoljan uticaj na finansijsku stabilnost u Crnoj Gori ili bi postupak mogao imati nepovoljan uticaj na finansijsku stabilnost neke druge države članice;
- 2) je neophodna nezavisna mjera sanacije u skladu sa članom 134 ovog zakona u odnosu na filijalu u Evropskoj uniji kako bi se postigao jedan ili više ciljeva sanacije;
- 3) povjerioci, a naročito deponenti koji se nalaze ili im se plaćanje vrši u Crnoj Gori, ne bi imali jednak tretman kao povjerioci iz treće zemlje i deponenti sa sličnim zakonom utvrđenim pravima u okviru postupka sanacije koji sprovodi matična treća zemlja;
- 4) bi priznavanje ili sprovođenje postupka sanacije treće zemlje imala značajne posljedice za budžet Crne Gore; ili
- 5) da bi efekti takvog priznavanja ili sprovođenja postupka bili u suprotnosti sa propisima Crne Gore.

Sanacija filijale koja pripada prekograničkoj grupi u Evropskoj uniji

Član 134

(1) Centralna banka je ovlašćena za postupanje prema filijalama u Evropskoj uniji bez obzira da li podliježu ili ne podliježu postupku sanacije koji sprovodi treća zemlje u slučaju postojanja okolnosti utvrđenih članom 132 ovog zakona.

(2) Centralna banka može da izvršava ovlašćenja iz stava 1 ovog člana ako smatra mjeru potrebnom u cilju zaštite javnog interesa i ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

- 1) filijala iz Evropske unije više ne ispunjava ili vjerovatno neće ispunjavati uslove pod kojima je izdato odobrenje za njen rad u Crnoj Gori i nije vjerovatno da bilo koja mjera privatnog sektora, organa nadzora ili treće zemlje može ponovo uspostaviti usklađenost filijale sa tim uslovima ili spriječiti njeno propadanje u razumnom vremenskom roku;
- 2) kreditna institucija treće zemlje, prema mišljenju Centralne banke, nije u mogućnosti, ne želi ili vjerovatno neće biti u mogućnosti da izmiri svoje obaveze povjericima ili obaveze

koje su nastale ili su knjižene u podružnici, kako dospijevaju, a Centralna banka je uvjeren da u odnosu na tu kreditnu instituciju treće zemlje nije pokrenut ili da neće biti pokrenut postupak sanacije ili stečajni postupak u razumnom vremenskom roku;

3) relevantni organ treće zemlje je pokrenuo, ili je obavijestio Centralnu banku o namjeri pokretanja postupka sanacije u odnosu na kreditnu instituciju treće zemlje.

(3) Centralna banka, kada preduzme nezavisnu mjeru u odnosu na filijalu u Evropskoj uniji, uzima u obzir ciljeve sanacije i preduzima mjeru u skladu sa primjenljivim principima iz člana 13 ovog zakona i zahtjevima koji se odnose na primjenu instrumenata sanacije iz ovog zakona.

Saradnja sa nadležnim organima trećih zemalja

Član 135

(1) Odredbe ovog člana primjenjuju se do stupanja na snagu međunarodnog sporazuma sa trećom zemljom u skladu sa članom 131 stav 1 ovog zakona kao i nakon stupanja na snagu tog sporazuma, u mjeri u kojoj predmet uređenja ovim članom nije obuhvaćen tim sporazumom.

(2) Centralna banka po potrebi zaključuje neobavezujuće sporazume o saradnji u skladu sa okvirnim sporazumom Evropskog bankarskog regulatora sa relevantnim organima trećih zemalja.

(3) Odredbe ovog člana ne utiču na bilateralne ili multilateralne sporazume koje zaključuje Centralna banka u funkciji organa za superviziju kreditnih institucija sa trećim zemljama u skladu sa zakonom kojim se uređuju kreditne institucije.

(4) U sporazume o saradnji između Centralne banke i trećih zemalja u skladu sa odredbama ovog člana mogu se uključiti odredbe o:

- 1) razmjenu informacija potrebnih za pripremu i održavanje planova sanacije;
- 2) savjetovanju i saradnji u razvoju planova sanacije, uključujući principe o sprovođenju ovlašćenja u skladu sa čl. 132 i 134 ovog zakona i sličnih ovlašćenja u skladu sa propisima relevantnih trećih zemalja;
- 3) razmjenu informacija neophodnih za primjenu instrumenata sanacije i izvršavanje sanacionih ovlašćenja i sličnih ovlašćenja koja mogu izvršavati organi relevantnih trećih zemalja;
- 4) ranom upozoravanju ili savjetovanju sa stranama u sporazumu o saradnji prije preduzimanja bilo kakvih značajnih mjera u skladu sa odredbama ovog zakona ili propisima relevantne treće zemlje koji utiču na kreditnu instituciju ili grupu na koju se sporazum odnosi;
- 5) koordinaciji komunikacije sa javnošću u slučaju zajedničkih mjera sanacije;
- 6) postupcima i mehanizmima za razmjenu informacija i saradnju u skladu sa odredbama tač. 1 do 5 ovog stava i po potrebi uspostavljanjem i radom grupa za upravljanje krizama.

(5) Centralna banka obavještava Evropskog bankarskog regulatora o svakom sporazumu o saradnji koji je zaključila u skladu sa odredbama ovog člana.

Razmjena povjerljivih informacija sa trećim zemljama

Član 136

(1) Centralna banka razmjenjuje povjerljive informacije, uključujući planove oporavka, sa relevantnim organima treće zemlje samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) taj organ podliježe zahtjevima i standardima profesionalne tajne koji su najmanje jednaki zahtjevima iz člana 129 ovog zakona, a razmjena podataka o ličnosti vrši se u skladu sa odredbama propisa kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, koji odgovaraju zahtjevima iz važećih propisa o zaštiti podataka koji se primjenjuju u Evropskoj uniji;
- 2) informacija je potrebna za izvršavanje sanacionih ovlašćenja i obaveza relevantnog nadležnog tijela treće zemlje, čije je nacionalno zakonodavstvo uporedivo sa odredbama ovog zakona i u skladu sa odredbama tačke 1 ovog stava se ne koristi u druge svrhe.

(2) Informacija iz stava 1 ovog člana se smatra povjerljivom ako su na nju primjenljivi zahtjevi za povjerljivošću koji su propisani važećim propisima Evropske unije.

(3) Povjerljive informacije dobijene od treće zemlje organ za sanaciju može učiniti dostupnim relevantnom organu treće zemlje samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) relevantni organ zemlje od koje je informacija pribavljena je saglasan da se informacija učini dostupnom toj trećoj zemlji;
- 2) informacija se saopšava trećoj zemlji samo za svrhe koje je odobrio organ od kojeg je informacija pribavljena.

XI. ZAŠTITNE MJERE

Postupanje prema akcionarima i povjeriocima u slučaju djelimičnog prenosa i primjene instrumenta interne sanacije

Član 137

(1) Ako Centralna banka primjenom jednog ili više instrumenata sanacije prenese samo dio prava, imovine i obaveza kreditne institucije u sanaciji, dužna je da primjenom člana 139 ovog zakona obezbijedi da akcionari i povjerioci čija potraživanja nijesu prenesena dobiju kao namirenje svojih potraživanja najmanje onaj iznos u kojem bi bili namireni da je u vrijeme kada je doneseno rješenje iz člana 36 ovog zakona nad kreditnom institucijom u sanaciji sproveden stečajni postupak.

(2) Ako Centralna banka primjenjuje instrument interne sanacije, dužna je da primjenom člana 139 ovog zakona obezbijedi da akcionari i povjerioci za potraživanja čija je vrijednost smanjena ili konvertovana u instrument redovnog osnovnog kapitala, ne snose gubitak veći od gubitka koji bi snosili da je u vrijeme kad je doneseno rješenje iz člana 36 ovog zakona nad kreditnom institucijom u sanaciji sproveden stečajni postupak.

Efekti različitog postupanja

Član 138

(1) Nakon sprovođenja prenosa dijela prava, imovine i obaveza ili nakon primjene instrumenta interne sanacije, Centralna banka je dužna da bez odlaganja, za potrebu primjene člana 137 i drugih odredaba ovog zakona, obezbijedi da nezavisni procjenjivač sprovede procjenu vrijednosti, koja se razlikuje od procjene vrijednosti iz člana 44 ovog zakona, a kojom se utvrđuje:

- 1) efekat koji bi na akcionare, povjerioce i Fond za zaštitu depozita imao stečajni postupak da je pokrenut u vrijeme kad je doneseno rješenje iz člana 36 ovog zakona;
- 2) efekat koji je na akcionare i povjerioce imala sanacija kreditne institucije; i

- 3) razlika između efekata iz tač. 1 i 2 ovog stava.
- (2) Nezavisni procjenjivač dužan je da sprovede procjenu vrijednosti iz stava 1 ovog člana na osnovu sljedećih pretpostavki:
- 1) da je nad kreditnom institucijom u sanaciji pokrenut stečajni postupak u vrijeme kad je doneseno rješenje iz člana 36 ovog zakona;
  - 2) da mjere sanacije nijesu preduzete; i
  - 3) da nije pružena vanredna javna finansijska pomoć kreditnoj instituciji u sanaciji.

Zaštitne mjere za akcionare i povjerioce

Član 139

(1) Ako je procjenom vrijednosti izvršenom u skladu sa članom 138 ovog zakona utvrđeno da je bilo koji akcionar ili povjerilac iz člana 137 ovog zakona ili Fond za zaštitu depozita u skladu sa članom 154 stav 1 ovog zakona, snosio veći gubitak od gubitka koji bi snosili da je u vrijeme kad je doneseno rješenje o otvaranju postupka sanacije nad kreditnom institucijom u sanaciji sproveden stečajni postupak, akcionar, povjerilac i Fond za zaštitu depozita imaju pravo na naknadu razlike iz sredstava sanacionog fonda.

(2) Propisom Centralne banke bliže se uređuje postupak isplate naknade iz stava 1 ovog člana.

Zaštitne mjere za druge ugovorne strane kod djelimičnih prenosa

Član 140

(1) Kada se imovina, prava ili obaveze kreditne institucije u sanaciji djelimično prenose na drugi subjekt ili kada se, primjenom instrumenta sanacije, djelimično prenosi imovina, prava ili obaveze kreditne institucije u sanaciji sa prelazne kreditne institucije ili subjekta za upravljanje imovinom na drugo lice i kada Centralna banka izvršava ovlaštenja iz člana 113 stav 1 tačka 7 ovog zakona zaštićeni su sljedeći sporazumi i druge ugovorne strane u tim sporazumima:

- 1) sporazumi o obezbjeđenju, na osnovu kojih lice ima po osnovu jemstva stvarni ili potencijalni interes u imovini ili pravima koji su predmet prenosa, nezavisno od toga da li je taj interes obezbijeđen specifičnom imovinom ili pravima ili preko promjenljive naknade ili sličnog sporazuma;
- 2) ugovor o finansijskom obezbjeđenju sa prenosom prava svojine po kojima se obezbjeđenje ili pokriće ispunjenja određenih obaveza sprovodi prenosom vlasništva nad imovinom sa davaoca na primaoca obezbjeđenja u slučaju neizvršenja obaveza davaoca obezbjeđenja;
- 3) sporazumi o poravnanju, po kojima se dva ili više potraživanja odnosno obaveza kreditne institucije u sanaciji i druge ugovorne strane mogu međusobno poravnati;
- 4) sporazumi o netiranju;
- 5) pokrivene obveznice;
- 6) strukturirani finansijski sporazumi, uključujući sekjuritizaciju i instrumente koji se koriste za zaštitu od rizika i čine sastavni dio imovine za pokriće i koji su prema važećim propisima obezbijeđeni na sličan način kao pokrivene obveznice, na osnovu kojih jedna strana iz sporazuma ili kastodi, povjerenik ili imalac stiže i drži hartiju od vrijednosti.

(2) Ugovor o finansijskom obezbjeđenju sa pravom prenosa svojine iz stava 1 tačka je ugovor, uključujući i repo ugovor, u skladu sa kojim davalac kolateralu prenosi puno pravo svojine nad

finansijskim kolateralom primaocu kolaterala u svrhu obezbjeđenja ili nekog drugog načina namirenja relevantnih finansijskih obaveza.

(3) Zaštita sporazuma iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa čl. 141 do 144 ovog zakona, uz primjenu ograničenja iz čl. 119 do 122 ovog zakona.

(4) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se nezavisno od broja strana u sporazumu i nezavisno od toga:

- 1) da li su pravni odnosi nastali na osnovu ugovora, prenosom prava vlasništva radi obezbjeđenja ili na neki drugi način, ili su nastali na osnovu zakona;
- 2) da li se na te pravne odnose u cijelosti ili djelimično primjenjuju propisi druge države članice ili treće zemlje.

Zaštita sporazuma o obezbjeđenju

Član 141

(1) Centralna banka ne može primjenom dodatnih sanacionih ovlašćenja, izvršiti djelimični prenos prava i obaveza niti djelimično promijeniti ili otkazati prava i obaveze koje su zaštićene ugovorom o finansijskom obezbjeđenju sa prenosom prava vlasništva, o poravnanju i netiranju, a koji je zaključen između kreditne institucije u sanaciji i drugog lica.

(2) Za namjene iz stava 1 ovog člana, smatra se da su prava i obaveze zaštićene takvim ugovorom odnosno sporazumom, ako njegove strane imaju pravo na prebijanje ili netiranje tih prava i obaveza.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka, u svrhu dostupnosti garantovanih depozita, može:

- 1) prenijeti garantovane depozite koji su dio bilo kojeg sporazuma iz stava 1 ovog člana bez prenošenja druge imovine, prava ili obaveza koji su dio tog sporazuma, ili
- 2) prenijeti, konvertovati ili unovčiti imovinu, prava ili obaveze bez prenošenja garantovanih depozita.

Zaštita ugovora o finansijskom obezbjeđenju, prebijanju i netiranju

Član 142

(1) Centralna banka, radi zaštite obaveza obezbijeđenih sporazumom o obezbjeđenju, ne može:

- 1) prenijeti imovinu kojom je obaveza obezbijeđena ako ne prenosi tu obavezu i pripadajuću korist;
- 2) prenijeti obezbijeđene obaveze ako se ne prenosi i pripadajuća korist;
- 3) prenijeti pripadajuću korist ako ne prenosi i obezbijeđenu obavezu;
- 4) izmijeniti ili raskinuti sporazum o obezbjeđenju primjenom dodatnih sanacionih ovlašćenja, ako je efekat te izmjene ili raskida takav da obaveza više nije obezbijeđena.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ za sanaciju, u cilju obezbjeđivanja dostupnosti garantovanih depozita, može:

- 1) prenijeti garantovane depozite koji su dio bilo kojeg sporazuma iz stava 1 ovog člana bez prenošenja druge imovine, prava ili obaveza koji su dio tog sporazuma, ili
- 2) prenijeti, konvertovati ili unovčiti imovinu, prava ili obaveze bez prenošenja garantovanih depozita.

Zaštita strukturiranih finansijskih sporazuma i pokrivenih obveznica

Član 143

(1) Centralna banka, u cilju obezbjeđenja zaštite strukturiranih finansijskih sporazuma, uključujući sporazume iz člana 140 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona, ne može primjenom dodatnih sanacionih ovlašćenja izvršiti djelimični prenos prava i obaveza niti djelimično izmijeniti ili otkazati prava i obaveze koji su sastavni dio strukturiranog finansijskog sporazuma, uključujući sporazume iz člana 140 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona, zaključenog između kreditne institucije u sanaciji i drugog lica.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka, u cilju obezbjeđenja dostupnosti garantovanih depozita, može:

- 1) prenijeti garantovane depozite koji su dio bilo kojeg sporazuma iz stava 1 ovog člana bez prenošenja druge imovine, prava ili obaveza koji su dio tog sporazuma, ili
- 2) prenijeti, konvertovati ili unovčiti imovinu, prava ili obaveze bez prenošenja garantovanih depozita.

Zaštita sistema trgovanja, kliringa i poravnanja

Član 144

(1) Centralna banka, primjenom instrumenata sanacije ne smije uticati na rad i pravila sistema koji su uređeni propisima kojima se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i sistemima za saldiranje hartija od vrijednosti, ako izvršava djelimični prenos imovine, prava i obaveza sa kreditne institucije u sanaciji na drugi subjekt, ili ako primjenom dodatnih sanacionih ovlašćenja mijenja ili otkazuje uslove iz ugovora u kojima je kreditna institucija u sanaciji ugovorna strana, odnosno obezbjeđuje da društvo primalac stupi na njeno mjesto kao stranka.

(2) Prenosom, izmjenom ili otkazom iz stava 1 ovog člana ne opoziva se, ne mijenja ili uskraćuje izvršenje naloga za prenos i poravnanje u platnim sistemima i sistemima za poravnanje finansijskih instrumenata, kao i korišćenje fondova, hartija od vrijednosti ili zajmova na propisani način.

XII. SANACIONI FOND

Uspostavljane Sanacionog fonda

Član 145

(1) U cilju obezbjeđivanja sredstava za primjenu instrumenata sanacije i sanacionih ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom, uspostavlja se Sanacioni fond.

(2) Sredstva Sanacionog fonda koriste se za ostvarivanje ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona, u skladu sa principima iz člana 13 ovog zakona.

(3) Sanacionim fondom upravlja Centralna banka u skladu sa ovim zakonom.

(4) Novčana sredstva Sanacionog fonda vode se na posebnom računu Centralne banke.

(5) Centralna banka dužna je da imovinu Sanacionog fonda vodi odvojeno od imovine i obaveza Centralne banke.

Prikupljanje sredstava za Sanacioni fond

Član 146

(1) Sanacioni fond treba da raspoláže dovoljnim sredstvima za ostvarivanje ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona.

(2) Centralna banka, u ime i za račun Sanacionog fonda:

- 1) prikuplja redovne doprinose u skladu sa članom 149 ovog zakona radi dostizanja nivoa iz člana 148 ovog zakona;
- 2) prikuplja vanredne doprinose u skladu sa članom 150 ovog zakona ako sredstva za podmirivanje obaveza iz tačke 1 ovog stava nijesu dovoljni; i
- 3) ugovara zajmove i druge dodatne izvore finansiranja u skladu sa čl. 151 i 152 ovog zakona.

(3) Sredstva prikupljena u skladu sa ovim članom čine imovinu Sanacionog fonda čije korišćenje odobrava Centralna banka, za namjene utvrđene članom 147 stav 1 ovog zakona.

Korišćenje sredstava Sanacionog fonda

Član 147

(1) Sredstva Sanacionog fonda se mogu koristiti za:

- 1) davanje garancija za imovinu ili obaveze kreditne institucije u sanaciji, njenih zavisnih lica, prelazne kreditne institucije ili subjekta za upravljanje imovinom;
- 2) odobravanje zajmova kreditnoj instituciji u sanaciji, njenim zavisnim licima, prelaznoj kreditnoj instituciji ili subjektu za upravljanje imovinom;
- 3) kupovinu imovine kreditne institucije u sanaciji;
- 4) uplatu kapitala i obezbjeđivanje drugih potrebnih sredstava prelaznoj kreditnoj instituciji ili subjektu za upravljanje imovinom;
- 5) plaćanja naknade iz člana 139 ovog zakona;
- 6) naknadu kreditnoj instituciji u sanaciji iznosa nastalog isključenjem kvalifikovanih obaveza određenih povjerilaca od primjene instrumenata interne sanacije u skladu sa čl. 95 i 96 ovog zakona;
- 7) preduzimanje bilo koje kombinacije mjera iz tač. 1 do 6 ovog stava;
- 8) plaćanje svih opravdanih izdataka Centralnoj banci u vezi sa primjenom instrumenata sanacije koji nijesu nadoknađeni u skladu sa članom 72 ovog zakona;
- 9) plaćanje naknade za upravljanje Sanacionim fondom; i
- 10) druge namjene utvrđene ovim zakonom.

(2) Pri primjeni instrumenta prodaje, sredstva Sanacionog fonda se mogu koristiti i za preduzimanje mjera iz stava 1 tač. 1 do 6 ovog člana koje se odnose na kupca.

(3) Sredstva Sanacionog fonda ne mogu se koristiti neposredno za naknadu gubitaka ili za dokapitalizaciju kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona.

(4) U slučaju da korišćenje sredstava Sanacionog fonda za namjene iz st. 1 i 2 ovog člana indirektno dovede do toga da se dio gubitaka kreditne institucije ili subjekta iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona pokrije iz Sanacionog fonda, primjenjuju se pravila korišćenja sredstava Sanacionog fonda utvrđena čl. 56, 57 i 58 ovog zakona.

Iznos sredstava Sanacionog fonda

Član 148

(1) Sredstva Sanacionog fonda moraju iznositi najmanje 1% iznosa garantovanih depozita svih kreditnih institucija, po stanju utvrđenom na bazi godišnjih revidiranih finansijskih iskaza za prethodnu godinu.

(2) Ako se sredstva Sanacionog fonda smanje ispod iznosa iz stava 1 ovog člana na iznos koji predstavlja više od dvije trećine iznosa iz stava 1 ovog člana, doprinosi prikupljeni u skladu sa članom 149 ovog zakona nastavljaju da se prikupljaju po dinamici kojom su do tada prikupljana, dok se ne dostigne iznos iz stava 1 ovog člana.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako se sredstva Sanacionog fonda smanje na iznos koji predstavlja manje od dvije trećine ciljnog iznosa iz stava 1 ovog člana, doprinos se utvrđuje na način koji omogućava dostizanje iznosa iz stava 1 ovog člana u roku od šest godina.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, Centralna banka može da utvrdi drugačiju dinamiku plaćanja doprinosa, ako je to opravdano, imajući u vidu fazu poslovnog ciklusa i uticaj koji prociklični doprinosi mogu da imaju na određivanje godišnjih doprinosa.

Redovni doprinosi

Član 149

(1) Kreditne institucije su dužne da, radi dostizanja ciljnog iznosa sredstava Sanacionog fonda iz člana 148 stav 1 ovog zakona, jednom godišnje uplaćuju redovni doprinos, i to do 31.marta za tekuću godinu.

(2) Doprinos iz stava 1 ovog člana za pojedinačnu kreditnu instituciju utvrđuje se u iznosu koji je srazmjeran učešću njenih obaveza (isključujući regulatorni kapital) umanjenom za iznos garantovanih depozita u ukupnom iznosu obaveza svih kreditnih institucija (isključujući regulatorni kapital) umanjenom za iznos garantovanih depozita svih kreditnih institucija.

(3) Iznos pojedinačnog doprinosa iz stava 2 ovog člana se prilagođava srazmjerno rizičnom profilu pojedinačnih kreditnih institucija u skladu sa kriterijumima za utvrđivanje rizičnosti kreditnih institucija, utvrđenih propisom Centralne banke.

(4) Centralna banka, u ostvarivanju funkcije upravljanja Sanacionim fondom, uzimajući u obzir iznos ukupnih obaveza umanjenih za stavke regulatornog kapitala i ulazne parametre za izračun rizičnog profila, obračunava iznos doprinosa iz stava 1 ovog člana za svaku kreditnu instituciju.

(5) Na zahtjev kreditne institucije, Centralna banka može odobriti da se obaveza plaćanja doprinosa iz stava 1 ovog člana izvrši neopozivim obavezama plaćanja doprinosa koje su u potpunosti obezbijedene sredstvima obezbjeđenja niskog rizika koja nijesu opterećena pravima trećih lica, stoje na raspolaganju i izdvojena su isključivo za potrebe navedene u članu 147 st.1 i 2 ovog zakona, s tim da ukupno učešće takvih neopozivih obaveza plaćanja ne smije preći 30% ukupnog iznosa doprinosa prikupljenih u skladu sa ovim članom.

(6) Sredstva prikupljena u skladu sa ovim članom koriste se isključivo za namjene utvrđene članom 147 ovog zakona.

(7) Iznosi primljeni od kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije, kamate i drugi prihodi od ulaganja, kao i svi drugi prihodi, primjenom instrumenta sanacije u skladu sa ovim zakonom, predstavljaju prihod Sanacionog fonda.

(8) Bliži način ispunjavanja obaveza uplate doprinosa, izvještavanje i ispunjavanje drugih obaveza u odnosu na uplatu redovnih doprinosa propisuje Centralna banka.

Vanredni doprinosi

Član 150

(1) U slučaju kada raspoloživa finansijska sredstva Sanacionog fonda nijesu dovoljna za pokriće gubitaka, troškova ili drugih rashoda, Centralna banka će uvesti obavezu plaćanja vanrednih doprinosa.

(2) Kreditne institucije su dužne da plaćaju vanredne doprinose u iznosu i rokovima koje utvrdi Centralna banka.

(3) Vanredni doprinosi ne mogu preći iznos trostrukog godišnjeg iznosa doprinosa utvrđenog u skladu sa članom 149 ovog zakona.

(4) Na vanredne doprinose primjenjuju se odredbe člana 149 st. 2 do 7 ovog zakona.

(5) Centralna banka može, na zahtjev kreditne institucije, djelimično ili u cjelosti, da odloži obavezu plaćanja vanrednog doprinosa, ako bi to ugrozilo njenu likvidnost ili solventnost.

(6) Odlaganje plaćanja iz stava 4 ovog člana može se odobriti najduže do šest mjeseci, a izuzetno, ako nakon isteka tog roka i dalje postoje razlozi za odlaganje plaćanja, taj rok se može produžiti za još šest mjeseci.

(7) Obaveza plaćanja vanrednog doprinosa nastupa i prije isteka roka iz stava 5 ovog člana ako prestanu razlozi za odlaganje iz stava 4 ovog člana.

(8) Propisom Centralne banke se bliže uređuju uslovi pod kojima se kreditnoj instituciji može odložiti plaćanje vanrednog doprinosa u smislu stava 5 ovog člana.

Ugovaranja pozajmica i drugih dodatnih izvora finansiranja

Član 151

Sanacioni fond može da se zaduži kod kreditnih institucija ili drugih lica u slučaju kada raspoloživa finansijska sredstva prikupljena u skladu sa članom 149 ili vanredni doprinosi iz člana 140 ovog zakona nijesu dovoljni ili dostupni za pokriće gubitaka, troškova ili drugih rashoda.

Pozajmljivanje između Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja država članica

Član 152

(1) Sanacioni fond može tražiti zajam od aranžmana finansiranja sanacije drugih država članica kada:

- 1) iznosi prikupljeni u skladu sa članom 149 ovog zakona nijesu dovoljni za pokriće gubitaka, troškova ili drugih rashoda;

- 2) vanredni doprinosi iz člana 150 ovog zakona nijesu odmah dostupni; i
- 3) zajam i drugi dodatni izvori finansiranja iz člana 151 ovog zakona nijesu dostupni pod razumnim uslovima.

(2) Sanacioni fond može dati zajam aranžmanima finansiranja drugih država članica kada za taj aranžman finansiranja nastupe okolnosti iz stava 1 ovog člana.

(3) Centralna banka, po hitnom postupku, odlučuje po zahtjevu za davanje zajma iz Sanacionog fonda aranžmanu finansiranja druge države članice.

(4) Sanacioni fond će dati zajam pod jednakim uslovima kao i ostali aranžmani finansiranja koji učestvuju u finansiranju aranžmana finansiranja jedne države članice, osim u slučaju kada se aranžmani finansiranja drugačije dogovore.

(5) Iznos zajma koji Sanacioni fond daje aranžmanu finansiranja druge države članice biće srazmjernan učešću iznosa garantovanih depozita u Crnoj Gori u ukupnom iznosu garantovanih depozita država članica čiji aranžmani finansiranja učestvuju u tom postupku, s tim što se tako utvrđena stopa učešća u finansiranju može mijenjati sporazumom svih aranžmana finansiranja koji učestvuju u tom postupku.

(6) Neizmireni zajam koji je Sanacioni fond dao aranžmanu finansiranja sanacije iz druge države članice predstavlja imovinu Sanacionog fonda i uključuje se u obračun njegovog ciljnog nivoa.

Uzajamna finansijska podrška Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja drugih država članica u slučaju sanacije grupe

Član 153

(1) U slučaju sanacije grupe u skladu sa čl. 38 i 39 ovog zakona Sanacioni fond će učestvovati u finansiranju sanacije grupe.

(2) U slučaju kada je organ za sanaciju grupe, Centralna banka nakon savjetovanja sa organima za sanaciju kreditnih institucija koje su članovi grupe u sanaciji predlaže plan finansiranja, kao dio programa sanacije grupe u skladu sa članom 38 ovog zakona.

(3) Plan finansiranja iz stava 2 ovog člana obuhvata:

- 1) vrednovanje imovine i obaveza člana grupe u skladu sa članom 44 ovog zakona;
- 2) iznose gubitaka svakog člana grupe u sanaciji u trenutku primjene instrumenata za sanaciju;
- 3) iznose gubitaka koje bi imala svaka kategorija akcionara i povjerilaca pojedinih članova grupe u sanaciji;
- 4) iznos gubitka koji bi teretio Fond za zaštitu depozita i druge sisteme zaštite depozita kojima članovi grupe pripadaju u skladu sa članom 147 stav 1 ovog zakona;
- 5) ukupni iznos potrebnih sredstava Sanacionog fonda i drugih aranžmana finansiranja uključenih u sanaciju grupe i svrhu i oblik finansiranja;
- 6) kriterijume za izračunavanje učešća Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja drugih država članica u kojima se nalaze članovi grupe u sanaciji u ukupnom iznosu sredstava iz tačke 5 ovog stava;
- 7) iznos učešća Sanacionog fonda i sistema finansiranja drugih država članica u kojima se nalaze članovi grupe u sanaciji u ukupnom iznosu sredstava iz tačke 5 ovog stava;

- 8) iznose koje će Sanacioni fond i drugi aranžmani finansiranja uključeni u sanaciju grupe pozajmiti u skladu sa članom 152 ovog zakona;
- 9) predviđeni rok korišćenja sredstava Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja država članica uključenih u sanaciju grupe, koji se po potrebi može produžiti.

(4) Kriterijum za izračunavanje učešća Sanacionog fonda i drugih aranžmana finansiranja država članica uključenih u sanaciju grupe u ukupnom iznosu iz stava 3 tačke 5 ovog člana treba da bude usklađen sa stavom 5 ovog člana i pravilima iz člana 21 stav 3 tačka 5 i stav 5 ovog zakona, ako nije dogovoreno drugačije.

(5) Osim ako u planu finansiranja nije dogovoreno drugačije, pri utvrđivanju kriterijuma za izračun učešća Sanacionog fonda i drugih aranžmana finansiranja država članica uključenih u sanaciju grupe uzima se u obzir:

- 1) učešće rizikom ponderisane aktive institucije i subjekata iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona sa sjedištem u državi članici tog aranžmana finansiranja u odnosu na iznos rizikom ponderisane aktive grupe kojoj pripadaju;
- 2) učešće imovine institucije i subjekata iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona sa sjedištem u državi članici tog aranžmana finansiranja u odnosu na imovinu grupe kojoj pripadaju;
- 3) učešće gubitaka svih članova grupe pod nadzorom istih nadležnih organa države članice, a koji su doveli do sanacije grupe;
- 4) procijenjeno učešće sredstava Sanacionog fonda i svakog drugog aranžmana finansiranja uključenog u sanaciju grupe, čije korišćenje bi direktno donijelo korist članovima grupe u sanaciji sa sjedištem u državi članici tog aranžmana finansiranja.

(6) Na osnovu donesenih pravila i postupka Sanacioni fond bez odlaganja i ne dovodeći u pitanje odredbe stava 2 ovog člana uplaćuje svoj doprinos finansiranju sanacije grupe.

(7) U slučaju sanacije grupe, za namjenu uzajamne podrške Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja sanacije drugih država članica, Sanacioni fond može da ugovori zajam i druge oblike podrške pod uslovima utvrđenim članom 152 ovog zakona.

(8) Sanacioni fond može da jemči za zajmove koji su ugovorili aranžmani finansiranja sanacije drugih država članica koji su uključeni u sanaciju grupe.

(9) Svi prihodi i druga korist ostvarena korišćenjem sredstava Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja sanacije drugih država članica koji su uključeni u sanaciju grupe raspodjeljuju se u skladu sa njihovim doprinosima finansiranju u skladu sa planom finansiranja iz stava 2 ovog člana.

Korišćenje sistema zaštite depozita u sprovođenju postupka sanacije

Član 154

(1) U slučaju primjene mjere sanacije, a koja i dalje omogućava pristup deponenta svojim depozitima, Centralna banka može, nakon pribavljanja mišljenja Fonda za zaštitu depozita, odlučiti da Fond za zaštitu depozita nadoknadi:

- 1) ako se primjenjuje instrument interne sanacije, iznos koji bi deponentima sa garantovanim depozitom bio otpisan kako bi se nadoknadili gubici u kreditnoj instituciji u skladu sa članom 97 stav 1 tačka 1 ovog zakona da su garantovani depoziti bili uključeni u obim interne sanacije i otpisani do jednakog iznosa kao i povjerioci i istim redoslijedom prioriteta u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj kreditnih institucija; ili

2) iznos gubitaka koje bi deponenti sa garantovanim depozitima pretrpjeli ako je njihov gubitak srazmjern gubicima povjerioca istog isplatnog reda u skladu sa propisima koji uređuju stečaj kreditnih institucija u slučaju primjene jednog ili više instrumenata sanacije, izuzev instrumenta unutrašnje sanacije.

(2) U sprovođenju postupka sanacije, odgovornost Fonda za zaštitu depozita ne može biti veća od iznosa gubitaka koje bi trebalo da snosi u slučaju sprovođenja stečajnog postupka nad kreditnom institucijom.

(3) Ako se primjenjuje instrument interne sanacije, Fond za zaštitu depozita nema obavezu dokapitalizacije kreditne institucije ili prelazne kreditne institucije u skladu sa članom 97 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

(4) Ako je procjenom iz člana 138 ovog zakona utvrđeno da je doprinos Fonda za zaštitu depozita bio veći od neto gubitaka koji bi nastali u stečajnom postupku, Fond za zaštitu depozita ima pravo na isplatu razlike od strane Sanacionog fonda u skladu sa članom 139 ovog zakona.

(5) Iznos do kojeg Fond za zaštitu depozita vrši nadoknađivanje u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana određuje se primjenom odredaba člana 44 ovog zakona.

(6) Doprinos iz Fonda za zaštitu depozita za potrebe stava 1 ovog člana isplaćuje se u gotovini.

(7) U slučaju da se zaštićeni depoziti kreditne institucije u sanaciji prenesu na drugi subjekt primjenom instrumenta prodaje ili prelazne kreditne institucije, deponent nema pravo obeštećenja od Fonda za zaštitu depozita za onaj dio depozita koji nije prenesen iz kreditne institucije u sanaciji, pod uslovom da je iznos prenesenih sredstava jednak ili veći od ukupnog iznosa prava na obeštećenje u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita depozita.

(8) U slučaju da se finansijska sredstva Fonda za zaštitu depozita koriste u skladu sa st. 1 do 7 ovog člana i da se ta sredstva smanje na manje od dvije trećine utvrđene ciljne visine sredstava Fonda za zaštitu depozita, povećava se stopa premije do visine koja omogućava postizanje nivoa iz člana 148 stav 1 u roku od šest godina.

(9) U sprovođenju postupka sanacije odgovornost Fonda za zaštitu depozita ne može biti veća od 50% ciljnog nivoa, utvrđenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita, kao ni od gubitka koji bi nastao u stečajnom postupku nad kreditnom institucijom u sanaciji.

XIV. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji kreditnih institucija i članova grupe

Član 155

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1% do 10% povrijeđene zaštićene vrijednosti kazniće se za prekršaj:

- 1) kreditna institucija, ako na zahtjev Centralne banke ne dostavi sve informacije potrebne za izradu, izmjenu i sprovođenje plana sanacije ili ne pruži pomoć organu za sanaciju pri izradi i ažuriranju plana sanacije (član 20 stav 1);

- 2) kreditna institucija, ako ne obavijesti Centralnu banku o svakoj promjeni svoje pravne ili organizacione strukture, poslovanja ili finansijskog položaja, kao i o svakoj drugoj promjeni iz koje proizilazi potreba za izmjenom plana, u roku od osam dana od dana nastanka te promjene (član 20 stav 3);
- 3) kreditna institucija, ako ne uspostavi ili redovno ne ažurira evidenciju svih finansijskih ugovora u kojima je ugovorna matična kreditna institucija u grupi, ako ne izvršava obaveze iz člana 20 st. 1 i 4 za članove te grupe (član 20 stav 6);
- 4) strana (član 20 stav 4);
- 5) kreditna institucija (ako u roku od mjesec dana od dana prijema rješenja iz člana 20 stav 4 ovog zakona ne dostavi Centralnoj banci plan za usklađivanje sa naloženim mjerama (član 25 stav 8);
- 6) kreditna institucija i subjekat iz člana 3 st. 2, 3 ili 4 ovog zakona, ako najkasnije u roku od tri radna dana od kada se ispune uslovi iz člana 34 stav 1 ovog člana o tome ne obavijesti Centralnu banku. (član 35 stav 4);
- 7) kreditna institucija, ako odmah po prijemu, ne objavi na svojoj internet stranici rješenje o pokretanju postupka sanacije i sva naknadna rješenja i odluke kojima se sprovodi rješenje o otvaranju postupka sanacije (član 41 stav 2);
- 8) kreditna institucija i subjekat iz člana 3 tač. 2, 3 ili 4 ovog zakona, ako ne obezbijedi da ugovor zaključen sa licem iz treće zemlje sadrži odredbu da obaveza koja proizilazi iz tog ugovornog odnosa može biti predmet otpisa ili konverzije i da povjerilac ili druga ugovorna strana pristaju na smanjenje glavnice i nepodmirenog iznosa, konverzijom ili poništenjem te obaveze u slučaju primjene instrumenta interne sanacije (član 108 stav 1);
- 9) kreditna institucija, ako ne uplati ili ne uplati u propisanom roku redovni doprinos za Sanacioni fond (član 149 stav 1);
- 10) kreditna institucija, ako ne uplati vanredne doprinose za Sanacioni fond u visini i rokovima koje utvrdi Centralna banka (član 150 stav 2).

(2) Povrijeđenom zaštićenom vrijednošću, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se očuvanje stabilnosti bankarskog sistema i zaštita sredstava klijenata koja se, za potrebe prekršajnog postupka, izražava kao neto prihod kreditne institucije ostvaren u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj učinjen i koji je objavljen u godišnjem finansijskom izvještaju te kreditne institucije.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako je prekršaj počinila kreditna institucija koja je zavisno društvo matičnom društvu u Crnoj Gori, relevantni neto prihod utvrđuje se iz konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja krajnjeg matičnog društva u Crnoj Gori.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u kreditnoj instituciji ili subjektu iz člana 3 st. 2, 3 ili 4 ovog zakona novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 eura.

(5) Za prekršaje iz koristoljublja kojima je ostvarena imovinska korist kazniće se kreditna institucija i subjekat iz člana 3 st. 2, 3 ili 4 ovog zakona i odgovorno lice u kreditnoj instituciji i subjektu iz člana 3 st. 2, 3 ili 4 ovog zakona novčanom kaznom u dvostrukom iznosu novčane kazne propisane za taj prekršaj.

Prekršaji drugih lica

Član 156

(1) Novčanom kaznom od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj nezavisni procjenitelj ako ne izvrši dopunu analize i procjene tržišne vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije (član 45 stav 6).

(2) Novčanom kaznom od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj dosadašnji članovi nadzornog odbora, upravnog odbora i druga lica sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u kreditnoj instituciji, ako:

- 1) sanacionoj upravi i asistentima sanacione uprave odmah ne omoguće pristup cjelokupnoj poslovnoj i ostaloj dokumentaciji kreditne institucije ili ne sačine zapisnik o primopredaji poslova (član 64 stav 1);
- 2) sanacionoj upravi ili pojedinom članu sanacione uprave ne daju sva pojašnjenja ili dodatne izvještaje o poslovanju kreditne institucije (član 64 stav 2).

Javno objavljivanje podataka o prekršajima kreditnih institucija i odgovornih lica u kreditnim institucijama

Član 157

(1) Centralna banka na svojoj internet stranici, bez odlaganja, objavljuje podatke o pravosnažnim kaznama izrečenim kreditnoj instituciji i odgovornim licima u kreditnoj instituciji, u prekršajnom postupku zbog kršenja odredbi ovog zakona ili propisa donesenih na osnovu ovog zakona, pokrenutima na zahtjev Centralne banke kao ovlaštenog organa i prekršaje za koje je Centralna banka izdala prekršajni nalog u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, odluke o prekršajnim kaznama izrečenim kreditnim institucijama i odgovornim licima u kreditnim institucijama Centralna banka će objaviti na način kojim se ne odaju podaci o kreditnoj instituciji i odgovornim licima, ako:

- 1) je kazna izrečena odgovornim licima kreditne institucije, a Centralna banka je procijenila da objavljivanje ličnog podatka nije srazmjerno utvrđenom prekršaju;
- 2) bi objavljivanje ugrozilo stabilnost finansijskog tržišta ili su u toku istražne radnje u krivičnom postupku;
- 3) bi objavljivanje prouzrokovalo nesrazmjernu štetu za kreditnu institucije ili odgovorna lica, koju je moguće utvrditi.

(3) Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako ocjeni da će u razumnom periodu steći uslovi za objavljivanje odluke na način iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može odložiti objavljivanje odluke odluke o prekršajnim kaznama izrečenim kreditnim institucijama i odgovornim licima u kreditnim institucijama do sticanja tih uslova.

(4) Podaci iz st. 1 i 3 ovog člana ostaju na internet stranici Centralne banke do isteka roka od pet godina od dana objavljivanja.

(5) Podaci koji se u skladu sa ovim zakonom smatraju povjerljivim ne objavljuju se na način utvrđen st. 1 i 2 ovog člana.

XV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti

Član 158

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prelazni period za dostizanje ciljnog nivoa sredstava Sanacionog fonda

Član 159

(1) Prvu uplatu redovnog godišnjeg doprinosa za Sanacioni fond kreditne institucije su dužne da izvrše najkasnije do 31.03.2020. godine.

(2) Sredstva Sanacionog fonda u skladu sa članom 148 stav 1 ovog zakona moraju najkasnije do 31.03.2029. godine dostići nivo od najmanje 1% iznosa garantovanih depozita svih kreditnih institucija kojima je Centralna banka izdala dozvolu za rad, a prema revidiranim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu.

(3) Tokom perioda iz stava 1 ovog člana doprinosi Sanacionom fondu koji se prikupljaju u skladu sa članom 146 ovog zakona, u mjeri u kojoj je to moguće, vremenski se ravnomjerno raspodjeljuju do dostizanja propisanog nivoa.

(4) Izuzetno od stava 2 ovog člana Centralna banka može odlučiti da, uzimajući u obzir fazu poslovnog ciklusa i uticaj koji prociklični doprinosi mogu imati na finansijski položaj kreditnih institucija koje uplaćuju doprinose, utvrdi drugačiju raspodjelu doprinosa Sanacionom fondu u periodu iz stava 1 ovog člana.

(5) Izuzetno od stava 1 ovog člana Centralna banka može produžiti rok iz stava 1 ovog člana za najviše četiri godine ako je iz Sanacionog fonda tokom perioda iz stava 1 ovog člana isplaćen ukupan iznos sredstava veći od 0,5% garantovanih depozita svih kreditnih institucija kojima je Centralna banka izdala dozvolu za rad, a prema revidiranim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu.

Uspostavljanje evidencije finansijskih ugovora

Član 160

Kreditne institucije su dužne da uspostave evidenciju svih finansijskih ugovora iz člana 20 stav 4 ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Planovi sanacije

Član 161

Centralna banka će pripremiti prve planove sanacije u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona

Sanacija investicionih društava

Član 162

(1) Do donošenja zakona kojim će se urediti sanacija investicionih društava, odredbe ovog zakona kojima se uređuje sanacija kreditnih institucija primjenjivaće se na sanaciju investicionih društava.

(2) Organ za sanaciju investicionih društava je Komisija za tržište kapitala.

Odložena primjena

Član 163

Odredbe člana 13 st. 3 i 4, člana 14 stav 5, člana 16, člana 17, čl. 21 do 24, člana 25 stav 4 tačka 10, člana 27, člana 28, člana 32, člana 33, člana 35 stav 7 tačka 5, člana 36 stav 5 tač.7 i 8, čl. 37 do 40, člana 48 stav 2 tačka 3 i st. 5, 6 i 7, člana 52, člana 95 stav 4, člana 96 stav 7, člana 110, člana 113 stav 3 tačka 1 alineja 2 i stav 4 tačka 2, člana 122 stav 12, člana 115 stav 6, člana 116, člana 117, čl. 124 do 128, člana 130, člana 131 stav 4, čl. 132 do 135, člana 152 i člana 153 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja propisa

Član 163

Stupanjem na snagu ovog zakona predstaje da važi Pravilnik o bližim uslovima i postupku davanja hitne finansijske pomoći za likvidnost banke (Službeni list CG", br. 34/11).

Stupanje na snagu

Član 165

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. oktobra 2020. godine.

OBRAZLOŽENJE

1. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojima je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Postupak, instrumenti i ovlašćenja za rješavanje pitanja banaka u problemima u ovom trenutku su regulisani Zakonom o bankama („Službeni list Crne Gore“, br. 17/08 i 40/11). Tim zakonom su, na bazi Direktive 2008/48 i drugih relevantnih dokumenata, uređena ovlašćenja Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) po pitanju preduzimanju mjera prema kreditnim institucijama, uključujući i mjere koje po svojoj suštini predstavljaju mjere sanacije kreditnih institucija.

Polazeći od iskustava iz globalne finansijske krize i ocjene da postoji značajan nedostatak odgovarajućih instrumenata za efikasno rješavanje problema nestabilnih kreditnih institucija, Evropski Savjet i Parlament je 2014. godine usvojio Direktivu 2014/59EU o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava, sa ciljem uspostavljanja okvira za sprječavanje insolventnosti kreditnih institucija i investicionih društava ili, ako insolventnost nastupi, smanjenja posljedica tog stanja, na način da se očuvaju funkcije kreditnih institucija koje su od značaja za finansijski sistem.

Sistem sanacije kreditnih institucija, utvrđen predmetnom direktivom, treba da organima za sanaciju obezbijedi instrumente za dovoljno ranu i brzu intervenciju u kreditnoj instituciji koja je u problemima, kako bi se obezbijedio nastavak ključnih finansijskih i ekonomskih funkcija kreditne institucije, uz istovremeno ograničavanje uticaja propadanja kreditne institucije na ekonomski i finansijski sistem na najmanju moguću mjeru i uz minimiziranje mogućnosti da troškove sanacije u krajnjem snose poreski obveznici.

Zemlje članice Evropske unije su imale obavezu da sa primjenom zakonskih i podzakonskih propisa kojima se implementiraju odredbe pomenute direktive otpočnu od 1. januara 2016. godine.

U postupku pristupanja EU Crna Gora je, između ostalog, preuzela obavezu da svoje zakonodavstvo usaglasa sa Direktivom o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava 2014/59 (tzv. BRRD). Usaglašavanje sa predmetnom direktivom treba da se izvrši u okviru dva zakonska projekta, i to dominantno u okviru predloženog zakona (pokretanje postupka sanacije, sanacioni planovi, postupak sanacije, mjere i instrumenti sanacije, sanacioni fond i dr.), a dijelom i kroz novi zakon o kreditnim institucijama (dio BRRD-a kojim se uređuju mjere iz nadležnosti organa za superviziju banaka i koji obuhvata pitanja planova oporavka banaka, obezbjeđivanje finansijske pomoći u okviru bankarske grupe, kao i supervizorske mjere rane intervencije).

Iz navedenih razloga, pripremljen je predloženi Zakon o sanaciji kreditnih institucija, koji zajedno sa novim Zakonom o kreditnim institucijama i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o

stečaju i likvidaciji banaka, koji su takođe u proceduri za usvajanje, predstavlja paket zakonskih propisa kojim se vrši usaglašavanje sa predmetnom direktivom. Usvajanjem ova tri zakona stvoriće se uslovi za primjenu ovlašćenja i instrumenata sanacije koji su propisani pomenutom direktivom EU i time značajno unaprijediti regulatorni okvir za rješavanje pitanja problematičnih banaka na novim osnovama.

3. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predloženim zakonom vrši se usklađivanje nacionalne regulative sa Direktivom Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/59 o uspostavljanju okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicionih društava i o izmjenama i dopunama Direktive Savjeta 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU i regulativa Evropskog parlamenta i Savjeta (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 (Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014, establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms and amending Council Directive 82/891/EEC, and Directives 2001/24/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EU, 2012/30/EU and 2013/36/EU, and Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 648/2012, of the European Parliament and of the Council.

4. OBRAZLOŽENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predloženi zakon je sistematizovan u okviru 13 poglavlja, i to: I. OSNOVNE ODREDBE (čl.1 - 6); II. ORGAN ZA SANACIJU (čl. 7 do 11); III. PLANIRANJE SANACIJE (čl. 12 do 33); IV. ODLUČIVANJE O SANACIJI (čl. 34 do 43) V. PROCJENA VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA (čl. 44 do 47); VI. SMANJENJE VRIJEDNOSTI ILI KONVERZIJA RELEVANTNIH INSTRUMENTATA KAPITALA (čl.48 do 53). VII. SANACIONA UPRAVA (čl. 54 do 67); VIII. INSTRUMENTI SANACIJE (68 do 112); IX. SANACIONA OVLAŠĆENJA (čl 113 do 123); X. SANACIJA PREKOGRANIČNIH GRUPA (124 do 136); XI. ZAŠTITNE MJERE (čl. 137 do 144); XII. SANACIONI FOND (čl. 145 do 154); XIII. KAZNENE ODREDBE (čl. 155, 156 i 157); XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl. 158 do 164).

OSNOVNE ODREDBE (čl. 1 do 7). Osnovnim odredbama predloženog zakona utvrđen je predmet regulisanja ovog zakona, subjekti na koje se zakon primjenjuje i objašnjenje pojmova koji se koriste u predloženom zakonu.

Predloženi zakon se primjenjuje na kreditne institucije koje imaju dozvolu za rad izdatu od strane Centralne banke i subjekte sa sjedištem u Crnoj Gori koji predstavljaju dio grupe na koju se primjenjuje supervizija na konsolidovanoj osnovi u skladu sa zakonom i drugim propisima kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija (finansijski holdinzi, mješoviti holdinzi i finansijske institucije).

Član 6 predloženog zakona sadrži značenja pojmova koji se koriste u predloženom zakonu, u cilju obezbjeđivanja jedinstvenog značenja tih pojmova, utvrđenog relevantnim propisima Evropske unije.

ORGAN ZA SANACIJU (čl. 7 do 11). Organ za sanaciju je organ koji na osnovu ovlašćenja iz predloženog zakona sprovodi postupak sanacije banaka. Na bazi odrednica iz BRRD-a,

moguća su dva rješenja pri izboru organa za sanaciju. Jedno rješenje je da se za potrebe sanacije kreditnih institucija zakonom obrazuje posebni organ, koji bi sprovodio zakonom utvrđena ovlašćenja. Drugo rješenje je da se funkcije organa za sanaciju povjere nekoj već postojećoj instituciji (Centralnoj banci, Agenciji za superviziju, Fondu za zaštitu depozita i sl.). Polazeći od uporednih rješenja drugih zemalja ocijenjeno je da se kao najcjelishodnije rješenje, predloži, da se poslovi iz nadležnosti organa za sanaciju u Crnoj Gori povjere Centralnoj banci, koja u skladu sa zakonom ostvaruje funkciju kontrole kreditnih institucija.

U skladu sa zahtjevima iz BRRD-a, u organizacionoj strukturi Centralne banke će biti uspostavljena posebna organizaciona jedinica za sanaciju banaka, odvojena od organizacione jedinice za kontrolu banaka, sa posebnim linijama izvještavanja prema organima Centralne banke. Predloženo rješenje je najčešće zastupljeno u zemljama sa manjim bankarskim sistemima, kod kojih nije racionalno formirati posebnu instituciju koja bi se bavila samo poslovima sanacije kreditnih institucija. Saradnja između organizacionih jedinica koje obavljaju poslove iz funkcije sanacije i funkcije kontrole banaka ostvaruju saradnju u skladu sa članom 8 predloženog zakona.

Za primjenu državnih instrumenata finansijske stabilizacije iz čl. 109 do 112, predloženim zakonom se ovlašćuje ministarstvo finansija.

PLANIRANJE SANACIJE (čl.12 do 33). Ovim poglavljem predloženog zakona definisani su ciljevi i načela sanacije i planiranje sanacije kreditnih institucija.

Pri primjeni instrumenata sanacije ili izvršavanja nadležnosti za sanaciju iz ovog zakona, organ za sanaciju treba da uzme u obzir sljedeće ciljeve koji treba da budu ostvareni kroz sanaciju određene kreditne institucije: obezbjeđivanje kontinuiteta ključnih funkcija kreditne institucije; izbjegavanje većeg štetnog uticaja na finansijsku stabilnost, posebno sprječavanjem širenja štetnih uticaja na finansijski sistem, uključujući i njihovo širenje na tržišnu infrastrukturu i održavanje tržišne discipline; zaštita javnih sredstava tako da se oslanjanje na javnu finansijsku pomoć svede na najmanju moguću mjeru; zaštita deponenata koji imaju garantovane depozite položene u kreditnoj instituciji i zaštita sredstava i imovine klijenata.

Sanacija kreditnih institucija se sprovodi uz poštovanje principa za sanaciju sadržanih u članu 13 predloženog zakona, koji predstavljaju osnovu na kojoj je koncipiran predloženi zakon, a od kojih su najvažnija načela da gubitke prvo snose akcionari kreditne institucije u sanaciji a nakon njih ostali povjerioci po utvrđenom redoslijedu, da organ za sanaciju preuzima funkcije upravljanja i rukovođenja bankom u sanaciji, da se prema povjeriocima iste kategorije postupa na isti način, kao i da niko od povjerilaca kreditne institucije u sanaciji ne smije pretrpjeti veće gubitke od gubitaka koji bi nastali da je nad bankom otvoren stečajni postupak.

Ovim poglavljem predloženog zakona, propisana je obaveza organa za sanaciju da za svaku kreditnu instituciju u sačini plan sanacije u skladu sa procjenom mogućnosti sanacije. Izuzetak su kreditne institucije koje su dio bankarske grupe čiji je nadređeni član takođe kreditna sa sjedištem u Crnoj Gori, za koje se ne pravi individualni plan sanacije, već se pravi zajednički plan sanacije za čitavu grupu.

Procjena kreditne institucije koja nije dio grupe i grupe kreditnih institucija sa članovima grupe iz Crne Gore vrši se u skladu sa čl. 14 i 15 predloženih zakona. Članovima 16 i 17, koji će se primjenjivati nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji uređuje se način procjene mogućnosti sanacije grupe u EU kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe, kao i procjena mogućnosti sanacije kada je za sanaciju nadležan organ iz druge države članice.

Sadržaj plana sanacije je detaljno propisan članom 19 predloženog zakona, s tim da Centralna banka, polazeći od načela proporcionalnosti, može za kreditne institucije zbog prirode, obima i složenosti posla i drugih faktora, nemaju značajan uticaj na druge kreditne institucije ili finansijska tržišta, sačiniti pojednostavljeni plan sanacije, kojim će biti obuhvaćeni samo najznačajniji elementi propisani predloženim zakonom.

Kreditne institucije su dužne da Centralnoj banci pruže sve informacije potrebne za izradu plana sanacije, u skladu sa članom 20 predloženog zakona.

Sadržaj plana sanacije za grupu iz Evropske unije, kao i priprema planova za takvu grupu, uređeni su članovima 21 do 24 predloženog zakona. Ove odredbe će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Zavisno od položaja kreditne institucije iz Crne Gore u toj grupi (matično ili zavisno društvo), uređuju se i njene obaveze, kao i obaveze Centralne banke u pripremi planova sanacije.

Pri izradi plana sanacije grupe čiji nadređeni član ima sjedište u Crnoj Gori, a jedan ili više zavisnih članova imaju sjedište u trećoj zemlji Centralna banka, u cilju usklađivanja aktivnosti i mjera za sanaciju, saraduje sa organima trećih zemalja nadležnim za sanaciju tih zavisnih članova grupe, u okvirima utvrđenim sporazumom o saradnji, zaključenim sa tim organima. U slučajevima prekograničnih grupa organ za sanaciju nema ovlaštenje nalaganja sadržaja plana sanacije za kreditnu instituciju iz druge države, jer je to nadležnost organa za sanaciju iz druge zemlje, ali se kroz saradnju sa stranim organima pokušavaju uskladiti mjere za sanaciju koje će se primjenjivati na grupu u cjelini, kao i na prekograničnu kreditnu instituciju koja je dio te grupe.

Pri procjeni izvodljivosti pojedinih mjera sanacije za bankarske grupe, pokušavaju se otkloniti moguće smetnje (najčešće pravne prirode) koje mogu u praksi ometati postupak sanacije. Iz tih razloga predloženim zakonom se definišu obaveze kreditnih institucija po pitanju predlaganja mjera za otklanjanja tih smetnji, a u slučaju da organ za sanaciju smatra da predložene mjere nijesu efikasne, može samostalno definisati mjere koje je kreditna institucija dužna da preduzme u cilju otklanjanja tih smetnji (čl. 25 do 28).

Predloženim zakonom (član 29) propisuje se obaveza kreditnih institucija da u svom poslovanju uspostave, kao i da održavanju minimalni zahtjev za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama (tzv. MREL), koji se izračunava kao odnos između zbira regulatornog kapitala i kvalifikovanih obaveza i zbira regulatornog kapitala i ostalih ukupnih obaveza kreditne institucije koje nijesu uključene u regulatorni kapital, iskazan kao procenat.

Cilj uspostavljanja ovog zahtjeva je da se u strukturi pasive kreditne institucije obezbijedi određeni nivo obaveza kreditne institucije, koje u skladu sa predloženim zakonom mogu biti predmet otpisa ili konverzije u kapital kreditne institucije u sanaciji, pri primjeni instrumenata sanacije. Zakonom se taksativno navode obaveze koje se ne uključuju u izračun MREL-a. Ovaj minimalni zahtjev se izračunava posebno sa svaku kreditnu instituciju na bazi kriterijuma iz člana 30 predloženog zakona. U slučaju grupa kreditnih institucija koje nijesu prekogranične zavisni članovi te grupe ne moraju ispunjavati minimalni zahtjev na individualnoj osnovi, ukoliko matično društvo u toj grupi ispunjava taj zahtjev na konsolidovanoj osnovi.

Članovima 32 i 33 predloženog zakona uređuju se obaveze kreditnih institucija iz Crne Gore nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, i to kreditnih institucija koje su dio grupe iz Evropske unije i koje u toj grupi imaju status matičnog ili zavisnog društva.

ODLUČIVANJE O SANACIJI (čl. 34-43). Kada Centralna banka u ostvarivanju funkcije kontrole kreditnih institucija, a na bazi kriterijuma iz člana 34 predloženog zakona, utvrdi da kreditna institucija propada ili će vjerovatno propasti, kao i da su ispunjeni ostali uslovi za podnošenje predloga za pokretanje postupka sanacije (ne može se očekivati da bi druge mjere mogle dovesti do sprječavanja propadanja kreditne institucije, a sanacija kreditne institucije je u javnom interesu), podnosi predlog za otvaranje postupka sanacije nad kreditnom institucijom.

Najvažniji indikatori koji ukazuju da kreditna institucija propada ili će ubrzo propasti su: postoje razlozi za oduzimanje dozvole za rad kreditne institucije ili postoje objektivne činjenice koje upućuju na to da će nastupiti razlozi za oduzimanje dozvole za rad; kreditna institucije je insolventna ili nelikvidna ili postoje objektivne činjenice na osnovu kojih se utvrđuje da će u bliskoj budućnosti postati insolventna ili nelikvidna i kreditnoj instituciji je potrebna vanredna javna finansijska pomoć.

Odlučivanje po predlogu za otvaranje postupka sanacije je hitne prirode, pa je Centralna banka dužna da u roku od tri dana odluči po predlogu, a u slučaju da taj predlog ne bude prihvaćen, o tome se obavještava nadležna organizaciona jedinica Centralne banke koji će u skladu sa odredbama Zakona o bankama pripremiti predlog za oduzimanje dozvole za rad kreditne institucije i nakon oduzimanja dozvole pokreće se postupak stečaja, odnosno likvidacije kreditne institucije.

Čl. 37 do 40 predloženog zakona uređuje se način donošenja programa sanacije za grupu sa matičnim društvom u državi članici EU i obaveze Centralne banke u tom procesu. Ove norme će se primjenjivati nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, a njima se uređuje postupak usklađivanja stavova organa za sanaciju svih članova grupe koja je predmet sanacije, u cilju donošenja zajedničke odluke o programu sanacije grupe kao cjeline.

Članom 42 predloženog zakona implementiraju se odredbe člana 85 BRRD-a koje se odnose na pravnu zaštitu zainteresovanih lica, na način što se propisuje da protiv rješenja o otvaranju postupka sanacije, kao i svih odluka koje organ za sanaciju donosi u cilju sprovođenja odluke o otvaranju postupka sanacije, nije dozvoljena žalba, a lice koje smatra da su mu donošenjem te odluke povrijeđena prava i pravni interesi može podnijeti tužbu nadležnom sudu u roku od 20 dana od dana prijema te odluke. Podnošenje tužbe nadležnom sudu ne odlaže izvršenje odluke o otvaranju postupka sanacije, odnosno ostalih odluka koje organ za sanaciju donosi u cilju sprovođenja odluke o otvaranju postupka sanacije, niti sud može izreći privremenu mjeru odlaganja izvršenja. Takođe, propisuje se da nadležni sud o tužbi odlučuje po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 30 dana od dana njenog prijema.

Uslovi za pokretanje postupka sanacije finansijskih institucija i njihovih matičnih društava koji su dio grupe koja je predmet sanacije uređen je članom 43 predmetnog zakona.

PROCJENA VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA (čl. 44 do 47). Procjena vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije je jedan od preduslova za preduzimanje mjera sanacije ili korišćenja ovlašćenja za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala u osnovni kapital kreditne institucije.

Centralna banka je dužna da obezbijedi poštenu, opreznu i realnu procjenu imovine i obaveza kreditne institucije u sanaciji, angažovanjem nezavisnog procjenjivača. Ta procjena se koristi za utvrđivanje da li su ispunjeni uslovi za sanaciju ili uslovi za smanjenje vrijednosti ili konverziju instrumenata kapita, za donošenje odluke o preduzimanju odgovarajućih mjera sanacije, za

donošenje odluke o iznosu u kojem se poništavaju akcije ili se umanjuje vrijednost akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, kao i za donošenje odgovarajućih odluka u postupku primjene instrumenata sanacije iz predloženog zakona (instrument prodaje, instrument prelazne kreditne institucije, instrument odvajanja imovine).

Kako je pokretanje postupka sanacije po pravilu hitne prirode, predloženim zakonom se dozvoljava da nezavisni procjenjivač može izvršiti privremenu procjenu radi pokretanja određenih radnji u postupku sanacije, a da u određenom roku izvrši potpunu (konačnu) procjenu imovine i obaveza kreditne institucije u sanaciji. Takođe, dozvoljava se i mogućnost da tu privremenu procjenu izvrši Centralna banka, s tim da u daljem postupku pribavi konačnu procjena izvršenu od strane nezavisnog procjenjivača.

SMANJENJE VRIJEDNOSTI ILI KONVERZIJA RELEVANTNIH INSTRUMENTATA KAPITALA (čl. 48 do 53). U okviru ovog poglavlja predloženog zakona propisuje se mogućnost smanjenja vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala, koje se može izvršiti prije primjene mjera sanacije ili u kombinaciji sa mjerama sanacije, ukoliko su ispunjeni uslovi za sanaciju u skladu sa predloženim zakonom. Ovo je mjera koja je bazirana na principu da gubitke prvo treba da snose akcionari i nakon toga lica koja imaju potraživanja koja imaju karakter elemenata regulatornog kapitala u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama.

Zavisno od finansijske pozicije kreditne institucije, kapital kreditne institucije se može smanjiti, djelimično ili u cjelosti, a ako takva mjera nije dovoljna, vrši se konverzija instrumenata kapitala (hibridni instrumenti kapitala, subordinisani dug) u osnovni kapital kreditne institucije, tako da ti instrumenti kapitala nadomještavaju otpisani kapital kreditne institucije, a vlasnici tih konvertovanih instrumenata postaju akcionari kreditne institucije u sanaciji.

SANACIONA UPRAVA (čl. 54 do 67). Odlukom o otvaranju postupka sanacije nad kreditnom institucijom Centralna banka kao organ za sanaciju imenuje sanacionu upravu u kreditnoj instituciji, a istom odlukom može imenovati i asistente sanacione uprave koji će obavljati pomoćne, administrativne i tehničke poslove po nalogu sanacione uprave, s tim što asistenti sanacione uprave nijesu članovi sanacione uprave.

Sanaciona uprava i asistenti sanacione uprave imenuju se na period do godinu dana, s tim da Centralna banka izuzetno može, jednom ili više puta, produžiti taj period za ukupno još 12 mjeseci, ako utvrdi da i dalje postoje razlozi za imenovanje sanacione uprave u konkretnoj kreditnoj instituciji.

Sanaciona uprava preuzima sva ovlašćenja skupštine akcionara, kao i organa upravljanja i rukovođenja (odbora direktora i izvršnih direktora) kreditne institucije u sanaciji.

Sanaciona uprava preuzeta ovlašćenja izvršava pod nadzorom Centralne banke. U tom smislu, sanaciona uprava je dužna da postupa po nalogima i uputstvima Centralne banke i da je redovno izvještava o izvršenju naloga i uputstava, a naročito o finansijskom stanju kreditne institucije i mjerama koje je sanaciona uprava sprovela prilikom izvršavanja svojih dužnosti, a u rokovima utvrđenim odlukom o otvaranju postupka sanacije.

Sanaciona uprava ima zakonsku obavezu da preduzme sve potrebne mjere za podsticanje ostvarivanja ciljeva sanacije i sprovođenje mjera sanacije u skladu sa odlukom Centralne banke. Te mjere mogu da obuhvate povećanje kapitala, reorganizaciju vlasničke strukture kreditne institucije ili preuzimanje od strane drugih kreditnih institucija koje su finansijski i organizaciono zdrave, u skladu sa instrumentima sanacije propisanim predloženim zakonom.

Sanaciona uprava je dužna da priprema izvještaje za Centralnu banku o ekonomskom i finansijskom stanju kreditne institucije i radnjama koje je preduzela prilikom izvršavanja svojih dužnosti i to u propisanim intervalima.

U skladu sa zahtjevima BRRD-a predloženim zakonom se obezbjeđuje potrebna zaštita zaštita lica koja obavljaju poslove iz nadležnosti sanacione uprave, propisivanjem da sanaciona uprava i asistenti sanacione uprave ne odgovaraju za štetu koja nastane pri obavljanju dužnosti u skladu sa ovim zakonom, osim ako je šteta prouzrokovana namjerno ili krajnjom nepažnjom.

INSTRUMENTI SANACIJE (čl. 68 do 112). Predloženim zakonom se propisuje veći broj instrumenata sanacije: instrument prodaje imovine, prava i obaveza kreditne institucije u sanaciji (instrument prodaje); instrument prelazne kreditne institucije, instrument odvajanja imovine i instrument interne sanacije («bail in»). Svi navedeni instrumenti se mogu primjenjivati pojedinačno ili u kombinaciji sa drugim instrumentima, izuzev instrumenta odvajanja imovine koji se može koristiti samo u kombinaciji sa nekim od ostalih instrumenata sanacije.

Instrument prodaje imovine prava i obaveza kreditne institucije u sanaciji omogućava organu za sanaciju da bez saglasnosti akcionara prodaje kreditnu instituciju ili djelove njenog poslovanja, drugim licima. Kod primjene instrumenta prodaje, organ za sanaciju organizuje stavljanje na tržište te kreditne institucije ili dijela njenog poslovanja u otvorenom, transparentnom i nediskriminatornom procesu, istovremeno nastojeći da održi što je moguće povoljniju cijenu. U slučaju djelimične prodaje, nad kreditnom institucijom u sanaciji u kojoj je ostao nepreneseni dio imovine, prava i obaveza, otvara se stečajni postupak, a svi neto prihodi od prodaje prenose se kreditnoj instituciji u stečaju radi namirenja potraživanja povjerilaca.

Instrument prelazne kreditne institucije (tzv. bridž banka) je i prije usvajanja BRRD-a korišćen u većem broju zemalja i pokazao je svoju opravdanost u slučajevima kada su ispunjeni uslovi za njegovu primjenu. Instrument prelazne kreditne institucije sprovodi se prenosom na prelaznu kreditnu instituciju akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje je emitovala jedna ili više kreditnih institucija u sanaciji ili prenosom imovine, prava ili obaveze jedne ili više kreditnih institucija u sanaciji, u cjelosti ili djelimično. Glavna svrha prelazne kreditne institucije, kao institucije koju kontroliše organ nadležan za sanaciju, je da se obezbijedi nastavak pružanja osnovnih finansijskih usluga klijentima propale kreditne institucije i nastavak obavljanja osnovnih finansijskih aktivnosti. Prelaznom kreditnom institucijom se upravlja kao solventnim subjektom sa obezbijeđenom trajnošću poslovanja i u određenom roku, kada se steknu odgovarajući uslovi u okviru roka utvrđenog predloženim zakonom (dvije godine), kreditna institucija se prodaje kvalifikovanim investitorima i nastavlja da posluje u režimu potpuno regularne kreditne institucije.

Instrument odvajanja imovine treba da omogući nadležnim organima da prenesu imovinu, prava ili obaveze kreditne institucije u sanaciji na posebni subjekat za upravljanje prenesenom imovinom. Taj instrument se koristi samo zajedno sa drugim instrumentima sanacije radi sprečavanja davanja neopravdane konkurentne prednosti kreditnoj instituciji u sanaciji. Organ za sanaciju će donijeti odluku o primjeni instrumenta odvajanja imovine ako je situacija na tržištu takva da bi njena prodaja u stečajnom postupku negativno uticala na jedno ili više finansijskih tržišta, ako je takav prenos potreban kako bi se obezbijedilo redovno funkcionisanje kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije, ili ako je takav prenos potreban za postizanje najvećeg prihoda od unovčenja imovine. Naknadu za imovinu, prava ili obaveze koje je stekao direktno od kreditne institucije u sanaciji subjekat za upravljanje imovinom uplaćuje organu za sanaciju, koji primljeni iznos, umanjen za troškove koji se priznaju u skladu sa predloženim zakonom (troškovi sprovođenja instrumenata sanacije) isplaćuje kreditnoj instituciji

u sanaciji, s tim što ta naknada može biti isplaćena i u obliku dužničkog instrumenta koji emituje subjekt za upravljanje imovinom.

Polazeći od načela iz BRRD-a da efikasan sistem sanacije treba da svede na najmanju moguću mjeru troškove sanacije koje snose poreski obveznici, propisan je instrument interne sanacije (tzv. bail-in instrument). Taj instrument treba da obezbijedi da se sistemski važne kreditne institucije mogu sanirati bez ugrožavanja finansijske stabilnosti. To se može postići instrumentom interne sanacije tako što korišćenjem tog instrumenta akcionari i povjerioci kreditne institucije u problemima, po odgovarajućem redosljedu, snose odgovarajuće gubitke i preuzimaju odgovarajući dio troškova koji proizilaze iz te činjenice. Zbog toga, postojanje instrumenta interne sanacije akcionarima i povjeriocima kreditnih institucija daje snažniji podsticaj za praćenje stabilnosti kreditne institucije tokom normalnih okolnosti.

Primjena tog instrumenta može se izvršiti kroz: dokapitalizaciju kreditne institucije, u mjeri koja je dovoljna da kreditna institucija ponovo ispuni uslove koji su potrebni za dobijanje dozvole za rad, nastavi sa pružanjem usluga za koje je dobila dozvolu za rad i održavala povjerenje tržišta, ili kroz konverziju potraživanja i dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente ili smanjenje glavnice potraživanja i dužničkih instrumenata koji se prenose na prelaznu kreditnu instituciju sa ciljem da se obezbijedi kapital za tu instituciju, ili se prenose primjenom instrumenta prodaje ili instrumenta odvajanja imovine (ako se ne može ispuniti uslov da kreditna institucija ponovo ispunjava uslove koji su potrebni za izdavanje dozvole za rad).

Konverzijom u instrumente kapitala mogu se obuhvatiti sve bilansne obaveze kreditne institucije, osim obaveza koje su odredbama predloženog zakona isključene iz konverzije (garantovani depoziti, obezbijeđena potraživanja klijenata, obaveze prema kreditnim institucijama osim prema članovima grupe, određene obaveze prema zaposlenima i dr.).

Pri primjeni instrumenta interne sanacije, a na osnovu rezultata prethodno izvršene procjene imovine i obaveza, Centralna banka, po potrebi, utvrđuje: iznos za koji se moraju smanjiti obaveze na koje se primjenjuje instrument interne sanacije kako bi se obezbijedilo da vrijednost imovine kreditne institucije koja je u sanaciji bude jednaka vrijednosti njenih obaveza, kao i iznos obaveza na koje se primjenjuje instrument interne sanacije, a koje moraju biti konvertovane u akcije ili druge vlasničke instrumente kako bi se obezbijedila potrebna stopa redovnog osnovnog kapitala kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije.

Predloženim zakonom (čl. 109 do 112) se, u skladu sa BRRD-om propisuje i mogućnost uključivanja države Crne Gore u sanaciju kreditnih institucija primjenom državnih instrumenata finansijske stabilizacije koji se koriste radi učestvovanja u sanaciji kreditne institucije, uključujući i direktnu intervenciju kako bi se izbjegao stečaj, a radi ispunjavanja ciljeva sanacije iz člana 5 stav 2 predloženog zakona. Državni instrumenti finansijske stabilizacije koriste se izuzetno i to kao posljednja mogućnost nakon što se procijene odnosno iskoriste ostali instrumenti sanacije iz ovog zakona, u mjeri u kojoj je to moguće kako bi se očuvala finansijska stabilnost.

Učešće države u sanaciji, posredstvom Ministarstva finansija, vrši se primjenom instrumenta javne pomoći za vlasnički kapital (član 111), kada država učestvuje u povećanju osnovnog kapitala kreditne institucije uplatom instrumenata osnovnog kapitala ili instrumenata dopunskog kapitala ili primjenom instrumenta privremenog javnog vlasništva (član 112) kada država privremeno preuzima vlasništvo nad kreditnom institucijom u problemima.

U slučaju primjene državnih instrumenata finansijske stabilizacije, Ministarstvo finansija ima sva sanaciona ovlaštenja koja ima organ za sanaciju. Prodajom svog vlasničkog udjela država vrši

povraćaj uloženi sredstava. Učešće države u sanaciji određene kreditne institucije ni na koji način ne može poboljšati poziciju akcionara te kreditne institucije, jer se državni instrumenti sanacije mogu koristiti samo ako su iskorišćeni svi ostali mogući instrumenti, a što kao prvi korak podrazumijeva potpuni otpis vlasničkog učešća, poništavanjem akcija postojećih akcionara.

OVLAŠĆENJA ZA SANACIJU (čl. 113 do 123). Ovim poglavljem predloženog zakona detaljno se pripisuju sva ovlašćenja koja Centralna banka ima u ostvarivanju svoje funkcije, koja uključuju opšta ovlašćenja utvrđena članom 113 predloženog zakona (preuzimanje kontrole nad kreditnom institucijom u sanaciji, ovlašćenje za primjenu instrumenata sanacije, zahtijevanje potrebnih informacija za sprovođenje sanacije, raskidanje određenih ugovora i dr.), dodatna ovlašćenja iz člana 114, kao i ovlašćenja za zahtijevanje nastavka pružanja određenih usluga kreditnoj instituciji u sanaciji, ovlašćenja u odnosu na imovinu, prava, obaveze i vlasničke instrumente koji se nalaze u drugim zemljama, ovlašćenje privremenog odlaganja plaćanja ili ispunjenja obaveza, ovlašćenje odlaganja sprovođenja izvršenja i ovlašćenje privremenog odlaganja prava na otkaz ugovora (čl. 115 do 123).

Ovaj set ovlašćenja ima za cilj efikasnije sprovođenje sanacije kreditne institucije i zasnovan je na principu da bilo koji gubitak povjerioca ili drugih lica koji nastaje kao posljedica sanacije određene kreditne institucije ne treba da bude veći od gubitka koji bi nastao u slučaju da je nad kreditnom institucijom u problemima pokrenut stečajni postupak.

SANACIJA PREKOGRANIČNIH GRUPA (čl. 124 do 136). Za razliku od sanacije grupe kreditnih institucija čiji svi članovi imaju sjedište u Crnoj Gori, kada su u pitanju prekogranične grupe, sanacija tih grupa podrazumijeva određeni stepen učešća nadležnih organa drugih država u kojima se nalaze članovi te grupe.

Pristupanjem Crne Gore Evropskoj uniji, saradnja sa organima za sanaciju iz država članica EU će biti intenzivnija i podrazumjevaće aktivnije učešće u radu sanacionih kolegijuma, radi iznalaženja najefikasnijih rješenja za sanaciju grupe i članova te grupe sa sjedištem u Crnoj Gori. Ova oblast je uređena čl. 125 do 130 i članom 135 predloženog zakona, kojima su propisani principi na kojima se zasniva sanacija grupa čiji članovi imaju sjedište u državama članicama EU, način osnivanja i rada sancionog kolegijuma, kao i obaveze organa nadležnog za sanaciju grupe i organa nadležnih za sanaciju pojedinih članova grupe.

Do pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji, saradnja Centralne banke sa odgovarajućim organima iz država članica EU, kao i trećih zemalja odvijaće se u okviru sanacionih kolegijuma, koje organizuju organ za sanaciju nadležan za nadređenog člana grupe. Saradnja organa za sanaciju različitih država bazira se na sporazumima o saradnji, kojima se definišu oblasti saradnje, nivo informacija koje se razmjenjuju, kao i druga pitanja od značaja za sanaciju bankarskih grupa. Preduslov za potpisivanje takvih sporazuma je postojanje adekvatnog sistema zaštite tajnosti podataka. Predloženim zakonom su propisani uslovi koji moraju biti ispunjeni da bi se određena informacija od značaja za sanaciju učinila dostupnom drugom organu za sanaciju ili drugim tijelima uključenim u sanaciju.

ZAŠTITNE MJERE (čl. 137 do 144). Ovim poglavljem predloženog zakona propisane su zaštitne mjere koje imaju za cilj zaštitu interesa trećih lica na koja može uticati postupak sanacije koji se sprovodi prema određenoj kreditnoj instituciji (tzv. pogođeni povjerioci).

U tom smislu, članom 137 predloženog zakona propisano je da ako Centralna banka primjenom jednog ili više instrumenata sanacije prenese samo dio prava, imovine i obaveza kreditne institucije u sanaciji, dužna je da obezbijedi da akcionari i povjerioci čija potraživanja nijesu prenesena dobiju kao namirenje svojih potraživanja najmanje onaj iznos u kojem bi bili namireni da je u vrijeme kad je donesena odluka o otvaranju postupka sanacije nad kreditnom institucijom u sanaciji sproveden stečajni postupak.

Isti sistem zaštite utvrđen je i za akcionare i povjerioce za potraživanja čija je vrijednost u odgovarajućem postupku smanjena ili konvertovana u instrumente kapitala (član 139).

Ako se nakon izvršene nezavisne procjene na kraju postupka sanacije, koju je Centralna banka dužan da obezbijedi u skladu sa članom 138 predloženog zakona, utvrdi da je bilo koji akcionar ili povjerilac kreditne institucije u sanaciji, snosio veći gubitak od gubitka koji bi snosio da je u vrijeme kad je donesena odluka o sanaciji nad kreditnom institucijom u sanaciji sproveden stečajni postupak, ta lica imaju pravo na naknadu razlike na teret sredstava Sanacionog fonda.

SANACIONI FOND (čl.145 do 154). Sanacioni fond se osniva radi prikupljanja sredstava koja će se koristiti u postupku sanacije kreditnih institucija. U skladu sa BRRD-om predloženim zakonom (član 148) propisuje se minimalni ciljani iznos sredstava Sanacionog fonda koji je potrebno dostići do 2020. godine, a to je iznos od 1% iznosa garantovanih depozita kreditnih institucija koji imaju sjedište u Crnoj Gori.

Doprinosi za Sanacioni fond (tzv. ex ante doprinosi), uređeni članom 149 predloženog zakona, prikupljaju se na godišnjem nivou od kreditnih institucija kojima je Centralna banka izdala dozvolu za rad.

Osnovno mjerilo učešća pojedinačne kreditne institucije u ukupnom iznosu godišnjih doprinosa za Sanacioni fond je iznos njenih obaveza (isključujući regulatorni kapital) umanjen za iznos garantovanih depozita, u odnosu na iznos takvih obaveza svih kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori.

Tako utvrđeni doprinosi koriguju se za svaku kreditnu instituciju, zavisno od njenog rizičnog profila, primjenom posebne metodologije koju u skladu sa članom 149 stav 3 predloženog zakona propisuje Centralna banka, tako da se konačni iznos godišnjeg doprinosa koji će plaćati svaka kreditna institucija u određenoj mjeri razlikuje od iznosa koji se izračuna primjenom obračuna baziranog samo na iznosu parametra učešća obaveza te kreditne institucije u ukupnim obavezama svih kreditnih institucija u sistemu.

Sredstva Sanacionog fonda se u postupku sanacije mogu koristiti za: davanje jemstva za obaveze kreditne institucije u sanaciji, njenih zavisnih lica, prelazne kreditne institucije ili subjekta za upravljanje imovinom; za odobravanje zajmova kreditnoj instituciji u sanaciji, njenim zavisnim licima, prelaznoj kreditnoj instituciji ili subjektu za upravljanje imovinom; za kupovinu imovine kreditne institucije u sanaciji i za uplatu kapitala i obezbjeđivanje drugih potrebnih sredstava prelaznoj kreditnoj instituciji ili subjektu za upravljanje imovinom.

U slučaju kada raspoloživa finansijska sredstva Sanacionog fonda nijesu dovoljna za pokriće gubitaka, troškova ili drugih rashoda nastalih u poslovanju fonda, od kreditnih institucija se mogu zahtijevati vanredni doprinosi, čiji iznos ne može biti veći od iznosa trogodišnjeg redovnog doprinosa.

Sredstvima Sanacionog fonda upravlja Centralna banka. Ta sredstva u početnom periodu neće u većoj mjeri biti podrška sprovođenju instrumenata sanacije kreditnih institucija, ali će tokom vremena u fondu biti akumuliran iznos sredstava kojim će se značajno unaprijediti mehanizmi za uspješno sprovođenje sanacije kreditnih institucija.

Odredbama čl.152 i 153 predloženog zakona uređuje se mogućnost pozajmljivanja između Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja drugih država članica, kao i uzajamna finansijska podrška Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja drugih država članica u slučaju sanacije grupe, koja će biti moguća nakon pristupanja Crne Gore Eropskoj uniji.

KAZNENE ODREDBE (čl. 155 do 157). U predloženi zakon su unesene prekršajne kazne koje predstavljaju transponovanje prekršajnih odredbi iz BRRD-a. Propisani su prekršaji kreditnih institucija i drugih lica vezani za izvršavanje obaveza iz predloženog zakona. Takođe, u skladu sa BRRD-om propisano je javno objavljivanje prekršajnih kazni, što treba da ima preventivni efekat na kreditne institucije.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl. 158-164). Prelaznim odredbama utvrđen je rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu predloženog zakona, u kojem je Centralna banka dužna da donese podzakonske akte za izvršenje predloženog zakona.

Takođe, propisan je rok do 31.03.2029. godine, do kada je potrebno da sredstva Sanacionog fonda dostignu najmanje 1 % iznosa garantovanih depozita svih kreditnih institucija kojima je Centralna banka izdala dozvolu za rad, a prema revidiranim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu, kao i dinamika uplate doprinosa u taj fond.

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, a sa njegovom primjenom će se otpočeti istekom roka od šest mjeseci od stupanja na snagu, u kojem periodu će se stvoriti regulatorne, organizacione i druge pretpostavke za njegovu primjenu.

5. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna sredstva iz budžeta Crne Gore. Izuzetno, u slučaju da se Ministarstvo finansija, u skladu sa predloženim zakonom opredijeli da se uključi u postupak sanacije određene kreditne institucije, korišćenjem državnih instrumenata finansijske stabilizacije iz člana 109 predloženog zakona, to bi podrazumijevalo angažovanje određenih sredstava iz budžeta, čija visina bi se utvrđivala u svakom konkretnom slučaju, a povraćaj tih sredstava bi se vršio prodajom vlasničkog udjela koji bi država stekla primjenom tih instrumenata.